32003O0016

8.3.2004 ÚŘEDNÍ VĚSTNÍK EVROPSKÉ UNIE L 69/1

OBECNÉ ZÁSADY EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 1. prosince 2003,

kterými se mění obecné zásady ECB/2000/7 o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystému

(ECB/2003/16)

(2004/202/ES)

RADA GUVERNÉRŮ EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 105 odst. 2 první odrážku této smlouvy,

s ohledem na statut Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky, a zejména na čl. 12 odst.1 a čl. 14 odst. 3 ve spojení s čl. 3 odst.1 první odrážkou, čl. 18 odst. 2 a čl. 20 prvním pododstavcem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dosažení jednotné měnové politiky vyžaduje definování nástrojů a postupů, jež mají být využívány Eurosystémem, který je tvořen národními centrálními bankami členských států, jež přijaly euro (dále jen „zúčastněné členské státy"), a Evropskou centrální bankou (ECB) za účelem provádění této politiky jednotným způsobem ve všech zúčastněných členských státech.

(2) ECB má pravomoc přijímat obecné zásady nezbytné k provádění jednotné měnové politiky Eurosystému a národní centrální banky jsou povinny v souladu s takovými obecnými zásadami jednat.

(3) Je třeba řádně zohlednit nedávné změny týkající se vymezení a provádění jednotné měnové politiky Eurosystému a nahradit přílohu I platných obecných zásad o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystému.

(4) V souladu s čl. 12 odst. 1 a čl. 14 odst. 3 statutu tvoří obecné zásady ECB nedílnou součást práva Společenství,

PŘIJALA TYTO OBECNÉ ZÁSADY:

Článek 1

Zásady, nástroje, postupy a kritéria provádění jednotné měnové politiky Eurosystému

Příloha I obecných zásad ECB/2000/7 ze dne 31. srpna 2000 o nástrojích a postupech měnové politiky Eurosystému ([1]), ve znění obecných zásad ECB/2002/2 ([2]), nazvaná „Jednotná měnová politika v eurozóně – Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystému" se nahrazuje přílohou těchto obecných zásad nazvanou „Provádění měnové politiky v eurozóně – Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystému".

Článek 2

Ověření

Národní centrální banky zašlou nejpozději do 16. ledna 2004 Evropské centrální bance podrobné informace o textech a prostředcích, jimiž hodlají dosáhnout souladu s těmito obecnými zásadami.

([1]) Úř. věst. L 310, 11.12.2000, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 185, 15.7.2002, s. 1.

Článek 3

Závěrečná ustanovení

1. Tyto obecné zásady jsou určeny národním centrálním bankám zúčastněných členských států.

2. Tyto obecné zásady vstupují v platnost druhým dnem po přijetí. Článek 1 se použije ode dne 8. března 2004.

3. Tyto obecné zásady budou zveřejněny v *Ústředním věstníku Evropské unie*.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 1. prosince 2003.

Za Radu guvernérů ECB

prezident

Jean-Claude TRICHET

PŘÍLOHA

PROVÁDĚNÍ MĚNOVÉ POLITIKY V EUROZÓNĚ

Obecná dokumentace k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystému

Únor 2004

OBSAH

		Strana
Úvod		347
KAPITOLA 1		
1.	**Přehled rámce měnové politiky**	348
1.1	Evropský systém centrálních bank	348
1.2	Cíle Eurosystému	348
1.3	Nástroje měnové politiky Eurosystému	348
1.3.1	Operace na volném trhu	348
1.3.2	Stálé facility	349
1.3.3	Minimální rezervy	349
1.4	Protistrany	349
1.5	Podkladová aktiva	350
1.6	Modifikace rámce měnové politiky	350
KAPITOLA 2		
2.	**Způsobilé protistrany**	351
2.1	Obecná kritéria způsobilosti	351
2.2	Výběr protistran pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace	351
2.3	Sankce v případě nedodržování závazků protistranami	352
2.4	Dočasné nebo úplné vyloučení z důvodu obezřetnosti	352
KAPITOLA 3		
3.	**Operace na volném trhu**	353
3.1	Reverzní transakce	353
3.1.1	Obecně	353
3.1.2	Hlavní refinanční operace	353
3.1.3	Dlouhodobější refinanční operace	354
3.1.4	Operace jemného doladění	354
3.1.5	Strukturální reverzní operace	355
3.2	Přímé transakce	355
3.3	Vydávání dluhových cenných papírů ECB	356
3.4	Měnové swapy	357
3.5	Příjem termínovaných vkladů	358
KAPITOLA 4		
4.	**Stálé facility**	358
4.1	Mezní zápůjční facilita	358
4.2	Vkladová facilita	359
KAPITOLA 5		
5.	**Postupy**	360
5.1	Postupy nabídkových řízení	360
5.1.1	Obecně	360
5.1.2	Kalendář operací nabídkových řízení	362
5.1.3	Vyhlašování operací nabídkových řízení	363
5.1.4	Příprava protistran a podávání nabídek	364
5.1.5	Postupy přidělování	365

Strana

5.1.6 Vyhlašování výsledků nabídkového řízení 368

5.2 Postupy dvoustranných operací 369

5.3 Postupy vypořádávání 370

5.3.1 Obecně 370

5.3.2 Vypořádávání operací na volném trhu 370

5.3.3 Postupy na konci dne 371

KAPITOLA 6

6. **Způsobilá aktiva** 371

6.1 Obecně 371

6.2 Aktiva řádu 1 372

6.3 Aktiva řádu 2 374

6.4 Opatření ke kontrole rizika 378

6.4.1 Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1 379

6.4.2 Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 2 382

6.5 Zásady oceňování podkladových aktiv 384

6.6 Přeshraniční využití způsobilých aktiv 385

6.6.1 Model korespondentské centrální banky 385

6.6.2 Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry 386

KAPITOLA 7

7. **Minimální rezervy** 387

7.1 Obecně 387

7.2 Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv 387

7.3 Určování minimálních rezerv 388

7.4 Udržování rezerv 390

7.5 Oznamování, potvrzování a ověřování základu pro stanovení minimálních rezerv 391

7.6 Nedodržování povinností minimálních rezerv 391

Přílohy

Příloha 1 Příklady operací a postupů měnové politiky 393

Příloha 2 Slovníček pojmů 404

Příloha 3 Výběr protistran pro intervenční měnové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky 412

Příloha 4 Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky 413

Příloha 5 Webové stránky Eurosystému 423

Příloha 6 Postupy a sankce uplatňované v případě nedodržování závazků protistranami 424

Seznam grafů, tabulek a rámečků

Grafy

1 Obvyklý časový rámec operačních kroků pro standardní nabídková řízení 361

2 Obvyklý časový rámec operačních kroků pro rychlá nabídková řízení 362

3 Model korespondentské centrální banky 385

4 Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry 386

Strana

Tabulky

1 Operace měnové politiky Eurosystému 350
2 Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace 363
3 Běžné zúčtovací dny pro operace Eurosystému na volném trhu 371
4 Způsobilá aktiva pro měnové operace Eurosystému 375

Rámečky

1 Vydávání dluhových cenných papírů ECB 356
2 Měnové swapy 357
3 Operační kroky postupů nabídkových řízení 361
4 Přidělování při nabídkových řízeních s pevnou sazbou 365
5 Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou v eurech 366
6 Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou pro měnové swapy 367
7 Opatření ke kontrole rizika 378
8 Kategorie likvidity pro aktiva řádu 379
9 Úrovně srážek při ocenění (v %) uplatňované u způsobilých aktiv řádu 1 s pevným kupónem a s nulovým kupónem 380
10 Úrovně srážek při ocenění (v %) uplatňované u způsobilých nástrojů řádu 1 s inverzní proměnlivou sazbou 380
11 Výpočet pro výzvu k dodatkové úhradě 381
12 Úrovně srážek při ocenění uplatňované u způsobilých aktiv řádu 2 383
13 Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv 389
14 Výpočet úročení z držení povinných minimálních rezerv 391

Zkratky

DVP	Dodání proti zaplacení
ECB	Evropská centrální banka
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
EPM	Platební mechanizmus ECB
ES	Evropské společenství
ESCB	Evropský systém centrálních bank
EU	Evropská unie
FRN	Dluhopis s proměnlivou sazbou
IDC	Vnitrodenní úvěr
ISIN	Mezinárodní identifikační číslo cenných papírů
MFI	Měnová finanční instituce
MKCB	Model korespondentské centrální banky
NCB	Národní centrální banka
RTGS	Zúčtování plateb v reálném čase
SEČ	Středoevropský čas
SKIPCP	Subjekt kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
SSS	Systém vypořádání obchodů s cennými papíry
Strip	Oddělené obchodování s úrokem a jistinou
TARGET	Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase

Úvod

Tento dokument představuje operační rámec, který si Eurosystém ([1]) zvolil pro jednotnou měnovou politiku v eurozóně. Dokument, který je součástí právního rámce Eurosystému pro nástroje a postupy měnové politiky, je určen k tomu, aby sloužil jako „Obecná dokumentace“ k nástrojům a postupům měnové politiky Eurosystému, zejména pak k tomu, aby protistranám poskytl informace, které potřebují ve vztahu k rámci měnové politiky Eurosystému.

Obecná dokumentace sama o sobě protistranám neuděluje práva ani jim neukládá povinnosti. Právní vztah mezi Eurosystémem a jeho protistranami je stanoven odpovídající smluvní či veřejnoprávní úpravou.

Dokument je rozčleněn do sedmi kapitol. Kapitola 1 nabízí přehled operačního rámce měnové politiky Eurosystému. V kapitole 2 jsou stanovena kritéria způsobilosti pro protistrany, které se účastní operací měnové politiky Eurosystému. Kapitola 3 popisuje operace na volném trhu a kapitola 4 představuje stálé facility, které jsou protistranám k dispozici. Kapitola 5 vymezuje postupy uplatňované při provádění operací měnové politiky. V kapitole 6 jsou definována kritéria způsobilosti pro podkladová aktiva v operacích měnové politiky. Kapitola 7 představuje systém minimálních rezerv Eurosystému.

V přílohách jsou uvedeny příklady operací měnové politiky, slovníček pojmů, kritéria pro výběr protistran devizových intervenčních operací Eurosystému, prezentace zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky, seznam webových stránek Eurosystému a popis postupů a sankcí, které jsou uplatňovány v případě nedodržování závazků protistranami.

([1]) Rada guvernérů Evropské centrální banky souhlasí s používáním pojmu „Eurosystém“ jako výrazu označujícího skladbu, ve které Evropský systém centrálních bank plní své základní úkoly, tj. národní banky těch členských států, které v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství přijaly jednotnou měnu, a Evropskou centrální banku.

KAPITOLA 1

1. PŘEHLED RÁMCE MĚNOVÉ POLITIKY

1.1 Evropský systém centrálních bank

Evropský systém centrálních bank (dále jen „ESCB“) je tvořen Evropskou centrální bankou (dále jen „ECB“) a národními centrálními bankami členských států ([2]) Evropské unie (dále jen „EU“). Činnost ESCB je prováděna v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“) a statutem Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky (dále jen „statut ESCB“). ESCB je řízen rozhodovacími orgány ECB. V tomto ohledu odpovídá Rada guvernérů ECB za formulaci měnové politiky, zatímco Výkonná rada je pověřena prováděním měnové politiky na základě rozhodnutí a obecných zásad přijatých Radou guvernérů. V rozsahu považovaném za možný a přiměřený a s ohledem na zajištění provozní účinnosti se ECB obrací na národní centrální banky ([3]) za účelem provádění operací, které jsou součástí úkolů Eurosystému. Operace měnové politiky Eurosystému jsou ve všech členských státech ([4]) prováděny za jednotných podmínek.

1.2 Cíle Eurosystému

Podle článku 105 Smlouvy je primárním cílem Eurosystému udržování cenové stability. Aniž je dotčen tento primární cíl cenové stability, musí Eurosystém podporovat obecné hospodářské politiky v Evropském společenství. Při plnění těchto cílů musí Eurosystém jednat v souladu se zásadou otevřeného tržního hospodářství s volnou soutěží o podporovat účinné rozdělení zdrojů.

1.3 Nástroje měnové politiky Eurosystému

Za účelem plnění svých cílů má Eurosystém k dispozici soubor nástrojů měnové politiky; Eurosystém provádí operace na volném trhu, nabízí stálé facility a požaduje, aby úvěrové instituce držely na účtech v Eurosystému minimální rezervy.

1.3.1 *Operace na volném trhu*

Operace na volném trhu hrají v měnové politice Eurosystému důležitou roli pro řízení úrokových sazeb, řízení bankovní likvidity a signalizaci orientace měnové politiky. Eurosystém má pro provádění operací na volném trhu k dispozici pět druhů nástrojů. Nejdůležitějším z nich je *reverzní transakce* (na základě dohod o zpětném odkupu nebo zajištěných úvěrů). Eurosystém může rovněž využívat *přímých transakcí, vydávání dluhových cenných papírů, měnových swapů a příjmu termínovaných vkladů*. Operace na volném trhu zahajuje ECB, která rovněž rozhodne o nástroji, který bude použit, a podmínkách jejich provedení. Operace mohou být prováděny na základě standardních nabídkových řízení, rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů ([5]). Z hlediska cílů, pravidelnosti a postupů lze operace Eurosystému na volném trhu rozdělit do těchto čtyř kategorií (viz také tabulka 1):

— *hlavní refinanční operace* jsou pravidelné reverzní transakce k zajištění likvidity, jejichž četnost je jeden týden a splatnost do dvou týdnů. Tyto operace provádějí národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Hlavní refinanční operace hrají při sledování cílů operací Eurosystému na volném trhu stěžejní roli a jsou hlavním zdrojem refinancování finančního sektoru,

([2]) Je nutné poznamenat, že národní centrální banky těch členských států, které v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství (dále jen „Smlouva“) jednotnou měnu nepřijaly, si v oblasti měnové politiky zachovávají své pravomoci v souladu s vnitrostátními právními předpisy, a tudíž se neúčastní provádění jednotné měnové politiky.

([3]) V tomto dokumentu se výrazem „národní centrální banky“ rozumí národní centrální banky členských států, které přijaly jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

([4]) V tomto dokumentu se výrazem „členský stát“ rozumí členský stát, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

([5]) Různé postupy pro provádění operací Eurosystému na volném trhu, tj. standardní nabídková řízení, rychlá nabídková řízení a dvoustranné postupy jsou popsány v kapitole 5. V případě standardních nabídkových řízení uplyne od vyhlášení nabídkového řízení a certifikace výsledků přidělení maximálně 24 hodin. Standardních nabídkových řízení se mohou zúčastnit všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti uvedená v bodu 2.1. Rychlá nabídková řízení se provádějí v časovém rámci jedné hodiny. Eurosystém může zvolit omezený počet protistran, které se rychlých nabídkových řízení zúčastní. Pojmem „dvoustranná operace“ se rozumí jakýkoli případ, ve kterém Eurosystém provádí transakci s jednou nebo několika protistranami bez využití postupů nabídkových řízení. Dvoustranné operace zahrnují i operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů nebo makléřů.

— *dlouhodobější refinanční operace* jsou reverzní transakce k zajištění likvidity, jejichž četnost je jeden měsíc a splatnost obvykle do tří měsíců. Cílem těchto operací je poskytnout protistranám dodatečné dlouhodobější refinancování a provádějí je národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Při těchto operacích zpravidla Eurosystém nemá v úmyslu vysílat na trh signály, a obvykle tudíž vystupuje jako běžný tržní operátor,

— *operace jemného doladění* jsou prováděny ad hoc s cílem řízení likvidity na trhu a úrokových sazeb, zejména pak za účelem zmírnění dopadů na úrokové sazby z důvodů neočekávaných výkyvů likvidity na trhu. Operace jemného doladění se provádějí především jako reverzní transakce, ale mohou mít rovněž podobu transakcí přímých, měnových swapů a příjmů termínovaných vkladů. Nástroje a postupy používané při provádění doladujících operací jsou přizpůsobeny typům transakcí a specifickým cílům, které tyto operace sledují. Operace jemného doladění běžně provádějí národní centrální banky na základě rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů. Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností může dvoustranné operace jemného doladění provádět sama ECB,

— kromě toho může Eurosystém vykonávat *strukturální operace*, a to prostřednictvím vydávání dluhových cenných papírů a provádění reverzních a přímých transakcí. Tyto operace se provádějí, pokud si ECB přeje upravit strukturální pozici Eurosystému vůči finančnímu sektoru (na pravidelném nebo nepravidelném základě). Strukturální operace ve formě reverzních transakcí a vydávání dluhových cenných papírů vykonávají národní centrální banky na základě standardních nabídkových řízení. Strukturální operace ve formě přímých transakcí se vykonávají prostřednictvím dvoustranných postupů.

1.3.2 *Stálé facility*

Cílem stálých facilit je poskytovat a absorbovat jednodenní likviditu přes noc, určovat obecnou orientaci měnové politiky a omezovat jednodenní tržní úrokové sazby. S podmínkou splnění určitých provozních přístupových podmínek (viz tabulka 1), jsou způsobilým protistranám z jejich podnětu k dispozici dvě stálé facility:

— protistrany mohou využít *mezní zápůjční facilitu*, aby proti způsobilým aktivům obdržely od národních centrálních bank jednodenní likviditu. Za obvyklých okolností neexistují žádná úvěrová či jiná omezení přístupu protistran k této facilitě, s výjimkou požadavku na poskytnutí dostatečných podkladových aktiv. Úroková sazba mezní zápůjční facility obvykle představuje horní hranici jednodenní tržní úrokové sazby,

— protistrany mohou rovněž využít *vkladovou facilitu*, aby tak mohly provádět jednodenní vklady u národních centrálních bank proti způsobilým aktivům. Za obvyklých okolností neexistují žádná vkladová či jiná omezení přístupu protistran k této facilitě. Úroková sazba vkladové facility obvykle představuje spodní hranici jednodenní tržní úrokové sazby.

Stálé facility jsou spravovány decentralizovaně národními centrálními bankami.

1.3.3 *Minimální rezervy*

Systém minimálních rezerv Eurosystému se vztahuje na úvěrové instituce v eurozóně a sleduje převážně cíle spočívající ve stabilizaci úrokových sazeb na peněžních trzích a vytváření (nebo rozšíření) nedostatku strukturální likvidity. Povinnost minimálních rezerv každé instituce se určuje ve vztahu k prvkům její rozvahy. Za účelem sledování cíle stabilizace úrokových sazeb umožňuje institucím systém minimálních rezerv Eurosystému využívat průměrovacího opatření. Dodržování povinnosti minimálních rezerv se určuje na základě průměrných denních rezerv držených institucí v průběhu udržovacího období. Držení povinných rezerv instituce se úročí sazbou hlavních refinančních operací Eurosystému.

1.4 **Protistrany**

Rámec měnové politiky Eurosystému je formulován s ohledem na zajištění účasti široké škály protistran. Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv podle článku 19.1 statutu ESCB mají přístup ke stálým facilitám a mohou se účastnit operací na volném trhu založených na standardních nabídkových řízeních. K účasti na operacích jemného doladění může Eurosystém vybrat omezený počet protistran. U přímých transakcí nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení. Pokud jde o měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky, provádějí se s aktivními účastníky na devizovém trhu. Pro tyto operace je složení protistran omezeno na instituce, které jsou vybrány pro devizové intervenční operace Eurosystému a nacházejí se uvnitř eurozóny.

1.5 **Podkladová aktiva**

Podle článku 18.1 statutu ECBS musí být pro všechny úvěrové operace Eurosystému (tj. operace poskytující likviditu) poskytnuto dostatečné jištění. K zajištění svých operací přijímá Eurosystém širokou škálu aktiv. Výhradně pro vnitřní potřeby Eurosystému se rozlišují dvě kategorie způsobilých aktiv: aktiva řádu 1 a aktiva řádu 2. Aktiva řádu 1 tvoří obchodovatelné dluhové nástroje, které splňují jednotná kritéria způsobilosti stanovená ECB a platná v celé eurozóně. Aktiva řádu 2 tvoří další aktiva, obchodovatelná i neobchodovatelná, která se vyznačují zvláštní důležitostí pro vnitrostátní finanční trhy a bankovní systémy a pro která stanoví kritéria způsobilosti národní centrální banky po schválení ECB. Z hlediska kvality aktiv a jejich způsobilost pro různé druhy operací měnové politiky Eurosystému, není mezi oběma řády žádný rozdíl (s výjimkou skutečnosti, že aktiva řádu 2 nejsou Eurosystémem zpravidla využívána při přímých transakcích). Způsobilá aktiva mohou být využívána na přeshraničním základě k jištění všech typů úvěrů Eurosystému ([6]), a to prostřednictvím modelu korespondentské centrální banky (MKCB) nebo prostřednictvím způsobilých spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry EU. Veškerá aktiva způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystému mohou být rovněž využita jako podkladová aktiva pro vnitrodenní úvěr.

1.6 **Modifikace rámce měnové politiky**

Rada guvernérů ECB může kdykoli měnit nástroje, podmínky, kritéria a postupy provádění operací měnové politiky Eurosystému.

TABULKA 1

Operace měnové politiky Eurosystému

Operace měnové politiky	Druhy transakcí		Splatnost	Četnost	Postup
	Poskytování likvidity	Absorpce likvidity			
Operace na volném trhu					
Hlavní refinanční operace	Reverzní transakce	—	1 týden	Týdně	Standardní nabídkové řízení
Dlouhodobější refinanční operace	Reverzní transakce	—	3 měsíce	Měsíčně	Standardní nabídkové řízení
Operace jemného doladění	— Reverzní transakce — Měnové swapy	— Reverzní transakce — Příjem termínovaných vkladů — Měnové swapy	Nestandardizováno	Nepravidelně	— Rychlé nabídkové řízení — Dvoustranné postupy
	Přímé nákupy	Přímé prodeje	—	Nepravidelně	Dvoustranné postupy
Strukturální operace	Reverzní transakce	Vydávání dluhových cenných papírů	Standardizováno/nestandardizováno	Pravidelně i nepravidelně	Standardní nabídkové řízení
	Přímé nákupy	Přímé prodeje	—	Nepravidelně	Dvoustranné postupy
Stálé facility					
Mezní zápůjční facilita	Reverzní transakce	—	Jednodenní	Přístup dle uvážení protistrany	
Vkladová facilita	—	Vklady	Jednodenní	Přístup dle uvážení protistrany	

([6]) Viz body 6.6.1 a 6.6.2.

KAPITOLA 2

2. ZPŮSOBILÉ PROTISTRANY

2.1 Obecná kritéria způsobilosti

Protistrany operací měnové politiky Eurosystému musí splňovat určitá kritéria způsobilosti ([7]). Tato kritéria jsou definována s ohledem na přístup širokého okruhu institucí k operacím měnové politiky Eurosystému, posílení rovného zacházení s institucemi v celé eurozóně a zajištění toho, aby protistrany splňovaly určité provozní a obezřetnostní požadavky:

— způsobilé být protistranami jsou pouze instituce podléhající systému minimálních rezerv Eurosystému podle článku 19.1 statutu ESCB. Instituce, které jsou zproštěny povinnosti podle systému minimálních rezerv Eurosystému (viz část 7.2), nejsou způsobilé být protistranami pro stálé facility Eurosystému a operace Eurosystému na volném trhu,

— protistrany musí být finančně zdravé. Měly by podléhat přinejmenším jedné formě harmonizovaného dohledu EU/EHP prováděného vnitrostátními orgány ([8]). Jako protistrany však mohou být rovněž přijaty finančně zdravé instituce podléhající neharmonizovanému vnitrostátnímu dohledu srovnatelného standardu, například pobočky zřízené v eurozóně institucemi, které mají své ústředí mimo Evropský hospodářský prostor (EHP),

— protistrany musí splňovat všechna provozní kritéria uvedená v příslušných smluvních či veřejnoprávních úpravách uplatňovaných národní centrální bankou (nebo ECB) tak, aby bylo zajištěno účinné provádění operací měnové politiky Eurosystému.

Tato obecná kritéria způsobilosti jsou pro celou eurozónu jednotná. Instituce splňující obecná kritéria způsobilosti mohou:

— přistupovat ke stálým facilitám Eurosystému a

— účastnit se operací Eurosystému na volném trhu založených na standardních nabídkových řízeních.

Instituce může ke stálým facilitám Eurosystému a operacím Eurosystému na volném trhu, které jsou založeny na standardních nabídkových řízeních, přistupovat pouze prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je usazena. Pokud má instituce zařízení (ústředí nebo pobočky) ve více než jednom členském státě, má každé zařízení k těmto operacím přístup prostřednictvím centrální banky členského státu, ve kterém se nachází, přičemž nabídky instituce do nabídkového řízení může v každém členském státě podávat pouze jedno zařízení (buď ústředí, nebo pověřená pobočka).

2.2 Výběr protistran pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace

U přímých transakcí, nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení.

Pokud jde o měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky, musí být protistrany schopny účinně provádět velkoobjemové devizové operace za všech tržních podmínek. Okruh protistran měnových swapů odpovídá těm protistranám nacházejícím se v eurozóně, které jsou vybrány pro devizové intervenční operace Eurosystému. Kritéria a postupy uplatňované při výběru protistran devizových intervenčních operací jsou uvedeny v příloze 3.

Pokud jde o operace založené na rychlých nabídkových řízeních a dvoustranných postupech (reverzní transakce jemného doladění a příjem termínovaných vkladů), vybere každá národní centrální banka soubor protistran z institucí usazených v jejím členském státě, které splňují obecná kritéria způsobilosti. V tomto ohledu je hlavním kritériem činnost na peněžním trhu. Ostatní kritéria, na která může být brán ohled, jsou například účinnost jejich obchodního oddělení či nabídkový potenciál.

V případě rychlých nabídkových řízení a dvoustranných operací jednají centrální banky výhradně s protistranami, které jsou součástí jejich souboru protistran pro operace jemného doladění. Pokud z provozních důvodů nemůže národní centrální banka jednat při každé operaci se všemi svými protistranami

([7]) U přímých transakcí nejsou na okruh protistran předem kladena žádná omezení.

([8]) Harmonizovaný dohled nad úvěrovými institucemi vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu, Úř. věst. L 126, 26.5.2000, s. 1, ve znění pozdějších předpisů.

pro operace jemného doladění, bude výběr protistran v tomto členském státě založen na rotačním systému tak, aby byl zajištěn rovný přístup.

Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností může dvoustranné operace jemného doladění provádět sama ECB. Pokud by dvoustranné operace měla vykonávat ECB, bude v takovémto případě výběr protistran proveden ECB na základě rotačního systému z těch protistran v eurozóně, které jsou způsobilé pro rychlá nabídková řízení a dvoustranné operace, aby byl zajištěn rovný přístup.

2.3 Sankce v případě nedodržování závazků protistranami

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 2532/98 ze dne 23. listopadu 1998 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce ([9]), nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 2157/1999 ze dne 23. září 1999 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce (ECB/1999/4) ([10]), nařízením Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou ([11]), ve znění pozdějších předpisů, a nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) ([12]) uvaluje ECB sankce na instituce, které neplní povinnosti vyplývající z nařízení a rozhodnutí ECB o uplatňování minimálních rezerv. Příslušné sankce a procesní pravidla pro jejich uplatňování jsou stanoveny v uvedených nařízeních. Navíc může Eurosystém v případě závažných porušení povinnosti minimálních rezerv dočasně vyloučit protistrany z účasti na operacích na volném trhu.

V souladu se smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB) uvalí Eurosystém na protistrany finanční sankce, nebo protistrany dočasně vyloučí z účasti na operacích na volném trhu, pokud protistrany neplní své povinnosti vyplývající ze smluvní nebo veřejnoprávní úpravy uplatňované národní centrálními bankami (nebo ECB), jak je stanoveno níže.

To se vztahuje na případy porušení pravidel nabídkových řízení (pokud není protistrana schopna převést dostatečné množství podkladových aktiv k vyrovnání objemu likvidity, která jí byla přidělena v rámci operace na poskytnutí likvidity, nebo není schopna dodat dostatečnou výši hotovosti k vyrovnání částky, která jí byla přidělena v rámci operace na absorpci likvidity) a pravidel dvoustranných operací (pokud není protistrana schopna převést dostatečné množství způsobilých podkladových aktiv nebo není schopna dodat dostatečnou výši hotovosti k vyrovnání částky, která byla při dvoustranné operaci sjednána).

Tato ustanovení se rovněž vztahují na případy nedodržování pravidel o využívání podkladových aktiv protistranou (pokud protistrana využívá aktiva, která jsou nezpůsobilá či se nezpůsobilými stala nebo která nesmí využívat, například proto, že mezi jejich vydavatelem/ručitelem a protistranou existuje úzké propojení nebo se jedná o tentýž subjekt) a na nedodržování pravidel u postupů na konci dne a podmínek přístupu k mezní zápůjční facilitě (pokud protistrana se záporným zůstatkem na účtu pro zúčtování nesplní na konci dne podmínky přístupu k mezní zápůjční facilitě).

Kromě toho se opatření o vyloučení přijaté vůči protistraně nedodržující pravidla může vztahovat i na pobočky téže instituce, které se nacházejí v jiných členských státech. Pokud je toho vzhledem k závažnosti případu nedodržování pravidel výjimečně třeba, jak to dokládá například četnost či délka takového porušování, může být protistrana na určité období vyloučena ze všech budoucích operací měnové politiky.

Finanční sankce uvalované národními centrálními bankami v případě nedodržování pravidel týkajících se nabídkových řízení, dvoustranných operací, podkladových aktiv, postupů na konci dne nebo podmínek přístupu k mezní zápůjční facilitě se vypočítají na základě předem stanovených sankčních sazeb (jak jsou stanoveny v příloze 6).

2.4 Dočasné nebo úplné vyloučení z důvodu obezřetnosti

V souladu se smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou příslušnou národní centrální bankou (nebo ECB) může Eurosystém dočasně nebo úplně vyloučit přístup protistran k nástrojům měnové politiky z důvodu obezřetnosti.

([9]) Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 4.
([10]) Úř. věst. L 264, 12.10.1999, s. 21.
([11]) Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 1.
([12]) Úř. věst. L 250, 2.10.2003, s. 10.

Kromě toho může být dočasné nebo úplné vyloučení odůvodněno i v některých případech, které spadají do oblasti „nesplnění smluvních závazků“ protistranou, jak je vymezena smluvní nebo veřejnoprávní úpravou uplatňovanou národními centrálními bankami.

KAPITOLA 3

3. OPERACE NA VOLNÉM TRHU

Operace na volném trhu hrají v měnové politice Eurosystému důležitou roli, neboť sledují cíle řízení úrokových sazeb a likvidity na trhu a signalizace orientace měnové politiky. S ohledem na své cíle, pravidelnost a postupy mohou být operace Eurosystému na volném trhu rozděleny do čtyř kategorií: hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace, operace jemného doladění a strukturální operace. Hlavním nástrojem operací Eurosystému na volném trhu jsou reverzní transakce, které mohou být používány u všech čtyř kategorií operací, zatímco dluhové cenné papíry mohou být využity pouze pro strukturální absorpční operace. Eurosystém má kromě toho k dispozici tři další nástroje pro účely provádění operací jemného doladění: přímé transakce, měnové swapy a příjem termínovaných vkladů. V následujících oddílech jsou podrobně představeny zvláštní rysy jednotlivých typů nástrojů využívaných Eurosystémem na volném trhu.

3.1 Reverzní transakce

3.1.1 *Obecně*

a) Typ nástroje

Reverzními transakcemi se rozumí operace, ve kterých Eurosystém nakupuje nebo prodává způsobilá aktiva na základě dohod o zpětném odkupu nebo provádí úvěrové operace proti způsobilým aktivům sloužícím jako zajištění. Reverzní transakce jsou využívány při hlavních a dlouhodobějších refinančních operacích. Eurosystém navíc může reverzní transakce využívat pro strukturální operace a operace jemného doladění.

b) Právní povaha

Národní centrální banky mohou reverzní transakce provádět buď ve formě dohod o zpětném odkupu (tj. vlastnictví aktiva je převedeno na věřitele, přičemž strany současně souhlasí s obrácením této transakce k určitému budoucímu dni prostřednictvím zpětného převodu aktiva na dlužníka), nebo ve formě zajištěných úvěrů (tj. za aktiva je poskytnut vymahatelný zástavní nárok, ale vzhledem k předpokládanému splnění dlužního závazku zůstává aktivum ve vlastnictví dlužníka). Další ustanovení týkající se reverzních transakcí založených na dohodách o zpětném odkupu jsou uvedena ve smluvních ujednáních uplatňovaných národní centrální bankou (respektive ECB). Úprava reverzních transakcí založených na zajištěných úvěrech přihlíží k rozdílným postupům a formalitám vyžadovaným pro zřízení a následnou realizaci zajištění (např. zástavy), které platí v různých právních systémech.

c) Úrokové podmínky

Rozdíl mezi nákupní cenou a cenou zpětného odkupu v dohodě o zpětném odkupu odpovídá úroku splatnému z částky vypůjčených nebo zapůjčených peněz za dobu operace, tj. cena zpětného odkupu zahrnuje odpovídající splatný úrok. Úroková sazba se u reverzních transakcí ve formě zajištěného úvěru stanoví uplatněním specifické úrokové sazby na částku úvěru a dobu operace. Úroková sazba uplatňovaná na reverzní transakce Eurosystému na volném trhu se stanoví jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“.

3.1.2 *Hlavní refinanční operace*

Hlavními refinančními operacemi se rozumějí nejdůležitější operace na volném trhu prováděné Eurosystémem, které hrají stěžejní úlohu při sledování cílů řízení úrokových sazeb, řízení likvidní situace na trhu a signalizaci orientace měnové politiky. Jsou rovněž hlavním zdrojem refinancování finančního sektoru.

Charakteristiky hlavních refinančních operací je možné shrnout takto:

— jedná se operace poskytující likviditu,

— provádějí se pravidelně každý týden ([13]),

— jejich obvyklá doba splatnosti činí jeden týden ([14]),

— provádějí je decentralizovaně národní centrální banky,

— provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),

— nabídky pro hlavní refinanční operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1), a

— jako podkladová aktiva pro hlavní refinanční operace jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.1.3 *Dlouhodobější refinanční operace*

Eurosystém rovněž provádí pravidelné refinanční operace s obvyklou splatností v délce tří měsíců, které jsou zaměřeny na poskytování dodatečného dlouhodobějšího refinancování finančního sektoru. Tyto operace představují pouze omezenou část celosvětového objemu refinancování. Eurosystém při těchto operacích zpravidla nemá za cíl vysílat na trh signály, a vystupuje tudíž jako běžný tržní operátor. Dlouhodobější refinanční operace jsou proto zpravidla prováděny ve formě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou a ECB čas od času naznačí provozní objem, který bude v nadcházejících nabídkových řízeních přidělován. Za výjimečných okolností může Eurosystém dlouhodobější refinanční operace provádět rovněž na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou.

Charakteristiky dlouhodobějších refinančních operací je možné shrnout takto:

— jedná se operace poskytující likviditu,

— provádějí se pravidelně každý měsíc ([15]),

— jejich obvyklá doba splatnosti činí 3 měsíce ([16]),

— provádějí je decentralizovaně národní centrální banky,

— provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),

— nabídky pro dlouhodobější refinanční operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1), a

— jako podkladová aktiva pro dlouhodobější refinanční operace jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.1.4 *Operace jemného doladění*

Eurosystém může provádět operace jemného doladění ve formě reverzních operací na volném trhu. Cílem operací jemného doladění je řízení likvidní situace na trhu a úrokových sazeb, zejména za účelem zmírnění dopadů na úrokové sazby, které byly způsobeny nepředvídanými výkyvy likvidity na trhu. S ohledem na případnou potřebu rychlé akce při neočekávaném vývoji na trhu je žádoucí při volbě postupů a charakteristik při provádění těchto operací zachovat vysoký stupeň pružnosti.

Charakteristiky operací jemného doladění je možné shrnout takto:

— mohou mít podobu operací na poskytnutí nebo absorpci likvidity,

— jejich četnost není standardizována,

— jejich splatnost není standardizována,

— reverzní transakce jemného doladění na poskytnutí likvidity se zpravidla provádějí na základě rychlých nabídkových řízení, ačkoli není vyloučena možnost využití dvoustranných postupů (viz kapitolu 5),

([13]) Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádí v souladu s předem ohlášeným kalendářem operací nabídkových řízení Eurosystému (viz také bod 5.1.2), který je k dispozici na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystému (příloha 5).

([14]) Splatnost hlavních a dlouhodobějších refinančních operací se může příležitostně lišit, a to mimo jiné v závislosti na bankovních prázdninách v členských státech.

([15]) Viz poznámka pod čarou 15.

([16]) Viz poznámka pod čarou 16.

— reverzní transakce jemného doladění na absorpci likvidity se zpravidla provádějí na základě dvoustranných postupů (podle bodu 5.2),

— tyto operace zpravidla provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda mohou být za výjimečných okolností dvoustranné reverzní operace jemného doladění prováděny ECB),

— Eurosystém může v souladu s kritérii stanovenými v bodě 2.2 zvolit pro účast na reverzních operacích jemného doladění omezený počet protistran a

— jako podkladová aktiva pro reverzní operace jemného doladění jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.1.5 *Strukturální reverzní operace*

Eurosystém může provádět strukturální operace ve formě reverzních transakcí na volném trhu, jejichž cílem je úprava strukturálního postavení Eurosystému vůči finančnímu sektoru.

Charakteristiky těchto operací je možné shrnout takto:

— jedná se operace poskytující likviditu,

— jejich četnost může být pravidelná nebo nepravidelná,

— jejich splatnost není předem standardizována,

— provádějí se na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),

— provádějí je decentralizovaně národní centrální banky,

— nabídky pro strukturální reverzní operace mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1), a

— jako podkladová aktiva pro strukturální reverzní operace jsou způsobilá jak aktiva řádu 1, tak aktiva řádu 2 (podle kapitoly 6).

3.2 **Přímé transakce**

a) Typ nástroje

Přímými operacemi na volném trhu se rozumějí operace, při kterých Eurosystém nakupuje nebo prodává způsobilá aktiva přímo na trhu. Takovéto operace se provádějí pouze pro strukturální účely a účely jemného doladění.

b) Právní povaha

Přímá transakce předpokládá úplný převod vlastnictví z prodávajícího na kupujícího bez spojení se zpětným převodem vlastnictví. Transakce se provádějí v souladu s tržními zvyklostmi, které jsou pro použité dluhové nástroje obvyklé.

c) Cenové podmínky

Při výpočtu cen se Eurosystém řídí tržními zvyklostmi, které jsou pro použité dluhové nástroje nejrozšířenější.

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky přímých transakcí Eurosystému je možné shrnout takto:

— mohou mít podobu operací na poskytnutí (přímý nákup) nebo absorpci (přímý prodej) likvidity,

— jejich četnost není standardizována,

— provádějí se na základě dvoustranných postupů (podle bodu 5.2),

— zpravidla je provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností mohou být přímé operace jemného doladění prováděny ECB),

— na okruh protistran přímých transakcí nejsou předem kladena žádná omezení,

— jako podkladová aktiva pro přímé transakce se zpravidla využívají pouze aktiva řádu 1 (podle bodu 6.1).

3.3 **Vydávání dluhových cenných papírů ECB**

a) Typ nástroje

ECB může za účelem úpravy strukturálního postavení Eurosystému vůči finančnímu sektoru vydávat dluhové cenné papíry, aby vytvořila (nebo rozšířila) nedostatek likvidity na trhu.

b) Právní povaha

Dluhové cenné papíry představují závazek ECB ve vztahu k držiteli dluhového cenného papíru. Dluhové cenné papíry jsou vydávány a drženy v zaknihované podobě u depozitářů cenných papírů v eurozóně. Na převoditelnost těchto dluhových cenných papírů neuvaluje ECB žádná omezení. Další ustanovení týkající se dluhových cenných papírů ECB budou obsaženy v podmínkách těchto dluhových cenných papírů.

c) Úrokové podmínky

Dluhové cenné papíry jsou vydávány s diskontem, tj. pod svojí nominální hodnotou a v okamžiku splatnosti jsou umořovány v nominální hodnotě. Rozdíl mezi hodnotou při vydání a při umoření se tak rovná úroku z hodnoty při vydání ke dni splatnosti dluhového cenného papíru při dohodnuté úrokové sazbě. Použitou úrokovou sazbou je jednoduchá úroková sazby sazba vypočítaná na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. Výpočet hodnoty při vydání je uveden v rámečku 1.

RÁMEČEK 1

Vydávání dluhových cenných papírů ECB

Kde je:

N = nominální hodnota dluhového cenného papíru

r_I = úroková sazba (v %)

D = splatnost dluhového cenného papíru (ve dnech)

P_T = hodnota dluhového cenného papíru při vydání

Tato hodnota činí:

$$P_T = N \times \frac{1}{1 + \frac{r_I \times D}{36\,000}}$$

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky vydávání dluhových cenných papírů ECB je možné shrnout takto:

— dluhové cenné papíry jsou vydávány za účelem absorpce likvidity z trhu,

— dluhové cenné papíry mohou být vydávány pravidelně nebo nepravidelně,

— dluhové cenné papíry mají splatnost kratší než 12 měsíců,

— dluhové cenné papíry jsou vydávány na základě standardních nabídkových řízení (podle bodu 5.1),

— dluhové cenné papíry nabízejí a vyrovnávají decentralizovaně národní centrální banky a

— nabídky pro upisování dluhových cenných papírů ECB mohou předkládat všechny protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti (podle bodu 2.1).

3.4 **Měnové swapy**

a) Typ nástroje

Měnové swapy prováděné pro účely měnové politiky se skládají ze souběžných spotových a forwardových transakcí v euru proti cizí měně. Jsou využívány pro účely jemného doladění, zejména s cílem řízení likvidní situace na trhu a úrokových sazeb.

b) Právní povaha

Měnovými swapy prováděnými pro účely měnové politiky se rozumějí operace, při kterých Eurosystém spotovou transakcí nakupuje (nebo prodává) euro proti cizí měně a zároveň jej forwardovou transakcí prodává (nebo nakupuje) ke konkrétnímu dni zpětného odkupu. Další ustanovení týkající se měnových swapů jsou uvedena ve smluvních ujednáních uplatňovaných příslušnou národní centrální bankou (respektive ECB).

c) Měna a podmínky směnného kurzu

Eurosystém zpravidla provádí operace pouze s běžně obchodovanými měnami a v souladu s všeobecnými tržními zvyklostmi. Při každé měnové swapové operaci se Eurosystém a protistrany dohodnou na swapových bodech pro každou transakci. Swapové body představují rozdíl mezi směnným kurzem forwardové transakce a směnným kurzem spotové transakce. Swapové body eura proti cizí měně se kotují v souladu se všeobecnými tržními zvyklostmi. Směnné kurzy měnových swapů jsou stanoveny v rámečku 2.

RÁMEČEK 2

Měnové swapy

S = spotový směnný kurz (ke dni transakce měnového swapu) mezi eurem (EUR) a cizí měnou ABC

$$S = \frac{x \times ABC}{1 \times EUR}$$

F_M = forwardový směnný kurz mezi eurem a cizí měnou ABC ke dni zpětného odkupu swapu (M)

$$F_M = \frac{y \times ABC}{1 \times EUR}$$

Δ_M = forwardové body mezi eurem a ABC ke dni zpětného odkupu swapu (M)

$$\Delta_M = F_M - S$$

N(.) = spotová výše měny; $N(.)_M$ představuje forwardovou výši měny:

$$N(ABC) = N(EUR) \times S \text{ nebo } N(EUR) = \frac{N(ABC)}{S}$$

$$N(ABC)_M = N(EUR)_M \times F_M \text{ nebo } N(EUR)_M = \frac{N(ABC)_M}{F_M}$$

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky měnových swapů je možné shrnout takto:

— mohou mít podobu operací na poskytnutí nebo absorpci likvidity,

— jejich četnost není standardizována,

— jejich splatnost není standardizována,

— provádějí se na základě rychlých nabídkových řízení nebo dvoustranných postupů (viz kapitola 5),

— zpravidla je provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností mohou být dvoustranné měnové swapy prováděny ECB), a

— Eurosystém může v souladu s kritérii stanovenými v bodě 2.2 a v příloze 3 zvolit pro účast na měnových swapech omezený počet protistran.

3.5 **Příjem termínovaných vkladů**

a) Typ nástroje

Eurosystém může vyzvat protistrany k tomu, aby u národní centrální banky členského státu, ve kterém jsou usazeny, složily úročené termínované vklady. Příjem termínovaných vkladů je určen pouze pro účely jemného doladění za účelem absorpce likvidity z trhu.

b) Právní povaha

Vklady protistran jsou přijímány na pevně stanovenou dobu a s pevně stanovenou úrokovou sazbou. Národní centrální banky neposkytují výměnou za vklady žádné zajištění.

c) Úrokové podmínky

Úroková sazba, která se vztahuje na vklady, je jednoduchou úrokovou sazbou stanovenou na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. Úroky jsou vypláceny při splatnosti vkladů.

d) Ostatní charakteristiky

Charakteristiky termínovaných vkladů je možné shrnout takto:

— vklady jsou přijímány za účelem absorpce likvidity,

— četnost, se kterou jsou vklady přijímány, není standardizována,

— splatnost vkladů není standardizována,

— příjem vkladů se běžně provádí na základě rychlých nabídkových řízení, ačkoliv není vyloučena možnost využití dvoustranných postupů (viz kapitola 5),

— příjem vkladů zpravidla provádějí decentralizovaně národní centrální banky (Rada guvernérů ECB rozhodne, zda za výjimečných okolností mohou být dvoustranné příjmy vkladů prováděny ECB) ([17]), a

— Eurosystém může v souladu s kritérii stanovenými v bodě 2.2 zvolit pro příjem termínovaných vkladů omezený počet protistran.

KAPITOLA 4

4. STÁLÉ FACILITY

4.1 Mezní zápůjční facilita

a) Typ nástroje

Protistrany mohou využít mezní zápůjční facilitu, aby tak od národních centrálních bank získaly proti způsobilým aktivům (podle kapitoly 6) jednodenní likviditu za předem stanovenou úrokovou sazbu. Účelem facility je uspokojit dočasné potřeby likvidity protistran. Za obvyklých okolností představuje úroková sazba této facility horní hranici jednodenní tržní úrokové sazby. Podmínky této facility jsou v celé eurozóně jednotné.

b) Právní povaha

Národní centrální banky mohou poskytovat likviditu v rámci mezní zápůjční facility buď ve formě jednodenních dohod o zpětném odkupu (tj. vlastnictví aktiva je převedeno na věřitele, přičemž strany současně souhlasí s obrácením této transakce k následujícímu dni prostřednictvím zpětného převodu aktiva na dlužníka), nebo ve formě jednodenních zajištěných úvěrů (tj. za aktiva je poskytnut vymahatelný zástavní

([17]) Termínované vklady jsou drženy na účtech u národních centrálních bank; tak by tomu bylo i v případě, kdy by takovéto operace prováděla centralizovaně ECB.

nárok, ale vzhledem k předpokládanému splnění dlužního závazku zůstává vlastnictví aktiva v rukou dlužníka). Další ustanovení pro dohody o zpětném odkupu jsou uvedena ve smluvních ujednáních uplatňovaných příslušnou národní centrální bankou. Úprava poskytování likvidity ve formě zajištěných úvěrů přihlíží k rozdílným postupům a formalitám vyžadovaným pro zřízení a následnou realizaci zajištění (např. zástavy), které platí v různých právních systémech.

c) Podmínky přístupu

K mezní zápůjční facilitě mohou mít přístup instituce, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle bodu 2.1. Přístup k mezní zápůjční facilitě je udělován prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je instituce usazena. Přístup k mezní zápůjční facilitě je udělován pouze ve dnech, ve kterých jsou v provozu příslušné národní systémy zúčtování plateb v reálném čase (RTGS) a vypořádání obchodů s cennými papíry.

Na konci dne se vnitrodenní debetní zůstatek protistran na jejich účtu pro zúčtování u národních centrálních bank automaticky považuje za žádost o využití mezní zápůjční facility. Postupy pro přístup k mezní zápůjční facilitě na konci dne jsou uvedeny v bodu 5.3.3.

Protistraně může být rovněž udělen přístup k mezní zápůjční facilitě na základě žádosti zaslané národní centrální bance v členském státě, ve kterém je protistrana usazena. Aby národní centrální banka tuto žádost zpracovala ještě téhož dne, musí ji obdržet nejpozději do 30 minut po skutečné zavírací době TARGETu ([18]) ([19]). Obecně platí, že zavírací dobou TARGETu je 18 hodin času ECB (SEČ). Poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystému se lhůta pro podávání žádostí o přístup k mezní zápůjční facilitě prodlužuje o dalších 30 minut. V žádosti musí být uvedena výše úvěru, a pokud ještě nebyla podkladová aktiva pro tuto transakci uložena u národní centrální banky, musí být přesně uvedena podkladová aktiva, která budou pro tuto transakci dodána.

Kromě požadavku na poskytnutí dostatečných způsobilých podkladových aktiv neexistuje žádné omezení co do výše prostředků, které mohou být v rámci mezní zápůjční facility poskytnuty.

d) Splatnost a úrokové podmínky

Úvěr poskytnutý v rámci této facility má splatnost jeden den. Protistrany, které se přímo účastní TARGETu, splácí úvěr příští den, ve kterém jsou v provozu příslušné národní systémy RTGS a vypořádání obchodů s cennými papíry, a to k okamžiku jejich otevření.

Úrokovou sazbu vyhlašuje Eurosystém předem a stanoví se jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. ECB může úrokovou sazbu kdykoli změnit, a to s účinností nejdříve od následujícího obchodního dne Eurosystému ([20]). Úrok z této facility je splatný se splatností úvěru.

e) Pozastavení facility

Přístup k facilitě se uděluje pouze v souladu s cíli a obecným směřováním měnové politiky ECB. ECB může podmínky facility kdykoli upravit nebo ji pozastavit.

4.2 **Vkladová facilita**

a) Typ nástroje

Protistrany mohou využívat vkladovou facilitu k provádění jednodenních vkladů u národních centrálních bank. Vklady jsou úročeny předem stanovenou úrokovou sazbou. Za obvyklých okolností představuje úroková sazba této facility dolní hranici jednodenní tržní úrokové sazby. Podmínky této facility jsou v celé eurozóně jednotné ([21]).

([18]) V některých členských státech nemusí být národní centrální banka (nebo některá z jejích poboček) v určité obchodní dny Eurosystému z důvodu státních nebo regionálních svátků otevřena pro operace měnové politiky. V takovýchto případech odpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, která je nutné v souvislosti s těmito svátky k zajištění přístupu k mezní zápůjční facilitě provést.

([19]) Zavírací dny TARGETu jsou zveřejňovány na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystému (příloha 5).

([20]) V tomto dokumentu se „obchodním dnem Eurosystému“ rozumí každý den, ve kterém jsou ECB a nejméně jedna národní centrální banka otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystému.

([21]) Provozní rozdíly vyplývající z existence rozdílných struktur účtů mezi národními centrálními bankami mohou existovat ve všech zemích eurozóny.

b) Právní povaha

Jednodenní vklady přijaté od protistran jsou úročeny pevnou úrokovou sazbou. Protistraně se výměnou za vklady neposkytuje žádné zajištění.

c) Podmínky přístupu ([22])

Ke vkladové facilitě mohou mít přístup instituce, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle bodu 2.1. Přístup ke vkladové facilitě je udělován prostřednictvím národní centrální banky členského státu, ve kterém je instituce usazena. Přístup ke vkladové facilitě je udělován pouze ve dnech, ve kterých je v provozu příslušný národní systém RTGS.

Aby byl protistraně udělen přístup ke vkladové facilitě, musí protistrana zaslat žádost národní centrální bance členského státu, ve kterém je usazena. Aby národní centrální banka tuto žádost zpracovala ještě téhož dne, musí ji obdržet nejpozději do 30 minut po skutečné zavírací době TARGETu ([23]) ([24]), což je zpravidla v 18 hodin času ECB (SEČ). Poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystému se lhůta pro podávání žádostí o přístup ke vkladové facilitě prodlužuje o dalších 30 minut. V žádosti musí být uvedena výše vkladu, který má být v rámci facility uložen.

Objem prostředků, které může protistrana v rámci facility uložit, není omezen.

d) Splatnost a úrokové podmínky

Splatnost vkladů v rámci této facility je jeden den. Pro protistrany, které se přímo účastní TARGETu, je úvěr splatný příští den, ve kterém je v provozu příslušný národní systém RTGS, a to k okamžiku jeho otevření. Úrokovou sazbu vyhlašuje Eurosystém předem a stanoví se jako jednoduchá úroková sazba na základě metody počítání dní „skutečný počet/360“. ECB může úrokovou sazbu kdykoli změnit, a to s účinností nejdříve od následujícího obchodního dne Eurosystému. Úrok z vkladu je splatný se splatností vkladu.

e) Pozastavení facility

Přístup k facilitě se uděluje pouze v souladu s cíli a obecným směřováním měnové politiky ECB. ECB může podmínky facility kdykoli upravit nebo ji pozastavit.

KAPITOLA 5

5. POSTUPY

5.1 Postupy nabídkových řízení

5.1.1 *Obecně*

Operace Eurosystému na volném trhu se zpravidla provádějí ve formě nabídkových řízení. Postupy nabídkových řízení Eurosystému jsou vykonávány v šesti operačních krocích, jak je popsáno rámečku 3.

Eurosystém rozlišuje mezi dvěma rozdílnými typy postupů nabídkových řízení: standardními a rychlými nabídkovými řízeními. Postupy pro standardní i rychlá výběrová řízení jsou totožné, s výjimkou časového rámce a okruhu protistran.

([22]) Vzhledem k existenci rozdílných struktur účtů mezi národními centrálními bankami může ECB národním centrálním bankám umožnit používání podmínek přístupu, které se mírně odlišují od podmínek uváděných zde. Národní centrální banky poskytnou informace o každé odchylce od podmínek přístupu popsaných v tomto dokumentu.

([23]) V některých členských státech nemusí být národní centrální banka (nebo některá z jejích poboček) v určité obchodní dny Eurosystému z důvodu státních nebo regionálních svátků otevřena pro operace měnové politiky. V takovýchto případech odpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, která je nutné v souvislosti s těmito svátky k zajištění přístupu ke vkladové facilitě provést.

([24]) Zavírací dny TARGETu jsou zveřejňovány na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystému (příloha 5).

RÁMEČEK 3

Operační kroky postupů nabídkových řízení

Krok 1 **Vyhlášení nabídkového řízení**

a) Vyhlášení ECB prostřednictvím veřejných komunikačních služeb

b) Vyhlášení národními centrálními bankami prostřednictvím vnitrostátních komunikačních služeb a přímo jednotlivým protistranám (pokud je to považováno za nezbytné)

Krok 2 **Příprava protistrany a podávání nabídek**

Krok 3 **Shromažďování nabídek Eurosystémem**

Krok 4 **Přidělování a vyhlášení výsledků nabídkového řízení**

a) Rozhodnutí ECB o přidělení

b) Vyhlášení výsledků přidělení

Krok 5 **Potvrzení jednotlivých výsledků přidělení**

Krok 6 **Vypořádání transakcí** (viz bod 5.3)

a) Standardní nabídková řízení

V případě standardních nabídkových řízení uplyne od vyhlášení nabídkového řízení k potvrzení výsledků přidělení nejvýše 24 hodin (kdy časové rozmezí mezi uzávěrkou podávání nabídek a vyhlášením výsledků přidělení činí přibližně dvě hodiny). Přehled obvyklého časového rámce operačních kroků standardních nabídkových řízení nabízí graf 1. Evropská centrální banka se může případně rozhodnout časový rámec jednotlivých operací upravit.

Formou standardních nabídkových řízení se vždy provádějí hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace a strukturální operace (s výjimkou přímých transakcí). Standardních nabídkových řízení se mohou zúčastnit protistrany, které splňují obecná kritéria způsobilosti podle bodu 2.1.

GRAF 1

Obvyklý časový rámec operačních kroků pro standardní nabídková řízení

(Časové údaje jsou uváděny v čase ECB (SEČ))

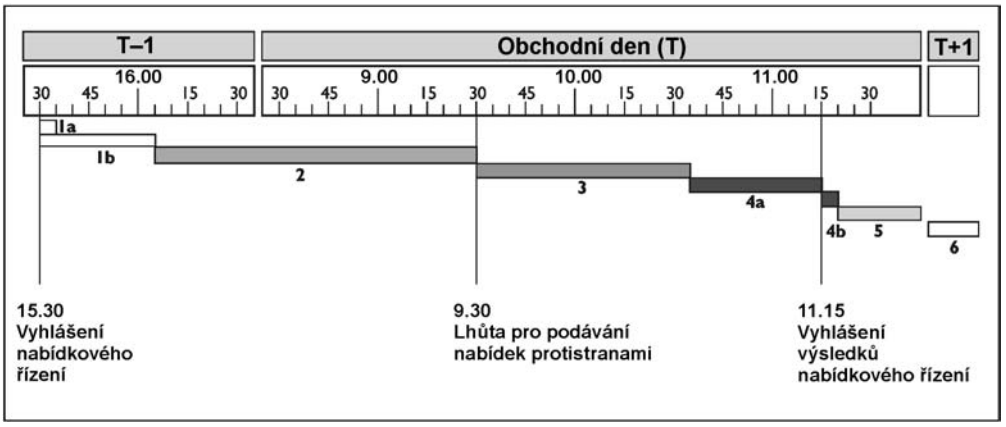

Poznámka: Údaje odkazují na operační kroky podle rámečku 3.

b) Rychlá nabídková řízení

Rychlá nabídková řízení zpravidla probíhají do jedné hodiny od vyhlášení nabídkového řízení, přičemž potvrzení se uskuteční okamžitě po vyhlášení výsledku přidělení. Obvyklý časový rámec operačních kroků rychlých nabídkových řízení je uveden v grafu 2. Evropská centrální banka se může případně rozhodnout časový rámec jednotlivých operací upravit. Rychlá nabídková řízení se využívají pouze k provádění operací jemného doladění. Eurosystém může v souladu s podmínkami a postupy popsanými v bodu 2.1 zvolit omezený počet protistran, které se rychlých nabídkových řízení zúčastní.

GRAF 2

Obvyklý časový rámec operačních kroků pro rychlá nabídková řízení

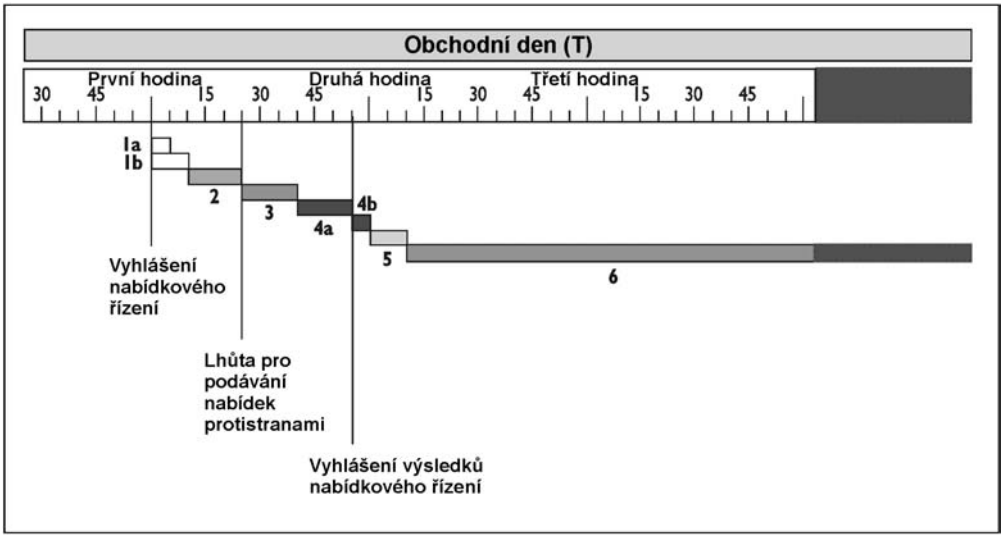

Poznámka: Údaje odkazují na operační kroky podle rámečku 3.

c) Nabídková řízení s pevnou a proměnlivou sazbou

Eurosystém má možnost provádět nabídková řízení s pevnou (objemová nabídková řízení) nebo proměnlivou (úroková nabídková řízení) sazbou. V případě nabídkového řízení s pevnou sazbou ECB předem stanoví úrokovou sazbu a zúčastněné protistrany nabízejí částku peněz, kterou jsou připraveny při této pevné úrokové sazbě nakoupit či prodat ([25]). Při nabídkovém řízení s proměnlivou sazbou nabízejí protistrany částky peněz a úrokové sazby, při nichž si přejí uzavřít obchod s národními centrálními bankami ([26]).

5.1.2 *Kalendář operací nabídkových řízení*

a) Hlavní a dlouhodobější refinanční operace

Hlavní a dlouhodobější refinanční operace se provádějí podle indikativního kalendáře zveřejňovaného Eurosystémem ([27]). Tento kalendář je zveřejňován nejpozději tři měsíce před začátkem roku, pro který je platný. Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace jsou uvedeny v tabulce 2. ECB směřuje k zajištění toho, aby se hlavních a dlouhodobějších refinančních operací mohly účastnit všechny protistrany. ECB tedy při sestavování kalendáře těchto operací činí odpovídající úpravy obvyklého rozvrhu tak, aby zohlednila bankovní prázdniny v jednotlivých členských státech.

([25]) Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou stanoví ECB swapové body operace a protistrany nabízejí pevnou částku měny, kterou jsou při této sazbě připraveny prodat (a zpětně odkoupit) nebo nakoupit (a zpětně prodat).

([26]) Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou nabízejí protistrany pevnou částku měny a swapové body, při nichž si přejí uzavřít obchod.

([27]) Kalendář operací nabídkových řízení Eurosystému lze nalézt na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystému (příloha 5).

TABULKA 2

Běžné obchodní dny pro hlavní a dlouhodobější refinanční operace

Typ operace	Běžný obchodní den (T)
Hlavní refinanční operace	Každé úterý
Dlouhodobější refinanční operace	Poslední středa každého kalendářního měsíce ([1])

([1]) S ohledem na vánoční období se prosincová operace posunuje o jeden týden dopředu, tedy na předposlední středu v měsíci.

b) Strukturální operace

Strukturální operace na základě standardních nabídkových řízení se neprovádějí podle žádného předem stanoveného kalendáře. Běžně se však provádějí a vypořádávají pouze v ty dny, které jsou obchodními dny národních centrálních bank ([28]) ve všech členských státech.

c) Operace jemného doladění

Operace jemného doladění se neprovádějí podle žádného předem stanoveného kalendáře. ECB může rozhodnout o provedení operace jemného doladění v kterýkoli obchodní den Eurosystému. Těchto operací se zúčastní pouze národní centrální banky členských států, ve kterých jsou den obchodu, den zúčtování i den úhrady obchodními dny národní centrální banky.

5.1.3 *Vyhlašování operací nabídkových řízení*

Standardní nabídková řízení Eurosystému se vyhlašují veřejně prostřednictvím komunikačních služeb. Národní centrální banky mohou navíc operaci nabídkového řízení protistranám, které nemají přístup ke komunikačním službám, oznámit přímo. Oznámení o vyhlášení nabídkového řízení obvykle obsahuje tyto informace:

— referenční číslo operace nabídkového řízení,

— datum operace nabídkového řízení,

— typ operace (poskytnutí nebo absorpce likvidity a druh nástroje měnové politiky, který bude použit),

— splatnost operace,

— druh aukce (nabídkové řízení s pevnou nebo pohyblivou sazbou),

— metodu přidělení („holandská“ nebo „americká“ aukce, jak jsou vymezeny v bodu 5.1.5 písm. d)),

— zamýšlený objem operace (obvykle pouze v případě dlouhodobějších refinančních operací),

— pevnou úrokovou sazbu/cenu/swapový bod (pro nabídková řízení s pevnou sazbou),

— případně minimální/maximální přijímanou úrokovou sazbu/cenu/swapový bod,

— případně den zahájení a den splatnosti operace nebo hodnotu ke dni a den splatnosti nástroje (v případě vydávání dluhových cenných papírů),

— dotčené měny a měnu, jejíž částka je pevná (v případě měnových swapů),

([28]) V tomto dokumentu se „obchodním dnem národní centrální banky“ rozumí každý den, ve kterém je národní centrální banka konkrétního členského státu otevřena pro účely provádění operací měnové politiky Eurosystému. Pobočky národní centrální banky v některých členských státech mohou mít zavřeno z důvodu místního nebo regionálního svátku. V takových případech musí příslušná národní centrální banka protistrany předem informovat o opatřeních, která mají být přijata pro transakce s danými pobočkami.

— referenční spotový směnný kurz, který bude využit pro výpočet nabídek (v případě měnových swapů),

— případně horní hranici nabídky,

— případně minimální jednotlivou částku přidělení,

— případně minimální poměr přidělení,

— časový rozvrh pro podávání nabídek,

— denominaci dluhových cenných papírů (v případě vydávání dluhových cenných papírů) a

— kód ISIN emise (v případě vydávání dluhových cenných papírů).

S ohledem na posílení průhlednosti operací jemného doladění obvykle Eurosystém vyhlašuje rychlá nabídková řízení veřejně a předem. Za výjimečných okolností se však může ECB rozhodnout rychlá nabídková řízení veřejně předem nevyhlašovat. Vyhlašování rychlých nabídkových řízení se řídí stejnými postupy jako vyhlašování standardních nabídkových řízení. V případě rychlého nabídkového řízení, ať již vyhlášeného veřejně či nikoliv, jsou vybrané protistrany kontaktovány přímo národními centrálními bankami.

5.1.4 *Příprava protistran a podávání nabídek*

Nabídky protistran musí mít formu stanovenou národními centrálními bankami pro danou operaci. Nabídky pro nabídkové řízení musí být podávány národním centrálním bankám členského státu, ve kterém má daná instituce zařízení (ústředí nebo pobočku). Nabídky instituce mohou být v každém členském státě podávány pouze jedním zařízením (ústředím nebo pobočkou).

V případě nabídkových řízení s pevnou sazbou uvedou protistrany ve svých nabídkách částku peněz, se kterou jsou s národními centrálními bankami připraveny obchodovat ([29]).

V případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou mohou protistrany podat nabídky až na deset různých úrovní úrokové sazby/ceny/swapového bodu. V každé nabídce uvedou částku peněz, se kterou jsou s národními centrálními bankami připraveny obchodovat, a odpovídající úrokovou sazbu ([30]), ([31]). Nabídka úrokové sazby musí být vyjádřena jako násobky 0,01 procentního bodu. V případě nabídky pro měnový swap na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou musí být swapové body kotovány v souladu se všeobecnými tržními zvyklostmi a vyjádřeny jako násobky 0,01 swapového bodu.

Minimální částka nabídky pro hlavní refinanční operace činí 1 000 000 EUR. Nabídky přesahující tuto částku musí být vyjádřeny jako násobky 100 000 EUR. Stejná výše minimální nabídky a stejné násobky platí i pro operace jemného doladění a strukturální operace. Minimální částka nabídky se vztahuje na každou jednotlivou úroveň úrokové sazby/ceny/swapového bodu.

Pro dlouhodobější refinanční operace stanoví každá národní centrální banka minimální částku nabídky v rozmezí od 10 000 EUR do 1 000 000 EUR. Nabídky přesahující tuto částku musí být vyjádřeny jako násobky 10 000 EUR. Minimální částka nabídky se vztahuje na každou jednotlivou úroveň úrokové sazby.

ECB může stanovit horní hranici nabídek, aby tak zabránila podávání nabídek nepřiměřeně vysokých. Každá takováto horní hranice se vždy uvede v oznámení o vyhlášení nabídkového řízení.

Očekává se, že protistrany jsou vždy schopny pokrýt částku, která jim bude přidělena, dostačujícím objemem podkladových aktiv ([32]). Smluvní nebo veřejnoprávní úprava uplatňovaná danou národní centrální bankou umožní uvalení sankce v případě, kdy protistrana není schopná převést dostatečný objem podkladových aktiv nebo hotovosti, aby vypořádala částku, která jí byla v rámci operace nabídkového řízení přidělena.

([29]) Při měnových swapech na základě nabídkových řízení s pevnou sazbou uvede protistrana pevnou částku měny, se kterou si přeje s Eurosystémem obchodovat.

([30]) Pokud jde o vydávání dluhových cenných papírů ECB, může ECB rozhodnout, že nabídky mají být vyjádřeny spíše prostřednictvím ceny než úrokové sazby. V takových případech se cena zaznamená jako procentuální podíl nominální hodnoty.

([31]) Při měnových swapech s proměnlivou sazbou musí protistrana uvést pevně stanovenou částku měny, se kterou si přeje s Eurosystémem obchodovat, a odpovídající úroveň swapových bodů.

([32]) Nebo vypořádat v hotovosti v případě operací na absorpci likvidity.

Nabídky lze odvolat až do skončení lhůty pro podávání nabídek. Nabídky podané po lhůtě stanovené v oznámení o vyhlášení nabídkového řízení jsou neplatné. Dodržení lhůty posuzují národní centrální banky. Národní centrální banky vyřadí všechny nabídky protistrany, pokud úhrnná částka nabídky přesáhne horní hranici nabídek stanovenou ECB. Národní centrální banky rovněž vyřadí jakoukoli nabídku, která je nižší než minimální částka nabídek, nebo je nižší než minimální, respektive vyšší než maximální přijímaná úroková sazba/cena/swapový bod. Národní centrální banky dále mohou vyřadit nabídky, které jsou neúplné nebo nemají stanovenou formu. Pokud je nabídka vyřazena, uvědomí příslušná národní centrální banka protistranu o svém rozhodnutí dříve, než dojde k přidělování.

5.1.5 *Postupy přidělování*

a) Operace nabídkového řízení s pevnou sazbou

Při přidělování v rámci nabídkových řízení s pevnou sazbou se nabídky obdržené od protistran sečtou. Jestliže úhrnná částka nabídky přesáhne celkový objem likvidity, která má být přidělena, uspokojují se podané nabídky poměrně na základě poměru přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky (viz rámeček 4). Částka přidělená každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro. ECB se však může rozhodnout, že v nabídkovém řízení s pevnou sazbou přidělí každému účastníkovi minimální částku/poměr.

RÁMEČEK 4

Přidělování při nabídkových řízeních s pevnou sazbou

Kde:

A = celkový přidělovaný objem

n = celkový počet protistran

a_i = částka nabídky *i*-té protistrany

all% = procentuální podíl na přidělení

all_i = celková částka přidělená *i*-té protistraně

Procentuální podíl na přidělení je:

$$all\% = \frac{A}{\sum_{i=1}^{n} a_i}$$

Částka přidělená *i*-té protistraně je:

$$all_i = all\% \times (a_i)$$

b) Nabídková řízení s proměnlivou sazbou v eurech

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na poskytování likvidity s proměnlivou sazbou v eurech se nabídky seřazují sestupně podle nabídnutých úrokových sazeb. Nabídky s nejvyššími úrovněmi úrokových sazeb jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími nižšími úrokovými sazbami jsou poté přijímány, dokud není celkový objem likvidity určený k přidělení vyčerpán. Pokud při nejnižší přijaté úrovni úrokové sazby (tj. mezní úrokové sazbě), přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní úrokové sazbě (viz rámeček 5). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

RÁMEČEK 5

Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou v eurech

(uváděný příklad se vztahuje na nabídky uváděné ve formě úrokových sazeb)

kde:

A = celkový přidělovaný objem

r_s = *s*-tá nabídka úrokové sazby podaná protistranami

n = celkový počet protistran

$a(r_s)_i$ = částka nabídky při *s*-té úrokové sazbě (r_s) podané *i*-tou protistranou

$a(r_s)$ = celkový částka nabídky při s-té úrokové sazbě (r_s)

$$a(r_s) = \sum_{i=1}^{n} a(r_s)_i$$

r_m = mezní úroková sazba:

$r_1 \geq r_s \geq r_m$ pro nabídková řízení na poskytnutí likvidity,

$r_m \geq r_s \geq r_1$ pro nabídková řízení na absorpci likvidity

r_{m-1} = úroková sazba předcházející mezní úrokové sazbě (poslední úroková sazba, při které jsou nabídky uspokojovány v plné výši):

$r_{m-1} > r_m$ pro nabídková řízení na poskytnutí likvidity

$r_m > r_{m-1}$ pro nabídková řízení na absorpci likvidity

$all\%(r_m)$ = procentuální podíl na přidělení při mezní úrokové sazbě

$all(r_s)_i$ = přidělení *i*-té protistraně při *s*-té úrokové sazbě

all_i = celková částka přidělená *i*-té protistraně

Procentuální podíl na přidělení při mezní úrokové sazbě:

$$all\%(r_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)}{a(r_m)}$$

Přidělení *i*-té protistraně při mezní úrokové sazbě je:

$$all(r_m)_i = all\%(r_m) \times a(r_m)_i$$

Celková částka přidělená *i*-té protistraně je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(r_s)_i + all(r_m)_i$$

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na absorpci likvidity s proměnlivou sazbou (která mohou být například využita k vydávání dluhových cenných papírů a příjmu termínovaných vkladů) se nabídky seřazují vzestupně podle nabídnutých úrokových sazeb (nebo sestupně podle nabízených cen). Nabídky s nejnižší úrokovou sazbou (nebo nejvyššími cenami) jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími vyššími úrokovými sazbami (nižšími cenami) jsou pak přijímány, dokud není celkový objem likvidity určený k absorbování vyčerpán. Pokud při nejvyšší přijaté úrovni úrokové sazby, respektive nejnižší ceně (tj. mezní úroková sazbě/ceně), přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru

zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní úrokové sazbě (viz rámeček 5). Při vydávání dluhových cenných papírů se objem přidělovaný každé protistraně zaokrouhlí na nejbližší násobek nominální hodnoty dluhových cenných papírů. U ostatních operací na absorpci likvidity se objem přidělovaný každé protistraně zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

ECB se může rozhodnout, že v nabídkovém řízení s proměnlivou sazbou přidělí každému úspěšnému účastníkovi minimální částku.

c) Nabídková řízení s proměnlivou sazbou pro měnové swapy

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na poskytnutí likvidity s proměnlivou sazbou pro měnové swapy se nabídky seřazují vzestupně podle nabízených swapových bodů ([33]). Nabídky s nejnižšími swapovými body jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími vyššími swapovými body jsou poté přijímány, dokud není celkový objem stanovené měny určený k přidělení vyčerpán. Pokud při nejvyšší přijaté nabídce swapových bodů (tj. mezní nabídce swapového bodu) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní nabídce swapového bodu (viz rámeček 6). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

RÁMEČEK 6

Přidělování při nabídkových řízeních s proměnlivou sazbou pro měnové swapy

Kde:

A = celkový přidělovaný objem

Δ_s = *s*-tá nabídka swapového bodu podaná protistranami

n = celkový počet protistran

$a(\Delta_s)_i$ = částka nabídky při *s*-té nabídce swapového bodu (Δ_s) podané *i*-tou protistranou

$a(\Delta_s)$ = celková částka nabídky při s-té nabídce swapového bodu (Δ_s)

$$a(\Delta_s) = \sum_{i=1}^{n} a(\Delta_s)_i$$

Δ_m = mezní nabídka swapového bodu:

$\Delta_m \geq \Delta_s \geq \Delta_1$ pro měnové swapy na poskytnutí likvidity

$\Delta_1 \geq \Delta_s \geq \Delta_m$ pro měnové swapy na absorpci likvidity

Δ_{m-1} = nabídka swapového bodu předcházející mezní nabídce swapového bodu (poslední nabídka swapového bodu, při které jsou nabídky ještě plně uspokojeny):

$\Delta_m > \Delta_{m-1}$ pro měnové swapy na poskytnutí likvidity

$\Delta_{m-1} > \Delta_m$ pro měnové swapy na absorpci likvidity

$all\%(\Delta_m)$ = procentuální podíl na přidělení při mezní nabídce swapového bodu

$all(\Delta_s)_i$ = přidělení *i*-té protistraně při *s*-té nabídce swapového bodu

all_i = celková částka přidělená *i*-té protistraně

([33]) Nabídky swapových bodů jsou uváděny vzestupně, přičemž se zohledňuje algebraické znaménko nabídky, které závisí na znaménku rozdílu úrokové sazby pro cizí měnu a euro. Jestliže je při splatnosti swapu úroková sazba cizí měny vyšší než odpovídající úroková sazba eura, je nabídka swapového bodu kladná (tj. euro je vůči cizí měně nabízeno s prémií). Opačně platí, že jestliže je úroková sazba cizí měny nižší než odpovídající úroková sazba eura, je nabídka swapového bodu záporná (tj. euro je vůči cizí měně nabízeno s diskontem).

Procentuální podíl na přidělení při mezní nabídce swapového bodu je:

$$all\%(\Delta_m) = \frac{A - \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)}{a(\Delta_m)}$$

Přidělení *i*-té protistraně při mezní nabídce swapového bodu je:

$$all(\Delta_m)_i = all\%(\Delta_m) \times a(\Delta_m)_i$$

Celková částka přidělení *i*-té protistraně je:

$$all_i = \sum_{s=1}^{m-1} a(\Delta_s)_i + all(\Delta_m)_i$$

Při přidělování v rámci nabídkových řízení na absorpci likvidity s proměnlivou sazbou pro měnové swapy se nabídky seřazují sestupně podle uváděných swapových bodů. Nabídky s nejvyššími uváděnými swapovými body jsou uspokojovány přednostně, nabídky s následujícími nižšími swapovými body jsou poté přijímány, dokud není celkový objem stanovené měny určený k přidělení vyčerpán. Pokud při nejnižší přijaté nabídce swapových bodů (tj. mezní nabídce swapového bodu) přesáhne úhrnná částka nabídky zbývající objem určený k přidělení, přidělí se tento zbývající objem mezi nabídky poměrným způsobem na základě poměru zbývajícího přidělovaného objemu k úhrnné částce nabídky při mezní nabídce swapového bodu (viz rámeček 6). Objem přidělovaný každé protistraně se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

d) Druh aukce

V případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou může Eurosystém uplatňovat aukce s jednoduchou nebo s násobnou sazbou. Při aukci s jednoduchou sazbou (holandská aukce) se přidělovací úroková sazba/cena/swapový bod uplatňovaná/ý pro všechny uspokojené nabídky rovná mezní úrokové sazbě/ceně/swapovému bodu (tj. takové hodnotě, při které je celé přidělované množství vyčerpáno). Při aukci s násobnou sazbou (americká aukce) se přidělovací úroková sazba/cena/swapový bod uplatňovaná/ý pro všechny uspokojené nabídky rovná úrokové sazbě/ceně/swapovému bodu nabídnuté/mu pro každou jednotlivou nabídku.

5.1.6 *Vyhlašování výsledků nabídkového řízení*

Výsledky standardních a rychlých nabídkových řízení se vyhlašují prostřednictvím komunikačních služeb. Národní centrální banky mohou navíc protistranám, které nemají přístup ke komunikačním službám, oznámit výsledky přidělení přímo. Oznámení o výsledcích nabídkového řízení obvykle obsahuje tyto informace:

— referenční číslo operace nabídkového řízení,

— datum operace nabídkového řízení,

— typ operace,

— splatnost operace,

— celkovou částku nabídky protistran Eurosystému,

— počet účastníků,

— dotčené měny (v případě měnových swapů),

— celkový přidělený objem,

— procento přidělení (v případě nabídkových řízení s pevnou sazbou),

— spotový směnný kurz (v případě měnových swapů),

— přijatou mezní úrokovou sazbu/cenu/swapový bod a procento přidělení při mezní úrokové sazbě/ceně/swapovém bodu (v případě nabídkových řízení s proměnlivou sazbou),

— nejnižší a nejvyšší sazbu nabídky a vážený průměr sazby přidělení (v případě aukcí s násobnou sazbou),

— případně den zahájení a den splatnosti operace, nebo hodnotu ke dni a den splatnosti nástroje (v případě vydávání dluhových cenných papírů),

— případně minimální jednotlivou částku přidělení,

— případně minimální poměr přidělení,

— denominaci dluhových cenných papírů (v případě vydávání dluhových cenných papírů) a

— kód ISIN emise (v případě vydávání dluhových cenných papírů).

Národní centrální banky úspěšným účastníkům přímo potvrdí jednotlivé výsledky přidělení.

5.2 **Postupy dvoustranných operací**

a) Obecně

Národní centrální banky mohou provádět operace na základě dvoustranných postupů ([34]). Tyto postupy mohou být použity pro operace jemného doladění na volném trhu a pro strukturální přímé operace. V širším smyslu se vymezují jako jakékoliv postupy, při kterých Eurosystém provádí transakci s jednou nebo několika protistranami bez nabídkového řízení. V tomto ohledu je možné rozlišovat dva rozdílné typy dvoustranných postupů: operace, při kterých jsou protistrany kontaktovány Eurosystémem přímo, a operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů.

b) Přímý kontakt s protistranami

Při tomto postupu národní centrální banky přímo kontaktují jednu nebo několik domácích protistran, které jsou vybrány na základě kritérií uvedených v bodu 2.2. Národní centrální banky rozhodnou podle přesných pokynů vydaných ECB o tom, zda s protistranami uzavřou dohodu. Transakce se vypořádávají prostřednictvím národních centrálních bank.

Pokud by Rada guvernérů ECB rozhodla, že dvoustranné operace může za výjimečných okolností provádět rovněž ECB sama (nebo prostřednictvím jedné nebo více národních centrálních bank vystupujících jako výkonný nástroj ECB), postupy těchto operací se odpovídajícím způsobem upraví. V takovém případě ECB (nebo národní centrální banka/y vystupující jako výkonný nástroj ECB) přímo kontaktuje jednu nebo více protistran v eurozóně vybraných podle kritérií uvedených v bodu 2.2. ECB (nebo národní centrální banka/y vystupující jako výkonný nástroj ECB) rozhodne o tom, zda s protistranami uzavře dohodu. Transakce se nicméně vypořádají decentralizovaně prostřednictvím národních centrálních bank.

Dvoustranné operace prostřednictvím přímého kontaktu lze použít při reverzních transakcích, přímých transakcích, měnových swapech a příjmu termínovaných vkladů.

c) Operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů

Národní centrální banky mohou přímé transakce vykonávat prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů. Okruh protistran není pro tyto operace předem omezen a postupy jsou přizpůsobeny tržním zvyklostem pro obchodovaný dluhový nástroj. Rada guvernérů ECB rozhodne o tom, zda za výjimečných

([34]) Rada guvernérů ECB rozhodne o tom, zda ECB může za výjimečných okolností provádět dvoustranné operace jemného doladění sama.

okolností může provádět přímé operace jemného doladění prostřednictvím burz cenných papírů a makléřů ECB sama (nebo jedna nebo více národních centrálních bank vystupujících jako výkonný nástroj ECB).

d) Vyhlášení dvoustranných operací

Dvoustranné operace se obvykle vyhlašují veřejně a předem. ECB se kromě toho může rozhodnout výsledky dvoustranných operací veřejně nevyhlásit.

e) Obchodní dny

ECB se může rozhodnout provádět dvoustranné operace jemného doladění kterýkoli obchodní den Eurosystému. Těchto operací se účastní pouze národní centrální banky členských států, ve kterých jsou den obchodu, den zúčtování a den úhrady obchodními dny národní centrální banky.

Přímé dvoustranné operace pro strukturální účely se obvykle provádějí a vypořádávají pouze ve dnech, které jsou obchodními dny národních centrálních bank ve všech členských státech.

5.3 **Postupy vypořádávání**

5.3.1 *Obecně*

Peněžní transakce vztahující se k využití stálých facilit Eurosystému nebo k účasti na operacích na volném trhu se vypořádávají na účtech protistran u národních centrálních bank (nebo na účtech zúčtovacích bank účastnících se TARGETu). Peněžní transakce se vypořádávají pouze po konečném převodu podkladových aktiv (nebo v okamžiku převodu). To znamená, že podkladová aktiva musí být buď již předem složena na bezpečný depozitní účet u národních centrálních bank, nebo vypořádána na vnitrodenním základě dodání proti zaplacení. Převod podkladových aktiv se provádí prostřednictvím účtů protistran pro zúčtování cenných papírů v systémech vypořádání obchodů s cennými papíry, které splňují minimální standardy stanovené ECB ([35]). Protistrany, které nemají bezpečné depozitní účty u národních centrálních bank nebo účty pro zúčtování cenných papírů v systému vypořádání obchodů s cennými papíry splňujícím minimální standardy stanovené ECB, mohou transakce s podkladovými aktivy vypořádat prostřednictvím účtu pro zúčtování cenných papírů nebo bezpečného depozitního účtu korespondentské úvěrové instituce.

Další ustanovení týkající se postupů vypořádávání jsou vymezeny smluvní úpravou uplatňovanou národními centrálními bankami (nebo ECB) pro specifické nástroje měnové politiky. Z důvodu rozdílů ve vnitrostátních právních předpisech a provozních postupech se mohou postupy vypořádávání mezi jednotlivými národními centrálními bankami mírně lišit.

5.3.2 *Vypořádávání operací na volném trhu*

Operace na volném trhu založené na standardních nabídkových řízeních (tj. hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace a strukturální operace) se běžně vypořádávají první den následující po dni obchodu, kdy jsou otevřeny všechny příslušné národní systémy RTGS a všechny příslušné systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Eurosystém se v zásadě snaží vypořádávat všechny transakce, které se vztahují k jeho operacím na volném trhu, ve všech členských státech a se všemi protistranami, které poskytly dostatečná podkladová aktiva, ve stejnou dobu. Avšak vzhledem k provozním omezením a technickým vlastnostem systémů vypořádání obchodů s cennými papíry se časové rozvržení operací na volném trhu může v rámci zúčtovacího dne v prostoru eurozóny lišit. Okamžik vypořádání hlavních a dlouhodobějších refinančních operací se zpravidla shoduje s okamžikem splacení předchozí operace s odpovídající splatností.

Eurosystém se snaží vypořádávat operace na volném trhu, které jsou založeny na rychlých nabídkových řízeních a dvoustranných postupech, v den obchodu. Z provozních důvodů však může Eurosystém pro tyto operace příležitostně použít jiné zúčtovací dny, zejména pak pro přímé transakce (jak pro účely jemného doladění, tak pro strukturální účely) a měnové swapy (viz tabulka 3).

([35]) Popis standardů k využití způsobilých systémů vypořádání obchodů s cennými papíry v eurozóně a aktualizovaný seznam způsobilých spojení mezi těmito systémy lze najít na webové stránce ECB (www.ecb.int).

TABULKA 3

Běžné zúčtovací dny pro operace Eurosystému na volném trhu ([1])

Nástroj měnové politiky	Zúčtovací den operací založených na standardních nabídkových řízeních	Zúčtovací den operací založených na rychlých nabídkových řízeních nebo dvoustranných postupech
Reverzní transakce	T+1 ([2])	T
Přímé transakce	—	Podle tržní úmluvy pro podkladová aktiva
Vydávání dluhových cenných papírů	T+1	—
Měnové swapy	—	T, T+1 or T+2
Příjem termínovaných vkladů	—	T

([1]) T označuje den obchodu. Zúčtovací den odkazuje na obchodní dny Eurosystému.
([2]) Pokud běžný zúčtovací den hlavních nebo dlouhodobějších refinančních operací připadá na bankovní prázdniny, může se ECB rozhodnout použít jiný zúčtovací den, avšak s možností vypořádání ve stejný den. Zúčtovací dny hlavních a dlouhodobějších refinančních operací jsou stanoveny předem v kalendáři operací nabídkových řízení Eurosystému (viz bod 5.1.2).

5.3.3 *Postupy na konci dne*

Postupy na konci dne jsou popsány v dokumentaci týkající se národních systémů RTGS a TARGETu. Zavírací doba TARGETu je zpravidla 18.00 hodin času ECB (SEČ). Po zavírací době již národní systémy RTGS nepřijímají ke zpracování žádné další platební příkazy, avšak zbývající platební příkazy přijaté před zavírací dobou jsou ještě zpracovány. Požadavky protistran na přístup k mezní zápůjční facilitě nebo vkladové facilitě musí být příslušným národním centrálním bankám předloženy nejpozději 30 minut po skutečné zavírací době TARGETu ([36]).

Jakékoli záporné zůstatky na účtech pro zúčtování (v národních systémech RTGS) způsobilých protistran, které na nich zbývají po ukončení kontrolních postupů na konci dne, se automaticky považují za žádost o přístup k mezní zápůjční facilitě (viz bod 4.1).

KAPITOLA 6

6. ZPŮSOBILÁ AKTIVA

6.1 Obecně

Čl. 18 odst. 1 statutu ESCB stanoví, že ECB a národní centrální banky mohou obchodovat na finančních trzích prostřednictvím nákupu a prodeje podkladových aktiv, a to přímo nebo na základě dohod o zpětném odkupu, a vyžaduje, aby všechny úvěrové operace Eurosystému byly dostatečně zajištěny. Všechny operace Eurosystému na poskytnutí likvidity jsou tedy založeny na podkladových aktivech poskytnutých protistranami, a to buď ve formě převodu vlastnictví aktiv (v případě přímých transakcí nebo dohod o zpětném odkupu), nebo ve formě zástavy příslušných aktiv (v případě zajištěných úvěrů) ([37]).

([36]) Uzávěrka pro podávání žádostí o přístup ke stálým facilitám Eurosystému se poslední obchodní den udržovacího období minimálních rezerv Eurosystému prodlužuje o dalších 30 minut.
([37]) Na podkladových aktivech jsou založeny i přímé a reverzní operace na volném trhu zaměřené na absorpci likvidity. Kritéria způsobilosti podkladových aktiv reverzních operací na volném trhu zaměřených na absorpci likvidity jsou shodná s kritérii způsobilosti uplatňovanými u podkladových aktiv reverzních operací na volném trhu zaměřených na poskytnutí likvidity. Avšak v případě operací zaměřených na absorpci likvidity se neuplatňují srážky při ocenění.

Vzhledem k záměru ochránit Eurosystém před ztrátami z jeho operací měnové politiky, zajistit rovné zacházení s protistranami a posílit provozní účinnost, musí podkladová aktiva splňovat určitá kritéria, aby mohla být považována za způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystému.

Má se za to, že k zajištění rovného zacházení a provozní účinnosti by přispěla harmonizace kritérií způsobilosti v celé eurozóně. Zároveň musí být věnována patřičná pozornost existujícím rozdílům finanční struktury mezi členskými státy. Výhradně pro vnitřní potřeby Eurosystému se tedy rozlišují dvě kategorie aktiv způsobilých pro operace měnové politiky Eurosystému. Tyto dvě kategorie se označují jako „řád 1“ a „řád 2“:

— řád 1 se skládá z obchodovatelných dluhových nástrojů splňujících jednotná kritéria způsobilosti stanovená ECB, která jsou platná v celé eurozóně, a

— řád 2 se skládá z doplňujících aktiv, obchodovatelných i neobchodovatelných, která se vyznačují zvláštní důležitostí pro vnitrostátní finanční trhy a bankovní systémy a pro která stanovují kritéria způsobilosti národní centrální banky, avšak s tím, že tato aktiva také podléhají minimálním kritériím způsobilosti stanoveným ECB. Specifická kritéria způsobilosti pro řád 2 uplatňovaná příslušnými národními centrálními bankami podléhají schválení ECB.

Z hlediska kvality aktiv a jejich způsobilosti pro různé druhy operací měnové politiky Eurosystému není mezi oběma řády žádný rozdíl (s výjimkou skutečnosti, že aktiva řádu 2 nejsou Eurosystémem zpravidla využívána při přímých transakcích). Aktiva způsobilá pro operace měnové politiky Eurosystému mohou být rovněž využita jako podkladová aktiva pro vnitrodenní úvěr.

Aktiva řádu 1 a 2 podléhají opatřením ke kontrole rizika podle bodu 6.4.

Protistrany Eurosystému mohou způsobilá aktiva využívat na přeshraničním základě, tj. mohou získávat finanční prostředky z národní centrální banky členského státu, ve kterém jsou usazeny, využitím aktiv nacházejících se v jiném členském státě (viz bod 6.6).

6.2 **Aktiva řádu 1**

ECB stanoví a vede seznam aktiv řádu 1. Tento seznam je přístupný veřejnosti ([38]).

Dluhové cenné papíry vydávané ECB jsou vedeny jako aktiva řádu 1. Dluhové cenné papíry vydané národními centrálními bankami před přijetím eura v jejich členském státě jsou rovněž zařazeny na seznam aktiv řádu 1.

Na ostatní aktiva řádu 1 se vztahují tato kritéria způsobilosti (viz také tabulka 4):

— musí se jednat o dluhové nástroje, které: a) znějí na pevně a bezpodmínečně stanovenou částku jistiny a b) mají kupón, který nemůže vést k zápornému hotovostnímu toku. Tento kupón by měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou, ii) kupónem s pevnou sazbou, nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hodnocení samotného vydavatele. Způsobilé jsou rovněž dluhopisy vázané na inflaci. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku umoření ([39]),

([38]) Tento seznam je zveřejňován a denně aktualizován na webové stránce ECB (www.ecb.int).

([39]) Dluhové nástroje udělující práva k jistině nebo úroku, která jsou podřízena právům držitelů jiných dluhových nástrojů stejného emitenta (nebo v rámci strukturované emise podřízeny ostatním tranším stejné emise), jsou z řádu 1 vyloučeny.

— musí splňovat vysoké úvěrové standardy. Při hodnocení úvěrového standardu dluhového nástroje bere ECB mimo jiné v úvahu dostupná hodnocení tržními agenturami, záruky poskytnuté finančně zdravými ručiteli ([40]) a rovněž některá institucionální kritéria k zajištění zvláště vysoké ochrany držitelů nástroje ([41]). Záruka se bude považovat za přijatelnou, pokud ručitel poskytne bezpodmínečnou a neodvolatelnou záruku za závazky emitenta, které se týkají splacení jistiny, úroků a jakýchkoli dalších částek splatných v souvislosti s dluhovými nástroji jejich držiteli, dokud tyto závazky zcela nezaniknou. Záruka musí být splatná na první výzvu (nezávisle na zajištěném dluhovém cenném papíru). Záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty, které jsou oprávněny vybírat daně, by měly být buď splatné na první výzvu, nebo by se měla platba uskutečnit včas a okamžitě po nedodržení zajištěného závazku. Závazky ručitele plynoucí ze záruky musí být přinejmenším rovnocenné všem ostatním nezajištěným závazkům ručitele. Záruka musí být upravena právními předpisy některého členského státu EU a musí být platná, závazná a na ručiteli vymahatelná ([42]). Právní potvrzení platnosti, závaznosti a vymahatelnosti záruky ([43]) musí být Eurosystému ([44]) předloženo v podobě formálně i věcně přijatelné, a to předtím, než je aktivum zajištěné zárukou uznáno za způsobilé. Potřeba právního potvrzení se nevztahuje na záruky poskytnuté v souvislosti s dluhovými nástroji s jednotlivým ohodnocením aktiv nebo na záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty oprávněnými vybírat daně,

— musí být převoditelné v zaknihované formě,

— musí být uloženy/registrovány (vydány) v EHP, a to u centrální banky nebo u střediska evidence cenných papírů, které splňuje minimální standardy stanovené ECB. Musí být drženy (vypořádány) v eurozóně prostřednictvím účtu v Eurosystému nebo v systému vypořádání obchodů s cennými papíry, který splňuje standardy stanovené ECB (aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu země eurozóny). Pokud středisko evidence cenných papírů, ve kterém je aktivum vydáno, a systém vypořádání obchodů s cennými papíry, ve kterém je aktivum drženo, nejsou totožné, musí být obě tyto instituce propojeny spojením schváleným ECB ([45]),

— musí být denominovány v eurech ([46]),

— musí být vydány (nebo případně zajištěny) subjekty usazenými v EHP ([47]),

— musí být registrovány nebo kotovány na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů ([48]), nebo registrovány, kotovány či obchodovány na určitých neregulovaných trzích, jak jsou vymezeny ECB ([49]). Kromě toho může ECB při určování způsobilosti jednotlivých dluhových nástrojů zohlednit likviditu trhu.

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 1 nesmí protistrana jako podkladová aktiva předložit dluhové nástroje vydané nebo zaručené protistranou nebo jakýmkoli jiným subjektem, se kterým je protistrana úzce

([40]) Ručitelé musí být usazeni v EHP.

([41]) Dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), Úř. věst. L 375, 31.12.1985, s. 3, ve znění směrnice Rady 88/220/EHS ze dne 22. března 1988, Úř. věst. L 100, 19.4.1988, s. 31, směrnice 2001/107/ES ze dne 21. ledna 2002, Úř. věst. L 41, 13.2.2002, s. 20, a směrnice 2001/108/ES ze dne 21. ledna 2002, Úř. věst. L 41, 13.2.2002, s. 35, jsou přijímány do řádu 1 pouze tehdy, jestliže je každé emisi jako takové uděleno ohodnocení (hodnotící agenturou), které ukazuje, že z pohledu Eurosystému tento nástroj splňuje vysoké úvěrové standardy. Způsobilost dluhových nástrojů vydávaných v rámci určitého emisního programu se hodnotí na základě ohodnocení tohoto programu.

([42]) Požadavek vymahatelnosti se řídí úpadkovým a konkursním právem, obecnými zásadami spravedlnosti a dalšími obdobnými právními předpisy a zásadami, které se vztahují na ručitele a které ovlivňují práva věřitele vůči ručiteli obecně.

([43]) Pokud je ručitel usazen v jiném právním systému než v tom, jehož právní předpisy upravují poskytovanou záruku, je součástí potvrzení i to, že záruka je platná a vymahatelná podle právních předpisů vztahujících se na místo usazení ručitele.

([44]) Právní potvrzení by mělo být předloženo k přezkoumání té národní centrální bance, která ohlašuje určité aktivum, jež je zajištěné zárukou, k zařazení na seznam způsobilých aktiv. Národní centrální banka ohlašující aktivum je obvykle národní centrální bankou té země, v níž bude aktivum registrováno, obchodováno nebo kotováno. V případě více registrací by se veškeré dotazy měly zasílat na pohotovostní linku ECB pro způsobilá aktiva na adresu Eligible-Assets.hotline@ecb.int.

([45]) Popis standardů pro způsobilé systémy vypořádání obchodů s cennými papíry v eurozóně a aktualizovaný seznam způsobilých spojení mezi těmito systémy lze nalézt na webové stránce ECB (www.ecb.int).

([46]) V euru jako takovém nebo jeho národní denominacích.

([47]) Požadavek, aby vydávající subjekt byl usazen v EHP, se nevztahuje na mezinárodní a nadnárodní instituce.

([48]) Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27.

([49]) Dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů, jsou přijímány do řádu 1 pouze tehdy, jestliže jsou registrovány nebo kotovány na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů.

propojena ([50]) ve smyslu čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu ([51]) ([52]).

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 1 mohou národní centrální banky rozhodnout, že jako podkladová aktiva nebudou přijímat tyto nástroje:

— dluhové nástroje splatné přede dnem splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva ([53]), a

— dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou) v průběhu období až do dne splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva.

Všechna aktiva řádu 1 mohou být využita na přeshraničním základě v celé eurozóně. To znamená, že všechny protistrany Eurosystému musí být schopny tato aktiva buď prostřednictvím spojení se svými domácími systémy vypořádání obchodů s cennými papíry, nebo jinými způsobilými postupy využívat ke získávání úvěrů od národní centrální banky členského státu, ve kterém je protistrana usazena (viz bod 6.6).

Aktiva řádu 1 jsou způsobilá pro všechny operace měnové politiky, které jsou založeny na podkladových aktivech, tj. reverzní a přímé operace na volném trhu, a pro využití mezní zápůjční facility.

6.3 **Aktiva řádu 2**

Kromě dluhových nástrojů splňujících kritéria způsobilosti pro aktiva řádu 1 mohou národní centrální banky považovat za způsobilá i jiná aktiva, aktiva řádu 2, která se vyznačují zvláštní důležitostí pro národní finanční trhy a bankovní systémy. Kritéria způsobilosti pro aktiva řádu 2 stanovují národní centrální banky v souladu s minimálními kritérii způsobilosti uvedenými níže. Specifická vnitrostátní kritéria způsobilosti pro řád 2 podléhají schválení ECB. Národní centrální banky stanoví a vedou seznam aktiv řádu 2. Tento seznam je přístupný veřejnosti ([54]).

Aktiva řádu 2 musí splňovat tato minimální kritéria způsobilosti (viz také tabulka 4):

— mohou být dluhovými nástroji (obchodovatelnými či neobchodovatelnými), které: a) znějí na pevně a bezpodmínečně stanovenou částku jistiny a b) mají kupón, který nemůže vést k zápornému hoto-

---

([50]) Pokud protistrana využívá aktiva, která nesmí využívat nebo pokračovat v jejich využívání k zajištění nesplaceného úvěru z důvodu totožnosti jejich emitenta/ručitele nebo existence úzkého propojení mezi nimi, je povinna o tom okamžitě uvědomit příslušnou národní centrální banku. Tato aktiva se při následujícím dni oceňování ocení nulovou hodnotou a může dojít k výzvě k dodatkové úhradě (viz příloha 6). Kromě toho musí protistrana tato aktiva co nejdříve odstranit.

([51]) Ustanovení čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 126, 26.5.2000, s. 1) zní:
„úzkým propojením se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny:
a) *účastí*, čímž se rozumí držení, přímé nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu některého podniku, nebo
b) *kontrolou*, čímž se rozumí vztah mezi mateřským a dceřiným podnikem ve všech případech uvedených v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349/EHS nebo obdobný vztah mezi fyzickou či právnickou osobou a podnikem; dceřiný podnik jiného dceřiného podniku se rovněž považuje za dceřiný podnik mateřského podniku, který stojí v čele těchto podniků. Stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob trvale vázány k jedné a téže osobě vztahem kontroly, se rovněž považuje za úzké propojení mezi těmito osobami."

([52]) Toto ustanovení se nevztahuje na i) úzké propojení mezi protistranou a orgány veřejné moci zemí EHP (včetně případů, kdy je tento orgán veřejné moci ručitelem emitenta); ii) obchodní směnky, za které kromě protistrany ručí přinejmenším jeden subjekt (jiný než úvěrová instituce); iii) dluhové nástroje, které zcela splňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů; nebo iv) případy, při kterých jsou dluhové nástroje chráněny zvláštními právními zárukami srovnatelnými s iii).

([53]) Pokud by měly národní centrální banky umožnit využití nástrojů se splatností kratší, než je splatnost operací měnové politiky, pro které slouží jako podkladová aktiva, budou protistrany vyzvány k nahrazení takovýchto aktiv ke dni splatnosti nebo před jejím uplynutím.

([54]) Tyto seznamy jsou zveřejňovány a denně aktualizovány na webové stránce ECB (www.ecb.int). V případě neobchodovatelných aktiv řádu 2 a dluhových nástrojů s omezenou likviditou a zvláštními vlastnostmi se mohou národní centrální banky rozhodnout nezveřejňovat ve svém národním seznamu aktiv řádu 2 informace o jednotlivých emisích, emitentech/dlužnících nebo ručitelích, ale nabídnou alternativní informace k zajištění toho, aby si protistrany v celé eurozóně mohly snadno ověřit způsobilost konkrétního aktiva.

vostním toku. Tento kupón by měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou; ii) kupónem s pevnou sazbou; nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hodnocení samotného vydavatele. Způsobilé jsou rovněž dluhopisy vázané na inflaci. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku umoření. Mohou být rovněž akciemi (obchodovanými na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů ([55])). Akcie vydávané úvěrovými institucemi a dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) ([56]), ve znění směrnice Rady 88/220/EHS ze dne 22. března 1988 ([57]), směrnice 2001/107/ES ze dne 21. ledna 2002 ([58]) a směrnice 2001/108/ES ze dne 21. ledna 2002 ([59]) nejsou obvykle způsobilé k zařazení na seznam aktiv řádu 2. ECB však může národním centrálním bankám povolit, aby takováto aktiva za určitých podmínek a omezení do svých seznamů aktiv řádu 2 začlenila,

TABULKA 4

Způsobilá aktiva pro měnové operace Eurosystému

Kritérium	Řád 1	Řád 2
Druh aktiva	— Dluhové cenné papíry ECB — Ostatní obchodovatelné dluhové nástroje ([1]) ([2])	— Obchodovatelné dluhovés nástroje ([1]) — Neobchodovatelné dluhové nástroje ([1]) — Akcie obchodované na regulovaném trhu
Postupy vypořádání	Nástroje musí být uloženy centrálně v zaknihované formě u národní centrálních bank nebo systémů vypořádání obchodů s cennými papíry, které splňují minimální standardy ECB	Aktiva musí být snadno přístupná národní centrální bance, která je začlenila na svůj seznam řádu 2
Druh vydavatele	— Centrální banky — Veřejný sektor — Soukromý sektor ([3]) — Mezinárodní a nadnárodní instituce	— Veřejný sektor — Soukromý sektor ([4])
Úvěrový standard	Aktivum musí být ECB považováno za aktivum vysoké úvěrové kvality (což může zahrnovat i způsobilou záruku poskytnutou ručitelem z EHP, který je ECB považován za finančně zdravého)	Aktivum musí být národní centrální bankou, která jej zařadila na svůj seznam řádu 2, považováno za aktivum vysoké úvěrové kvality (což může zahrnovat i způsobilou záruku poskytnutou ručitelem z eurozóny, který je národní centrální bankou, jež aktivum zařadila na svůj seznam řádu 2, považován za finančně zdravého)
Místo usazení emitenta (nebo případně ručitele)	EHP ([5])	Eurozóna

([55]) Úř. věst. L 141, 11.6.1993, s. 27.
([56]) Úř. věst. L 375, 31.12.1985, s. 3.
([57]) Úř. věst. L 100, 19.4.1988, s. 31.
([58]) Úř. věst. L 41, 13.2.2002, s. 20.
([59]) Úř. věst. L 41, 13.2.2002, s. 35.

Kritérium	Řád 1	Řád 2
Umístění aktiva	— Místo vydání: EHP — Místo vypořádání: eurozóna ([6])	Eurozóna ([6])
Měna	Euro ([7])	Euro ([7])
Přeshraniční použití	Ano	Ano

([1]) Musí jak a) znít na pevně a bezpodmínečně stanovenou částku jistiny, tak b) mít kupón, který nemůže vést k zápornému hotovostním toku. Tento kupón by měl navíc být: i) kupónem s nulovou sazbou; ii) kupónem s pevnou sazbou; nebo iii) kupónem s proměnlivou sazbou vázanou na referenční úrokovou sazbu. Kupón může být vázán na změnu hodnocení samotného vydavatele. Způsobilé jsou rovněž dluhopisy vázané na inflaci. Tyto charakteristiky musí být zachovány až do okamžiku umoření.

([2]) Dluhové nástroje udělující práva k jistině nebo úroku, která jsou podřízena právům držitelů jiných dluhových nástrojů stejného emitenta (nebo v rámci strukturované emise podřízeny ostatním tranším stejné emise) jsou z řádu 1 vyloučeny.

([3]) Dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů, jsou do prvního řádu přijímány pouze při splnění těchto dvou podmínek. Za prvé, každé emisi musí být uděleno ohodnocení (hodnotící agenturou), které ukazuje, že tento dluhový nástroj splňuje z pohledu Eurosystému vysoké úvěrové standardy. Způsobilost dluhových nástrojů vydávaných v rámci určitého emisního programu se hodnotí na základě ohodnocení tohoto programu. Za druhé, dluhový nástroj musí být registrován nebo kotován na regulovaném trhu, jak je vymezen ve směrnici Rady 93/22/EHS ze dne 10. května 1993 o investičních službách v oblasti cenných papírů.

([4]) Akcie vydávané úvěrovými institucemi a dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů, obvykle nejsou způsobilé k zařazení na seznam aktiv řádu 2. ECB však může národním centrálním bankám povolit, aby takováto aktiva za určitých podmínek a omezení do svých seznamů aktiv řádu 2 začlenila.

([5]) Požadavek, aby byl vydávající subjekt usazen v EHP, se nevztahuje na mezinárodní a nadnárodní instituce.

([6]) Aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu členského státu eurozóny.

([7]) V euru jako takovém nebo jeho národních denominacích.

— musí se jednat o dluhové cenné papíry nebo akcie vydané (nebo zaručené) subjekty, které jsou národními centrálními bankami, jež tato aktiva na seznam řádu 2 zařadily, považovány za finančně zdravé. Záruka se bude považovat za přijatelnou, pokud ručitel poskytne bezpodmínečnou a neodvolatelnou záruku za závazky, které se týkají splacení jistiny, úroků a jakýchkoli dalších částek splatných v souvislosti s dluhovými nástroji jejich držiteli, dokud tyto závazky zcela nezaniknou. Záruka musí být splatná na první výzvu (nezávisle na zajištěném dluhovém cenném papíru). Záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty, které jsou oprávněny vybírat daně, by měly být buď splatné na první výzvu, nebo by se měla platba uskutečnit včas a okamžitě po nedodržení zajištěného závazku. Závazky ručitele plynoucí ze záruky musí být přinejmenším rovnocenné všem ostatním nezajištěným závazkům ručitele. Záruka musí být upravena právními předpisy některého členského státu EU a musí být platná, závazná a na ručiteli vymahatelná ([60]). Právní potvrzení platnosti, závaznosti a vymahatelnosti záruky ([61]) musí být Eurosystému ([62]) předloženo v podobě formálně i věcně přijatelné, a to předtím, než je aktivum zajištěné zárukou uznáno za způsobilé. Potřeba právního potvrzení se nevztahuje na záruky poskytnuté v souvislosti s dluhovými nástroji s jednotlivým ohodnocením aktiv nebo na záruky poskytnuté veřejnoprávními subjekty oprávněnými vybírat daně,

([60]) Požadavek vymahatelnosti se řídí úpadkovým a konkursním právem, obecnými zásadami spravedlnosti a dalšími obdobnými právními předpisy a zásadami, které se vztahují na ručitele a které ovlivňují práva věřitele vůči ručiteli obecně.

([61]) Pokud je ručitel usazen v jiném právním systému než v tom, jehož právní předpisy upravují poskytovanou záruku, je součástí potvrzení i to, že záruka je platná a vymahatelná podle právních předpisů vztahujících se na místo usazení ručitele.

([62]) Právní potvrzení by mělo být předloženo k přezkoumání té národní centrální bance, která ohlašuje určité aktivum, jež je zajištěné zárukou, k zařazení na seznam způsobilých aktiv. Národní centrální banka ohlašující aktivum je obvykle národní centrální bankou té země, v níž bude aktivum registrováno, obchodováno nebo kotováno. V případě více registrací by se veškeré dotazy měly zasílat na pohotovostní linku ECB pro způsobilá aktiva na adresu Eligible-Assets.hotline@ecb.int.

— musí být pro národní banku, která je začlenila na svůj seznam řádu 2, snadno dostupné,

— musí se nacházet v eurozóně (aby bezvadnost zajištění a jeho realizace podléhaly právu země eurozóny),

— musí být denominovány v eurech ([63]),

— musí být vydány (nebo případně zaručeny) subjekty usazenými v eurozóně.

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 2 nesmí protistrana jako podkladová aktiva předložit dluhové cenné papíry nebo akcie protistrany nebo jakéhokoli jiného subjektu, se kterým je protistrana úzce propojena ([64]) ve smyslu čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu ([65]) ([66]).

I přes jejich zařazení na seznam aktiv řádu 2 mohou národní centrální banky rozhodnout, že jako podkladová aktiva nebudou přijímat tyto nástroje:

— dluhové nástroje splatné přede dnem splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva ([67]),

— dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou) v průběhu období až do dne splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva, nebo

— akcie s platbou jakéhokoli druhu nebo jakýmkoli jiným právem s nimi spojeným, které může ovlivnit jejich vhodnost jako podkladových aktiv pro období do dne splatnosti operace měnové politiky, pro kterou jsou využívány jako podkladová aktiva.

Veškerá aktiva řádu 2 musí být využitelná na přeshraničním základě v celé eurozóně. To znamená, že všechny protistrany Eurosystému musí být schopny tato aktiva buď prostřednictvím spojení se svými domácími systémy vypořádání obchodů s cennými papíry, nebo jinými způsobilými postupy využívat ke získávání úvěrů od národní centrální banky členského státu, ve kterém je protistrana usazena (viz bod 6.6).

Aktiva řádu 2 jsou způsobila pro reverzní transakce na volném trhu a pro využití mezní zápůjční facility. Obvykle nejsou využívána v přímých transakcích Eurosystému.

([63]) V euru jako takovém nebo jeho národních denominacích.

([64]) Stejně jako u aktiv řádu 1, pokud protistrana využívá aktiva, která nesmí používat nebo pokračovat v jejich používání k zajištění nesplaceného úvěru z důvodu totožnosti jejich emitenta/ručitele nebo existence úzkého propojení mezi nim, je povinna o tom okamžitě uvědomit příslušnou národní centrální banku. Tato aktiva se při následujícím dni oceňování ocení nulovou hodnotou a může dojít k výzvě k dodatkové úhradě (viz příloha 6). Kromě toho musí protistrana tato aktiva co nejdříve odstranit.

([65]) Ustanovení čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu (Úř. věst. L 126, 26.5.2000, s. 1) zní:
„úzkým propojením se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny:
a) *účastí*, čímž se rozumí držení, přímé nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu některého podniku, nebo
b) *kontrolou*, čímž se rozumí vztah mezi mateřským a dceřiným podnikem ve všech případech uvedených v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349/EHS nebo obdobný vztah mezi fyzickou či právnickou osobou a podnikem; dceřiný podnik jiného dceřiného podniku se rovněž považuje za dceřiný podnik mateřského podniku, který stojí v čele těchto podniků.
Stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob trvale vázány k jedné a téže osobě vztahem kontroly, se rovněž považuje za úzké propojení mezi těmito osobami."

([66]) Stejně jako u aktiv řádu 1 se toto ustanovení nevztahuje na i) úzké propojení mezi protistranou a orgány veřejné moci zemí EHP (včetně případů, kdy je tento orgán veřejné moci ručitelem emitenta); ii) obchodní směnky, za které kromě protistrany ručí přinejmenším jeden subjekt (jiný než úvěrová instituce); iii) dluhové nástroje, které zcela splňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů; nebo iv) případy, při kterých jsou dluhové nástroje chráněny zvláštními právními zárukami srovnatelnými s iii).

([67]) Stejně jako u aktiv řádu 1, pokud by měly národní centrální banky umožnit využití nástrojů se splatností kratší než je splatnost operací měnové politiky, pro které slouží jako podkladová aktiva, budou protistrany vyzvány k nahrazení takovýchto aktiv ke dni splatnosti nebo před jejím uplynutím.

6.4 **Opatření ke kontrole rizika**

Opatření ke kontrole rizika se vztahují na podkladová aktiva pro operace měnové politiky Eurosystému za účelem ochrany Eurosystému před riziky finanční ztráty, pokud by z důvodů nedodržení závazků protistranami musela být podkladová aktiva realizována. Opatření ke kontrole rizika, které má Eurosystém k dispozici jsou popsána v rámečku 7.

RÁMEČEK 7

Opatření ke kontrole rizika

Eurosystém v současné době uplatňuje následující opatření ke kontrole rizika:

— **Srážky při ocenění**

Při oceňování podkladových aktiv uplatňuje Eurosystém srážky při ocenění („haircuts“). To znamená, že hodnota podkladových aktiv se vypočítá jako tržní hodnota aktiva minus určité procento (srážka).

— **Variační marže (oceňování podle tržní hodnoty)**

Eurosystém vyžaduje, aby se u reverzních transakcí na poskytnutí likvidity tržní hodnota podkladových aktiv po úpravě o příslušnou srážku zachovala po celou dobu trvání operace. To znamená, že pokud pravidelně měřená hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, vyzve národní centrální banka protistranu k dodání doplňujících aktiv nebo hotovosti (výzva k dodatkové úhradě). Podobně pokud hodnota podkladových aktiv po jejich přecenění přesáhne určitou úroveň, může protistrana nadbytečná aktiva nebo hotovost získat zpět. (Výpočty vztahující se k provádění výzvy k dodatkové úhrady jsou uvedeny v rámečku 11.)

Následující opatření ke kontrole rizika Eurosystém v současné době neuplatňuje:

— **Počáteční marže**

Počáteční marže může Eurosystém uplatňovat při svých reverzních transakcích na poskytnutí likvidity. To by znamenalo, že by protistrany musely poskytnout podkladová aktiva v hodnotě alespoň shodné s likviditou poskytnutou Eurosystémem plus hodnotou počáteční marže.

— **Omezení ve vztahu k emitentům/dlužníkům nebo ručitelům**

Eurosystém může vůči emitentům/dlužníkům nebo ručitelům stanovit meze angažovanosti.

— **Dodatečné záruky**

K přijetí některých aktiv může Eurosystém požadovat dodatečné záruky ze strany finančně zdravých subjektů.

— **Vyloučení**

Eurosystém může některá aktiva vyloučit z používání ve svých operacích měnové politiky.

6.4.1 *Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1*

Eurosystém uplatňuje specifická opatření ke kontrole rizika, a to v závislosti na druhu podkladových aktiv nabídnutých protistranou. Přiměřená opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1 určuje ECB. Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 1 jsou v rámci eurozóny široce harmonizována ([68]). Rámec kontroly rizika pro aktiva řádu 1 zahrnuje tyto hlavní prvky:

— podle klasifikace emitenta a typu aktiva se způsobilá aktiva řádu 1 zařadí do jedné ze čtyř kategorií vymezených podle klesající likvidity. Členění způsobilých aktiv do čtyř kategorií likvidity je popsáno v rámečku 8,

RÁMEČEK 8

Kategorie likvidity pro aktiva řádu ([1])

Kategorie I	**Kategorie II**	**Kategorie III**	**Kategorie IV**
Dluhové nástroje ústředních vlád	Dluhové nástroje místních a regionálních vlád	Tradiční dluhové nástroje typu *Pfandbrief*	Cenné papíry zajištěné aktivy ([2])
Dluhové nástroje vydané centrálními bankami ([3])	Dluhové nástroje typu *Pfandbrief–Jumbo* ([4])	Dluhové nástroje úvěrových institucí	
	Dluhové nástroje agentur ([5])	Dluhové nástroje vydané podniky a jinými emitenty ([5])	
	Dluhové cenné papíry nadnárodních institucí		

([1]) Kategorii likvidity obecně určuje klasifikace emitenta. Veškeré cenné papíry zajištěné aktivy se však zařazují do kategorie IV, a to bez ohledu na klasifikaci emitenta, dluhové nástroje typu *Pfandbrief–Jumbo* patří do kategorie II, na rozdíl od dluhových nástrojů úvěrových institucí, které patří do kategorie III.
([2]) Cenné papíry zajištěné aktivy spadají do kategorie IV bez ohledu na klasifikaci emitenta.
([3]) Dluhové cenné papíry vydané ECB a dluhové nástroje vydané národními centrálními bankami před přijetím eura příslušným členským státem jsou zahrnuty do kategorie likvidity I.
([4]) Do kategorie aktiv typu *Pfandbrief–Jumbo* patří pouze dluhové nástroje s objemem emise alespoň 500 milionů EUR, pro které nabídnou alespoň dva makléři řádnou kupní a prodejní cenu.
([5]) Do kategorie likvidity II patří pouze cenné papíry vydané emitenty, kteří byli ECB označeny za agentury. Cenné papíry vydané jinými agenturami spadají do kategorie likvidity III.

— některé dluhové nástroje podléhají specifickým srážkám při ocenění („haircuts“). Srážky se uplatňují odečtením určitého procenta od tržní hodnoty podkladového aktiva. Srážky se liší podle zbytkové splatnosti a kupónové struktury dluhového nástroje, jak je popsáno v rámečku 9,

([68]) Vzhledem k provozním rozdílům mezi členskými státy v souvislosti s postupy dodávání podkladových aktiv protistranami národním centrálním bankám (ve formě sdružení cenných papírů sloužících k zajištění a vázaných u národní centrální banky nebo jako dohody o zpětném odkupu založené na jednotlivých aktivech stanovených pro každou transakci) se mohou objevit mírné rozdíly v čase ocenění a v jiných provozních charakteristikách rámce pro kontrolu rizik.

RÁMEČEK 9

Úrovně srážek při ocenění (v %) uplatňované u způsobilých aktiv řádu 1 s pevným kupónem a s nulovým kupónem

Kategorie likvidity

	Kategorie I		**Kategorie II**		**Kategorie III**		**Kategorie IV**	
Zbytková splatnost (v letech)	Pevný kupón	Nulový kupón	Pevný kupón	Nulový kupón	Pevný kupón	Nulový kupón	Pevný kupón	Nulový kupón
0–1	0,5	0,5	1	1	1,5	1,5	2	2
1–3	1,5	1,5	2,5	2,5	3	3	3,5	3,5
3–5	2,5	3	3,5	4	4,5	5	5,5	6
5–7	3	3,5	4,5	5	5,5	6	6,5	7
7–10	4	4,5	5,5	6,5	6,5	8	8	10
> 10	5,5	8,5	7,5	12	9	15	12	18

— srážky při ocenění uplatňované u všech aktiv řádu 1 s pevným kupónem a s nulovým kupónem jsou zachyceny v rámečku 9 ([69]),

— srážky při ocenění uplatňované u způsobilých nástrojů řádu 1 s inverzní proměnlivou sazbou jsou shodné pro všechny kategorie likvidity a jsou uvedeny v rámečku 10,

RÁMEČEK 10

Úrovně srážek při ocenění (v %) uplatňované u způsobilých nástrojů řádu 1 s inverzní proměnlivou sazbou

Zbytková splatnost (v letech)	**Kupón s inverzní proměnlivou sazbou**
0–1	2
1–3	7
3–5	10
5–7	12
7–10	17
> 10	25

— u dluhových nástrojů s kupóny s proměnlivou sazbou ([70]) se uplatňují srážky uplatňované na nástroje s pevným kupónem se zbytkovou splatností do jednoho roku v té kategorii likvidity, do níž byl nástroj zařazen,

— opatření ke kontrole rizika uplatňovaná u dluhových nástrojů s více než jedním druhem kupónové platby se odvíjejí pouze od kupónových plateb v průběhu zbytkové životnosti nástroje. U takového nástroje se uplatní nejvyšší ze srážek při ocenění uplatňovaných na dluhové nástroje se stejnou zbytkovou splatností, při čemž jsou zohledněny kupónové platby jakéhokoli druhu, které se uskuteční v průběhu zbytkové životnosti nástroje,

— u operací na absorpci likvidity se neuplatňují žádné srážky při ocenění,

— v závislosti jak na právním systému, tak na vnitrostátním operačním systému umožňují národní centrální banky sdružování podkladových aktiv nebo vyžadují rezervaci aktiv využívaných při každé jednotlivé

([69]) Úrovně srážek při ocenění uplatňované u cenných papírů s kupónem s pevnou sazbou se rovněž uplatní na dluhové cenné papíry, jejichž kupón závisí na změně hodnocení samotného vydavatele nebo na dluhopisy vázané na inflaci.

([70]) Kupónová platba se považuje za platbu při proměnlivé sazbě, pokud je kupón vázán na referenční úrokovou sazbu a pokud se další nastavení kupónu uskuteční do jednoho roku. Kupónové platby se lhůtou nastavení delší než jeden rok se považují za platby při pevné sazbě a příslušnou splatností pro účely srážky je zbytková splatnost dluhového nástroje.

transakci. V systémech sdružování vytvoří protistrana pro centrální banku dostatečný soubor (pool) podkladových aktiv, který je k dispozici centrální bance na pokrytí souvisejících úvěrů poskytnutých centrální bankou, tj. jednotlivá aktiva nejsou vázána na specifické úvěrové operace. Naopak v systému rezervace je každá úvěrová operace vázána na jednotlivá určená aktiva,

— podkladová aktiva podléhají dennímu přecenění. Národní centrální banky každý den vypočítávají požadovanou hodnotu podkladových aktiv, přičemž berou v úvahu změny výše nesplacených úvěrů, zásady pro oceňování uvedené v bodu 6.5 a požadované srážky při ocenění,

— pokud podkladová aktiva po ocenění nesplňují požadavky vypočtené pro daný den, dojde k symetrické výzvě k dodatkové úhradě. Za účelem snížení četnosti výzev k dodatkové úhradě mohou národní centrální banky uplatnit aktivační bod. V takovém případě činí tento aktivační bod 0,5 % z objemu poskytnuté likvidity. V závislosti na právním systému mohou národní centrální banky požadovat, aby byly výzvy k dodatkové úhradě plněny buď dodáním doplňujících aktiv, nebo úhradou v hotovosti. Toto znamená, že pokud tržní hodnota podkladových aktiv klesne pod spodní aktivační bod, musí protistrany dodat doplňující aktiva (nebo hotovost). Podobně pokud by tržní hodnota podkladových aktiv měla přesáhnout horní aktivační bod, vrátily by národní centrální banky nadbytečná aktiva (nebo hotovost) protistraně (viz rámeček 11),

RÁMEČEK 11

Výpočet pro výzvu k dodatkové úhradě

Celková částka způsobilých aktiv J (při $j = 1$ až J; hodnota $C_{j,t}$ v čase t), kterou musí protistrana poskytnout pro soubor operací na poskytnutí likvidity I (pro $i = 1$ až I; objem $L_{i,t}$ v čase t) se stanoví pomocí tohoto vzorce:

$$\sum_{i=1}^{I} L_{i,t} \leq \sum_{j=1}^{J} (1 - h_j) C_{j,t} \qquad (1)$$

kde:

h_j je srážka při ocenění pro způsobilé aktivum j.

Nechť τ označuje časové rozmezí mezi přeceněními. Základ pro výzvu k dodatkové úhradě v čase $t + \tau$ se rovná:

$$M_{t+\tau} = \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} - \sum_{j=1}^{J} (1 - h_j) C_{j,t+\tau} \qquad (2)$$

V závislosti na provozních charakteristikách systémů správy zajištění národních centrálních bank mohou národní centrální banky při výpočtu základu výzvy k dodatkové úhradě také zohlednit přirostlý úrok z likvidity poskytnuté při dosud neukončených operacích.

Výzvy k dodatkové úhradě se uskuteční pouze tehdy, pokud základ výzvy přesáhne úroveň určitého aktivačního bodu.

Nechť k = 0,5 % označuje aktivační bod. V systému rezervace ($I = 1$) se výzva k dodatkové úhradě uskuteční v okamžiku, kdy:

$$M_{t+\tau} > k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(protistrana zaplatí výzvu k dodatkové úhradě národní centrální bance); nebo

$$M_{t+\tau} < -k \cdot L_{i,t+\tau}$$

(národní centrální banka zaplatí výzvu k dodatkové úhradě protistraně).

V systému sdružování musí protistrana přinést více aktiv do souboru (poolu), pokud:

$$M_{t+\tau} > k \cdot \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau}$$

Naproti tomu výše vnitrodenního úvěru *(IDC)*, který má v systému sdružování protistrana k dispozici, lze vyjádřit takto:

$$IDC = -M_{t+\tau} + k \cdot \sum_{i=1}^{I} L_{i,t+\tau} \qquad (\textit{pokud kladné})$$

Při systémech rezervace i sdružování výzvy k dodatkové úhradě zajišťují, že vztah vyjádřený v rovnici (1) je znovu obnoven.

— v systémech sdružování mohou protistrany denně nahrazovat podkladová aktiva,

— v systémech rezervace může být nahrazení podkladových aktiv povoleno národními centrálními bankami,

— ECB se může kdykoliv rozhodnout vyloučit jednotlivé dluhové nástroje ze seznamu způsobilých aktiv řádu 1 ([71]).

6.4.2 *Opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 2*

Přiměřená opatření ke kontrole rizika pro aktiva řádu 2 stanoví národní centrální banka, která aktivum zařadila na svůj seznam řádu 2. Uplatňování opatření ke kontrole rizika národní centrální bankou podléhá schválení ECB. Při stanovování vhodných opatření ke kontrole rizika usiluje Eurosystém o zajištění nediskriminujících podmínek pro aktiva řádu 2 v celé eurozóně. V tomto rámci odrážejí srážky při ocenění uplatňované u aktiv řádu 2 specifická rizika spojená s těmito aktivy a jsou přinejmenším stejně přísné jako srážky při ocenění uplatňované u aktiv řádu 1. Aktiva řádu 2 se člení do čtyř rozdílných srážkových skupin, které odrážejí rozdíly v jejich vnitřních vlastnostech a likviditě. Kategorie likvidity a srážky při ocenění aktiv řádu 2 jsou uvedeny v rámečku 12.

([71]) Jestliže je v okamžiku vyloučení ze seznamu řádu 1 dluhový nástroj využíván při úvěrové operaci Eurosystému, musí být co nejdříve stažen.

RÁMEČEK 12

Úrovně srážek při ocenění uplatňované u způsobilých aktiv řádu 2

1. **Srážky při ocenění uplatňované u akcií:**

Na veškeré způsobilé akcie se uplatňuje srážka při ocenění ve výši 22 %.

2. **Srážky při ocenění (v %) uplatňované u obchodovatelných dluhových nástrojů s omezenou likviditou** ([1]):

Zbytková splatnost (v letech)	Pevný kupón	Nulový kupón
0–1	2	2
1–3	3,5	3,5
3–5	5,5	6
5–7	6,5	7
7–10	8	10
>10	12	18

Srážky při ocenění uplatňované u nástrojů řádu 2 s inverzní proměnlivou sazbou

U všech nástrojů řádu 2 s inverzní proměnlivou sazbou se uplatňují shodné srážky při ocenění jako na nástroje řádu 1 s inverzní proměnlivou sazbou.

3. **Srážky při ocenění (v %) uplatňované u dluhových nástrojů s omezenou likviditou a zvláštními vlastnostmi**

Zbytková splatnost (v letech)	Pevný kupón	Nulový kupón
0–1	4	4
1–3	8	8
3–5	15	16
5–7	17	18
7–10	22	23
>10	24	25

4. **Srážky při ocenění uplatňované u neobchodovatelných dluhových nástrojů**

Obchodní směnky: 4 % pro nástroje se zbytkovou splatností do šesti měsíců.

Bankovní úvěry: 12 % pro úvěry se zbytkovou splatností do šesti měsíců a
22 % pro úvěry se zbytkovou splatností do šesti měsíců do 2 let.

Vlastní směnky garantované hypotečními pohledávkami: 20 %.

([1]) Je třeba připomenout, že ačkoli dluhové nástroje vydávané úvěrovými institucemi, které zcela nesplňují kritéria stanovená v čl. 22 odst. 4 směrnice Rady 85/611/EHS ze dne 20. prosince 1985 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP), ve znění pozdějších předpisů, nejsou obvykle způsobilé k zařazení na seznam aktiv řádu 2, může ECB národním centrálním bankám povolit, aby za určitých podmínek a omezení taková aktiva na své seznamy aktiv řádu 2 začlenily. Na tyto nástroje se uplatní 10 % přídavná srážka k již uplatněné srážce pro řád 2.

Zařazení aktiv řádu 2 do jedné z těchto likvidních skupin navrhují národní centrální banky a podléhá schválení ECB:

1. Akcie

2. Obchodovatelné dluhové nástroje s omezenou likviditou

Do této kategorie spadá většina aktiv řádu 2. Ačkoli mohou existovat určité rozdíly ve stupni likvidity, jedná se o aktiva, která jsou si obecně podobná v tom, že mají malý druhotný trh, jejich ceny nemohou být kotovány denně a obchody obvyklého objemu mohou mít cenové efekty.

3. Dluhové nástroje s omezenou likviditou a zvláštními vlastnostmi

Jedná se o aktiva, která mají některé aspekty obchodovatelnosti, avšak jejich likvidace na trhu vyžaduje více času. Toto platí pro aktiva, která jsou obecně neobchodovatelná, ale která mají zvláštní vlastnosti, jež jim přinášejí určitou obchodovatelnost, včetně postupů tržních aukcí (pokud existuje potřeba aktiva likvidovat) a denního oceňování.

4. Neobchodovatelné dluhové nástroje

Tyto nástroje jsou prakticky neobchodovatelné, a mají tudíž jen malou nebo žádnou likviditu.

Na aktiva řádu 2 s kupóny s proměnlivou sazbou a na dluhové nástroje s více než jedním druhem kupónové platby se uplatňují stejná pravidla jako na aktiva řádu 1, pokud ECB nestanoví jinak ([72]).

Národní centrální banky případně uplatňují stejný aktivační bod k provádění výzev k dodatkové úhradě pro aktiva řádu 2 i řádu 1. Navíc mohou národní centrální banky uplatňovat omezení pro přijímání aktiv řádu 2, požadovat doplňující záruky a mohou kdykoli rozhodnout o vyloučení jednotlivých aktiv ze svého seznamu řádu 2.

6.5 **Zásady oceňování podkladových aktiv**

Při určování hodnoty podkladových aktiv využitých při reverzních transakcích uplatňuje Eurosystém tyto zásady:

— pro každé obchodovatelné způsobilé aktivum řádu 1 nebo 2 stanoví Eurosystém jednotný referenční cenový zdroj. To rovněž znamená, že pro aktiva registrovaná, kotovaná nebo obchodovaná na více než jednom trhu, se jako cenový zdroj pro dotčené aktivum použije pouze jeden z těchto trhů,

— pro každý referenční trh stanoví Eurosystém nejreprezentativnější cenu k použití pro výpočet tržních hodnot. Pokud je kotována více než jedna cena, použije se cena nejnižší (zpravidla cena, kterou nabízí kupující),

— hodnota obchodovatelných aktiv se vypočítá na základě nejreprezentativnější ceny obchodního dne, který předchází dni oceňování,

— pokud pro dané aktivum neexistuje reprezentativní cena obchodního dne, který předchází dni oceňování, použije se poslední obchodovaná cena. Pokud není k dispozici žádná obchodovaná cena, stanoví cenu národní centrální banka, přičemž vezme v úvahu poslední cenu identifikovanou pro dané aktivum na referenčním trhu,

— tržní hodnota dluhového nástroje se vypočítá včetně přirostlého úroku,

— v závislosti na rozdílech ve vnitrostátních právních systémech a provozních metodách se zacházení s příjmovými toky (např. kupónovými platbami), které připadají na aktivum přijaté v průběhu trvání reverzní transakce, může mezi jednotlivými národními centrálními bankami lišit. Pokud je příjmový tok převeden na protistranu, národní centrální banky zajistí, aby příslušné operace byly i nadále plně pokryty dostatečným objemem podkladových aktiv dříve, než dojde k převodu příjmu. Národní centrální banky se snaží zajistit, aby byl ekonomický dopad zacházení s příjmovými toky rovnocenný situaci, při které je příjem na protistranu převeden v den platby ([73]),

— pro neobchodovatelná aktiva řádu 2 stanoví národní centrální banka, která je zařadila na svůj seznam řádu 2, samostatné zásady oceňování.

([72]) U některých aktiv řádu 2 s prvky nastavování úrokové sazby, při kterých je nastavování prováděno nepochybným a jasným způsobem podle tržních zvyklostí, je s výhradou schválení ECB odpovídající splatností doba příštího nastavení.

([73]) Národní centrální banky mohou rozhodnout o tom, že nebudou jako podkladová aktiva pro reverzní transakce přijímat dluhové nástroje s příjmovým tokem (např. kupónovou platbou) nebo akcie s platbou jakéhokoli druhu (nebo jakýmkoli jiným právem s nimi spojeným, které může ovlivnit jejich vhodnost jako podkladových aktiv), které spadají do období do dne splatnosti operace měnové politiky (viz body 6.2 a 6.3).

6.6 **Přeshraniční využití způsobilých aktiv**

Protistrany Eurosystému mohou způsobilá aktiva využívat na přeshraničním základě, tj. mohou získávat prostředky od národní centrální banky členského státu, ve které jsou usazeny, využitím aktiv, která se nacházejí v jiném členském státě. Podkladová aktiva mohou být využitelná na přeshraničním základě v celé eurozóně při vypořádávání všech druhů operací, ve kterých Eurosystém poskytuje likviditu proti způsobilým aktivům.

Národní centrální banky (a ECB) vyvinuly mechanismus k zajištění toho, že všechna způsobilá aktiva vydaná či uložená v eurozóně mohou být využívána na přeshraničním základě. Jedná se o model korespondentské centrální banky (MKCB), na základě kterého národní centrální banky vůči sobě navzájem (a vůči ECB) vystupují jako uschovatelé („korespondenti“) ve vztahu k aktivům přijímaným do jejich místních depozitních nebo zúčtovacích systémů. Zvláštní řešení mohou být využita pro neobchodovatelná aktiva nebo aktiva řádu 2 s omezenou likviditou a zvláštními vlastnostmi, která není možné převádět prostřednictvím systému vypořádání obchodů s cennými papíry ([74]). MKCB může být využit k zajištění všech typů úvěrových operací Eurosystému. Mimo MKCB je k přeshraničnímu převodu cenných papírů možné využít i způsobilá spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry ([75]).

6.6.1 *Model korespondentské centrální banky*

Model korespondentské centrální banky je zobrazen v grafu 3.

GRAF 3

Model korespondentské centrální banky

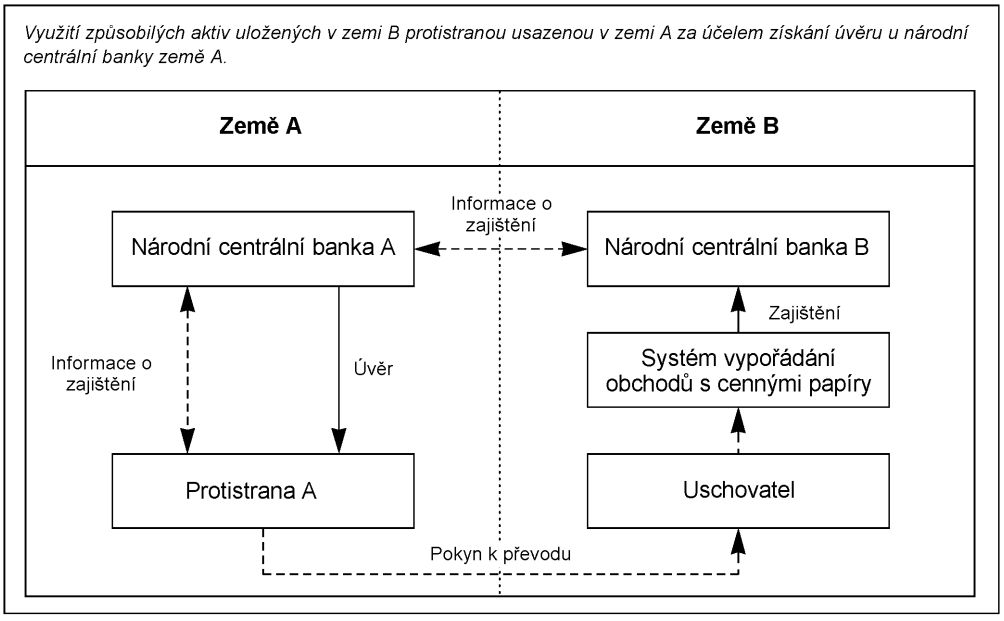

Všechny národní centrální banky si vzájemně vedou účty cenných papírů pro účely přeshraničního využití způsobilých aktiv. Přesný postup MKCB závisí na tom, zda jsou způsobilá aktiva rezervována pro každou jednotlivou transakci nebo držena v souboru podkladových aktiv ([76]):

([74]) Podrobnosti jsou uvedeny v brožuře „Model korespondentské centrální banky“, která je k dispozici na webové stránce ECB (www.ecb.int).

([75]) Způsobilá aktiva mohou být využita prostřednictvím účtu centrální banky v systému vypořádání obchodů s cennými papíry nacházejícího se v jiné zemi, než ve které se nalézá příslušná centrální banka, pokud Eurosystém využití takového účtu schválil. Central Bank and Financial Service Authority of Ireland je od srpna roku 2000 oprávněna otevřít takovýto účet u Euroclear. Tento účet může být využíván pro všechna způsobilá aktiva držená v Euroclear, tj. včetně způsobilých aktiv převedených do Euroclear prostřednictvím způsobilých spojení.

([76]) Další vysvětlení viz brožura „Model korespondentské centrální banky“.

— v systému rezervace platí, že jakmile národní centrální banka členského státu, ve kterém je protistrana usazena (tj. „domácí centrální banka“) přijme žádost protistrany o úvěr, vydá protistrana (případně prostřednictvím svého uschovatele) systému vypořádání obchodů s cennými papíry v zemi, ve které jsou drženy její cenné papíry, pokyn k jejich převodu do centrální banky této země na účet domácí centrální banky. Jakmile je domácí centrální banka korespondentskou centrální bankou informována o tom, že zajištění obdržela, převede na protistranu příslušné prostředky. Centrální banky prostředky neposkytnou, dokud si nejsou jisté, že korespondentská centrální banka obdržela cenné papíry protistrany. Pokud je nezbytné dodržet lhůtu pro vypořádání, mohou mít protistrany možnost předem uložit aktiva u korespondentské centrální banky na účet své domácí centrální banky s využitím postupů MKCB,

— v systému sdružování platí, že protistrana je kdykoli schopná poskytnout korespondentské centrální bance cenné papíry na účet domácí centrální banky. Jakmile je domácí centrální banka korespondentskou centrální bankou informována o tom, že obdržela cenné papíry, přidá tyto cenné papíry na sdružený účet protistrany.

MKCB je protistranám k dispozici každý obchodní den Eurosystému od 9.00 do 16.00 hodin času ECB (SEČ). Protistrana, která si přeje využít MKCB, musí národní centrální banku, od níž si přeje získat úvěr, tj. svoji domácí centrální banku, uvědomit nejpozději do 16.00 hodin času ECB (SEČ). Protistrana musí dále zajistit, aby zajištění pro operace měnové politiky bylo na účet korespondentské centrální banky dodáno nejpozději v 16.45 hodin času ECB (SEČ). Pokyny nebo dodání, jež tuto lhůtu nedodrží, budou zohledněny pouze pro úvěry poskytované následující obchodní den. Pokud protistrany již dopředu předvídají, že budou později v průběhu dne potřebovat využít MKCP, měly by, pokud je to možné, dodat aktiva předem. Za výjimečných okolností nebo pokud to vyžadují účely měnové politiky, může ECB rozhodnout o prodloužení času uzavření MKCB až do uzavření TARGETu.

6.6.2 *Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry*

Kromě MKCB je k přeshraničním převodům cenných papírů možné využít také způsobilá spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry EU.

GRAF 4

Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry

Využití způsobilých aktiv vydaných v systému vypořádání obchodů s cennými papíry v zemi B a držených protistranou usazenou v zemi A prostřednictvím spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry v zemích A a B za účelem získání úvěru u národní centrální banky země A.

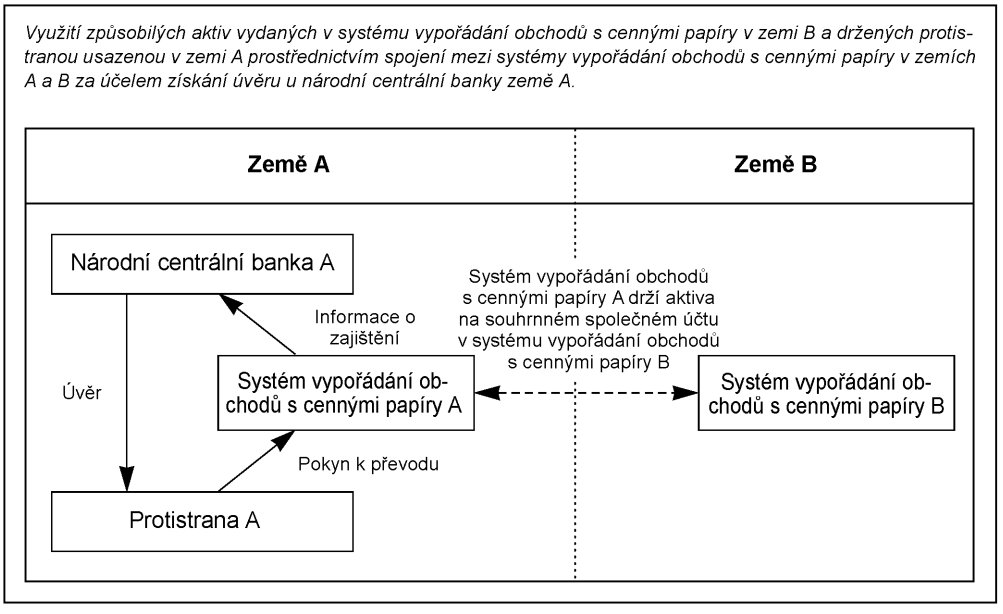

Spojení mezi dvěma systémy vypořádání obchodů s cennými papíry umožňuje účastníkovi jednoho systému vypořádání obchodů s cennými papíry držet cenné papíry vydané v jiném systému vypořádání obchodů s cennými papíry, aniž by byl účastníkem tohoto druhého systému vypořádání obchodů s cennými papíry. Ještě před tím, než je možné tato spojení využít k převodu zajištění pro úvěrové operace Eurosystému, musí být vyhodnoceny a schváleny podle standardů pro využívání systémů vypořádání obchodů s cennými papíry EU ([77]) ([78]).

([77]) Aktualizovaný seznam způsobilých spojení lze najít na webové stránce ECB (www.ecb.int).

([78]) Viz „Normy pro použití systémů vypořádávání obchodů s cennými papíry Evropské unie při úvěrových operacích ESCB“, leden 1998.

Z pohledu Eurosystému plní MKCB i přeshraniční spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry EU stejnou roli, která spočívá tom, že protistranám umožňuje využívat zajištění na přeshraničním základě, tj. oba umožňují protistranám využít zajištění k získání úvěru od své domácí centrální banky, a to i pokud byly vydány v systému vypořádání obchodů s cennými papíry jiné země. MKCB i přeshraniční spojení tuto funkci plní rozdílnými způsoby. V případě MKCB vzniká přeshraniční vztah mezi národními centrálními bankami. Ty se vůči sobě navzájem chovají jako uschovatelé. Při využití spojení vzniká přeshraniční vztah mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry. Ty u sebe navzájem otevírají souhrnné společné účty. Aktiva uložená u korespondentské centrální banky mohou být využita pouze k zajištění úvěrových operací Eurosystému. Aktiva držená prostřednictvím spojení mohou být využita jak pro úvěrové operace Eurosystému, tak pro jiné účely, který si protistrana zvolí. Při využití přeshraničních spojení drží protistrany aktiva na svých vlastních účtech ve svých domácích systémech vypořádání obchodů s cennými papíry a nepotřebují uschovatele.

KAPITOLA 7

7. MINIMÁLNÍ REZERVY ([79])

7.1 Obecně

ECB vyžaduje, aby v rámci systému minimálních rezerv Eurosystému držely úvěrové instituce na účtech u národních centrálních bank minimální rezervy. Právní rámec tohoto systému je stanoven článkem 19 statutu ESCB, nařízením Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou ([80]) a nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) ([81]). Používání nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) zajišťuje, aby podmínky systému minimálních rezerv Eurosystému byly v celé eurozóně jednotné.

Výše minimálních rezerv, které by měla každá instituce držet, je určována ve vztahu k jejímu základu pro stanovení minimálních rezerv. Systém minimálních rezerv Eurosystému umožňuje, aby protistrany využily průměrovacích opatření, což znamená, že dodržování povinnosti minimálních rezerv je určováno na základě průměru denních konečných zůstatků na účtech minimálních rezerv protistran v průběhu udržovacího období. Držení požadovaných rezerv institucí se úročí sazbou hlavních refinančních operací Eurosystému.

Systém minimálních rezerv Eurosystému primárně sleduje tyto měnové funkce:

— *Stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu*

Průměrovací opatření systému minimálních rezerv Eurosystému si klade za cíl přispět ke stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu tím, že poskytuje institucím pobídku ke zmírnění dopadů dočasných výkyvů likvidity.

— *Vytvoření nebo rozšíření strukturálního nedostatku likvidity*

Systém minimálních rezerv Eurosystému přispívá k vytvoření nebo rozšíření strukturálního nedostatku likvidity. To může být užitečné za účelem zlepšení schopnosti Eurosystému účelně operovat jako dodavatel likvidity.

Při uplatňování minimálních rezerv je ECB povinna jednat v souladu s cíli Eurosystému tak, jak jsou definovány v čl. 105 odst. 1 Smlouvy a článku 2 statutu ESBC, což mimo jiné znamená, i v souladu se zásadou nevyvolávání nežádoucího přemísťování nebo převádění vkladů.

7.2 Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv

Podle článku 19.1 statutu ESCB požaduje ECB po úvěrových institucích usazených v členských státech, aby držely minimální rezervy. To znamená, že pobočky v eurozóně subjektů bez sídla v eurozóně rovněž podléhají systému minimálních rezerv Eurosystému. Pobočky nacházející se mimo eurozónu úvěrových institucí usazených v eurozóně však tomuto systému nepodléhají.

([79]) Obsah této kapitoly je uváděn pouze pro informativní účely.
([80]) Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 1.
([81]) Úř. věst. L 250, 2.10.2003, s. 10.

Instituce jsou automaticky zproštěny povinnosti minimálních rezerv od začátku udržovacího období, ve kterém jim bylo odebráno povolení, nebo se ho vzdaly nebo ve kterém proti nim bylo soudním orgánem nebo jiným příslušným orgánem zúčastněného členského státu zahájeno likvidační řízení. Podle nařízení Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou a nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) může ECB na základě rovného zacházení zprostit povinnosti podle systému minimálních rezerv Eurosystému rovněž jiné instituce, pokud by uložením povinnosti minimálních rezerv nebylo dosaženo cílů systému minimálních rezerv Eurosystému. Při rozhodování o každé výjimce bere ECB v úvahu jedno nebo více z těchto kritérií:

— jedná se o instituci pro zvláštní účely,

— instituce nevykonává bankovní funkce v hospodářské soutěži s ostatními úvěrovými institucemi, nebo

— všechny vklady instituce jsou účelově vázány pro regionální nebo mezinárodní rozvojovou pomoc.

ECB sestavuje a vede seznam institucí, které podléhají povinnosti minimálních rezerv Eurosystému. ECB dále zveřejňuje seznam institucí zproštěných povinnosti minimálních rezerv z jiných důvodů než z důvodu provádění reorganizační opatření v těchto institucích ([82]). Na tyto seznamy se protistrany mohou spoléhat při zjišťování toho, zda mají závazky vůči jiné instituci, která je sama povinna držet minimální rezervy. Tyto seznamy, přístupné veřejnosti po ukončení obchodu poslední obchodní den Eurosystému každého kalendářního měsíce, jsou platné pro výpočet základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období počínající ve druhém kalendářním měsíci následujícím po daném měsíci. Seznam zveřejněný na konci února tak například bude platný pro výpočet základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období začínající v dubnu.

7.3 Určování minimálních rezerv

a) Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

Zaklad pro stanovení minimálních rezerv instituce je definován ve vztahu k prvkům její rozvahy. Údaje rozvahy se oznamují národním centrálním bankám v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz bod 7.5) ([83]). Pro instituce podléhající úplné oznamovací povinnosti slouží k určení základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období počínající ve druhém kalendářním měsíci následujícím po daném měsíci. Základ pro stanovení minimálních rezerv vypočtený podle rozvahy ke konci února se tak například použije k výpočtu povinnosti minimálních rezerv, kterou budou protistrany muset plnit v udržovacím období počínajícím dubnem.

Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku ECB zahrnuje možnost ulehčit malým institucím část jejich oznamovacího břemene. Instituce, na které se toto opatření vztahuje, oznamují pouze omezený soubor údajů rozvahy, a to na čtvrtletním základě (jako údaje ke konci čtvrtletí) a s delší lhůtou pro oznamování, než jaká byla určena pro větší instituce. Pro tyto instituce platí, že údaje rozvahy oznamované za konkrétní čtvrtletí se používají se zpožděním dvou měsíců k určení základu pro stanovení minimálních rezerv pro následující tři udržovací období. Rozvaha ke konci prvního čtvrtletí (března) se tak použije k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv pro udržovací období počínající v červnu, červenci a srpnu.

Podle nařízení Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou je ECB oprávněna do základu pro stanovení minimálních rezerv institucí zahrnout závazky vyplývající z přijetí finančních prostředků společně se závazky vyplývající z podrozvahových položek. V systému minimálních rezerv Eurosystému se do základu pro stanovení minimálních rezerv skutečně zahrnují pouze kategorie závazků „vklady“ a „emitované dluhové cenné papíry“ (viz rámeček 13).

Závazky vůči jiným institucím zahrnutým na seznamu institucí podléhajících systému minimálních rezerv Eurosystému a závazky vůči ECB a národním centrálním bankám se do základu pro stanovení minimálních rezerv nezahrnují. V tomto ohledu musí být pro kategorii závazků „emitované dluhové cenné papíry“ emitent schopen prokázat skutečný objem těchto nástrojů držených jinými institucemi podléhajícími systému minimálních rezerv Eurosystému, aby byl oprávněn si je odečíst od základu pro stanovení minimálních rezerv. Pokud není možné takovýto důkaz předložit, může emitent na tuto rozvahovou položku uplatnit standardní odpočty ve stanovené procentní výši ([84]).

([82]) Seznamy jsou veřejnosti přístupné na webové stránce ECB (www.ecb.int).

([83]) Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku ECB je uveden v příloze 4.

([84]) Viz nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9). Další informace ve vztahu ke standardizovaných odpočtům lze nalézt na webové stránce ECB (www.ecb.int); viz také webové stránky Eurosystému (příloha 5).

Sazby minimálních rezerv určuje ECB a podléhají omezením stanoveným v nařízení Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. září 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou. Na většinu položek začleněných do základu pro stanovení minimálních rezerv uplatňuje ECB jednotnou nenulovou sazbu minimálních rezerv. Tato sazba minimálních rezerv je stanovena v nařízení ECB o minimálních rezervách. ECB stanovuje nulovou sazbu minimálních rezerv pro tyto kategorie závazků: „vklady s dohodnutou splatností delší než dva roky“, „vklady s výpovědní lhůtou delší než dva roky“, „repo operace“, a „dluhové cenné papíry se stanovenou splatností delší než dva roky“ (viz rámeček 13). ECB může sazbu minimálních rezerv kdykoli změnit. Změny sazeb minimálních rezerv zveřejňuje ECB před prvním udržovacím obdobím, na které se tato změna vztahuje.

RÁMEČEK 13

Základ pro stanovení minimálních rezerv a sazby minimálních rezerv

A. Závazky, které jsou zahrnuté do základu pro stanovení minimálních rezerv a na které je uplatňována kladná sazba minimálních rezerv

Vklady

— Jednodenní vklady

— Vklady s dohodnutou splatností do dvou let

— Vklady s výpovědní lhůtou do dvou let

Emitované dluhové cenné papíry

— Dluhové cenné papíry se stanovenou splatností do dvou let

B. Závazky, které jsou zahrnuté do základu pro stanovení minimálních rezerv a na které je uplatňována nulová sazba minimálních rezerv

Vklady

— Vklady s dohodnutou splatností delší než dva roky

— Vklady s výpovědní lhůtou delší než dva roky

— Repo operace

Emitované dluhové cenné papíry

— Dluhové cenné papíry se stanovenou splatností delší než dva roky

C. Závazky vyňaté ze základu pro stanovení minimálních rezerv

— Závazky vůči ostatním institucím podléhajícím systému minimálních rezerv Eurosystému

— Závazky vůči ECB a národním centrálním bankám

b) Výpočet povinnosti minimálních rezerv

Povinnost minimálních rezerv každé jednotlivé instituce se vypočte uplatněním sazeb minimálních rezerv pro dané kategorie závazků na objem způsobilých závazků.

Každá instituce odečte od výše svých povinných minimálních rezerv odpočitatelnou položku ve výši 100 000 EUR. Poskytnutím této odpočitatelné položky nejsou dotčeny právní závazky institucí podléhajících systému minimálních rezerv Eurosystému ([85]).

Povinnost minimálních rezerv pro každé udržovací období se zaokrouhlí na nejbližší celé euro.

([85]) Pro instituce, kterým je umožněno vykazovat statistické údaje na konsolidovaném základě podle zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz příloha 4), platí, že skupině jako takové je poskytnuta pouze jedna takováto odpočitatelná položka, ledaže instituce poskytne údaje o základu pro stanovení minimálních rezerv a o držení minimálních rezerv dostatečně podrobným způsobem, který Eurosystému umožní ověřit si jejich přesnost a kvalitu a určit odpovídající povinnost minimálních rezerv pro každou jednotlivou instituci zahrnutou ve skupině.

7.4 **Udržování rezerv**

a) Udržovací období

ECB zveřejňuje kalendář udržovacích období nejméně tři měsíce před začátkem každého roku ([86]). Udržovací období začíná dnem vypořádání první hlavní refinanční operace, která následuje po zasedání rady guvernérů, na jehož programu je měsíční vyhodnocení orientace měnové politiky. Za výjimečných okolností může být zveřejněný kalendář změněn, a to mimo jiné v závislosti na změnách v časových plánech zasedání Rady guvernérů.

b) Držení minimálních rezerv

Instituce musí držet minimální rezervy na jednom nebo několika účtech minimálních rezerv u národní centrální banky v každém zúčastněném členském státě, v němž je usazena. Má-li instituce v některém členském státě více než jednu provozovnu, odpovídá za splnění úhrnné povinnosti minimálních rezerv všech domácích provozoven instituce ústředí ([87]). Má-li instituce provozovny ve více než jednom členském státě, je povinna držet minimální rezervy u národní centrální banky každého členského státu, ve kterém má provozovnu, a to v závislosti na svém základu pro stanovení minimálních rezerv v odpovídajícím členské státě.

Jako účty minimálních rezerv mohou být využity účty instituce pro zúčtování u národní centrální banky. Držení minimálních rezerv na účtech pro zúčtování může být využito k vnitrodenním zúčtovacím účelům. Denní držení minimálních rezerv instituce se vypočítá jako konečný denní zůstatek na jejím účtu minimálních rezerv.

Instituce mohou národní centrální banku rezidentského členského státu požádat o povolení držet všechny své minimální rezervy nepřímo přes zprostředkovatele. Možnost držení minimálních rezerv přes zprostředkovatele je zpravidla omezena na instituce, které jsou uspořádány tak, že část jejich správy (např. finanční řízení) je obvykle vykonávána prostřednictvím zprostředkovatele (např. sítě spořitelen a družstevních záložen mohou centralizovat své držení minimálních rezerv). Držení minimálních rezerv prostřednictvím zprostředkovatele podléhá nařízení ECB o minimálních rezervách.

c) Úročení minimálních rezerv

Držení požadovaných minimálních rezerv se úročí průměrnou úrokovou sazbou ECB pro hlavní refinanční operace za udržovací období (váženou podle počtu kalendářních dnů), vypočítanou podle vzorce uvedeného v rámečku 14. Držení rezerv přesahujících povinnou výši se neúročí. Úroky se připisují druhý obchodní den národní centrální banky, který následuje po konci udržovacího období, za které byl úrok získán.

([86]) Kalendář se obvykle oznamuje tiskovou zprávou ECB, kterou lze najít na webových stránkách ECB (www.ecb.int). Kromě toho se tento kalendář zveřejňuje také v Úředním věstníku Evropské unie a na webových stránkách národních centrálních bank.

([87]) Pokud instituce nemá ústředí v členském státě, ve kterém je usazena, musí určit hlavní pobočku, která bude zodpovídat za plnění úhrnné povinnosti minimálních rezerv všech provozoven instituce v příslušném členském státě.

RÁMEČEK 14

Výpočet úročení z držení povinných minimálních rezerv

Držení povinných minimálních rezerv je úročeno podle tohoto vzorce:

$$R_t = \frac{H_t \cdot n_t \cdot r_t}{100 \cdot 360}$$

$$r_t = \sum_{i=1}^{n_t} \frac{MR_i}{n_t}$$

kde:

R_t = úroky, které připadají na držené minimální rezervy v udržovacím období *t*.

H_t = průměrné denní držené povinné minimální rezervy v udržovacím období *t*.

n_t = počet kalendářních dnů udržovacího období *t*.

r_t = sazba pro úročení povinných minimálních rezerv držených během udržovacího období *t*. Sazba se standardně zaokrouhluje na dvě desetinná místa.

i = *i*-tý kalendářní den udržovacího období *t*.

MR_i = mezní úroková sazba poslední hlavní refinanční operace vypořádané v kalendářním dni *i* nebo před tímto kalendářním dnem.

7.5 Oznamování, potvrzování a ověřování základu pro stanovení minimálních rezerv

Instituce podléhající povinnosti minimálních rezerv vypočítávají položky základu pro stanovení minimálních rezerv a oznamují je národním centrálním bankám v rámci zpravodajského systému pro měnovou a bankovní statistiku ECB (viz příloha 4). Článek 5 nařízení Evropské centrální banky (ES) 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) stanoví postupy pro nahlašování a potvrzování základu pro stanovení minimálních rezerv a povinnosti minimálních rezerv instituce.

Postup nahlašování a potvrzování minimálních rezerv instituce je následující. Buď příslušná zúčastněná národní centrální banka, nebo daná instituce provede výpočet povinných minimálních rezerv instituce pro příslušné udržovací období. Strana provádějící výpočet vyrozumí druhou stranu o výši vypočtených minimálních rezerv nejpozději tři obchodní dny národní centrální banky před začátkem příslušného udržovacího období. Příslušná zúčastněná národní centrální banka může jako lhůtu pro nahlášení minimálních rezerv stanovit dřívější datum. Může rovněž instituci poskytnout i dodatečné lhůty pro oznámení jakýchkoli oprav základu pro stanovení minimálních rezerv i výše již oznámených minimálních rezerv. Vyrozuměná strana potvrdí výši minimálních rezerv nejpozději poslední obchodní den národní centrální banky před začátkem příslušného udržovacího období. Pokud vyrozuměná strana neodpoví nejpozději v poslední obchodní den národní centrální banky před začátkem udržovacího období, má se za to, že výše minimálních rezerv instituce pro příslušné udržovací období byly přijaty. Jakmile jsou minimální rezervy instituce pro příslušné udržovací období přijaty, nelze je již opravovat.

Pro instituce, které mohou vystupovat jako zprostředkovatelé při nepřímém držení minimálních rezerv jiných institucí, jsou na oznamování stanoveny v nařízení ECB o minimálních rezervách zvláštní požadavky. Držení minimálních rezerv prostřednictvím zprostředkovatele nemění oznamovací povinnosti institucí držících minimální rezervy prostřednictvím zprostředkovatele.

ECB a národní centrální banky mají právo v rámci působnosti nařízení Rady (ES) o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou ověřovat přesnost a kvalitu shromážděných údajů.

7.6 Nedodržování povinnosti minimálních rezerv

K nedodržování povinností minimálních rezerv dochází tehdy, jestliže průměrný konečný denní zůstatek účtu(ů) minimálních rezerv instituce v průběhu udržovacího období činí méně, než kolik činí její povinnost minimálních rezerv pro příslušné udržovací období.

V případě, že instituce neplní úplně nebo zčásti povinnost minimálních rezerv, může ECB v souladu s nařízením Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou uvalit jednu z těchto sankcí:

— platbu ve výši až 5 procentních bodů nad mezní zápůjční sazbu z částky povinných minimálních rezerv, kterou příslušná instituce neposkytla, nebo

— platbu až do výše dvojnásobku mezní zápůjční sazby z částky povinných minimálních rezerv, kterou příslušná instituce neposkytla, nebo

— povinnost dané instituce zřídit u ECB nebo národních centrálních bank bezúročné vklady až do trojnásobku částky povinných minimálních rezerv, kterou příslušná instituce neposkytla. Splatnost vkladů nesmí překročit délku období, po které instituce nedodržela svou povinnost minimálních rezerv.

V případě, že instituce nedodrží jiné závazky podle nařízení a rozhodnutí ECB, která se týkají systému minimálních rezerv Eurosystému (např. příslušné údaje nejsou zaslány včas nebo jsou nepřesné), je ECB oprávněna uvalit sankce v souladu s nařízením Rady (ES) č. 2532/98 ze dne 23. listopadu 1998 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce a nařízením ECB ze dne 23. září 1999 o pravomoci Evropské centrální banky uvalovat sankce (ECB/1999/4). Výkonná rada ECB může stanovit a zveřejnit kritéria, na základě kterých bude uplatňovat sankce podle čl. 7 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 2531/98 ze dne 23. listopadu 1998 o uplatňování minimálních rezerv Evropskou centrální bankou ([88]).

V případě závažného porušení povinnosti minimálních rezerv může navíc Eurosystém pozastavit účast protistran na operacích na volném trhu.

([88]) Tato kritéria byla zveřejněna v oznámení v Úředním věstníku Evropských společenství dne 11. února 2000 pod názvem „Oznámení Evropské centrální banky o uvalování sankcí za porušování povinnosti držet minimální rezervy".

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA 1

Příklady operací a postupů měnové politiky

Seznam příkladů

Příklad 1 Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou

Příklad 2 Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 3 Vydávání dluhových cenných papírů ECB na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 4 Měnový swap na absorpci likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 5 Měnový swap na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

Příklad 6 Opatření ke kontrole rizika

PŘÍKLAD 1

Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu prostřednictvím reverzní transakce organizované na základě nabídkového řízení s pevnou sazbou.

Protistrany podají tyto nabídky:

Protistrana	**Nabídka** (v mil. EUR)
Banka 1	30
Banka 2	40
Banka 3	70
Celkem	140

ECB se rozhodne přidělit celkem 105 milionů EUR.

Procento přidělení je:

$$\frac{105}{(30 + 40 + 70)} = 75\,\%$$

Přidělení protistranám je:

Protistrana	**Nabídka** (v mil. EUR)	**Přidělení** (v mil. EUR)
Banka 1	30	22,5
Banka 2	40	30,0
Banka 3	70	52,5
Celkem	140	105,0

PŘÍKLAD 2

Reverzní transakce na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu prostřednictvím reverzní transakce organizované na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Úroková sazba (%)	**Částka** (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Nabídky celkem**	**Kumulativní nabídky**
3,15				0	0
3,10		5	5	10	10
3,09		5	5	10	20
3,08		5	5	10	30
3,07	5	5	10	20	50
3,06	5	10	15	30	80
3,05	10	10	15	35	115
3,04	5	5	5	15	130
3,03	5		10	15	145
Celkem	30	45	70	145	

ECB se rozhodne přidělit 94 milionů EUR, což znamená, že mezní úroková sazba je 3,05 %.

Všechny nabídky nad 3,05 % (pro kumulativní objem 80 milionů EUR) se plně uspokojí. Přidělení při sazbě 3,05 % je:

$$\frac{94 - 80}{35} = 40\,\%$$

Přidělení bance 1 při mezní úrokové sazbě například je:

$$0{,}4 \times 10 = 4$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 4 = 14$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	**Částka** (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Celkem**
Nabídky celkem	30,0	45,0	70,0	145
Přidělení celkem	14,0	34,0	46,0	94

Pokud postup přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, činí úroková sazba uplatněná na částky přidělované protistranám 3,05 %.

Pokud postup přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, neuplatňuje se na částky přidělované protistranám žádná jednotná sazba; banka 1 například obdrží 5 mil. EUR za 3,07 %, 5 mil. EUR za 3,06 % a 4 mil. EUR za 3,05 %.

PŘÍKLAD 3

Vydávání dluhových cenných papírů ECB na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne absorbovat likviditu z trhu vydáním dluhových cenných papírů na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou.

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Úroková sazba (%)	**Částka** (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Nabídky celkem**	**Kumulativní nabídky**
3,00				0	0
3,01	5		5	10	10
3,02	5	5	5	15	25
3,03	5	5	5	15	40
3,04	10	5	10	25	65
3,05	20	40	10	70	135
3,06	5	10	10	25	160
3,08	5		10	15	175
3,10		5		5	180
Celkem	55	70	55	180	

ECB se rozhodne přidělit 124,5 milionů EUR, což znamená, že mezní úroková sazba je 3,05 %.

Všechny nabídky pod 3,05 % (pro kumulativní objem 65 milionů EUR) se plně uspokojí. Přidělení při sazbě 3,05 % je:

$$\frac{124{,}5 - 65}{70} = 85\,\%$$

Přidělení bance 1 při mezní úrokové sazbě například je:

$$0{,}85 \times 20 = 17$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 17 = 42$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	**Částka** (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Celkem**
Nabídky celkem	55,0	70,0	55,0	180,0
Přidělení celkem	42,0	49,0	33,5	124,5

PŘÍKLAD 4

Měnový swap na absorpci likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne absorbovat likviditu provedením měnového swapu na kurs EUR/USD na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. (Poznámka: Euro je v tomto případě obchodováno s prémií.)

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Swapové body (× 10 000)	**Částka** (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Nabídky celkem**	**Kumulativní nabídky**
6,84				0	0
6,80	5		5	10	10
6,76	5	5	5	15	25
6,71	5	5	5	15	40
6,67	10	10	5	25	65
6,63	25	35	40	100	165
6,58	10	20	10	40	205
6,54	5	10	10	25	230
6,49		5		5	235
Celkem	65	90	80	235	

ECB se rozhodne přidělit 158 milionů EUR, což znamená, že mezní swapové body jsou 6,63. Všechny nabídky nad 6,63 (pro kumulativní objem 65 milionů EUR) se plně uspokojí. Procento přidělení při 6,63 swapových bodech:

$$\frac{158 - 65}{100} = 93\,\%$$

Přidělení bance 1 při mezních swapových bodech například je:

$$0{,}93 \times 25 = 23{,}25$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 5 + 10 + 23{,}25 = 48{,}25$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	**Částka** (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Celkem**
Nabídky celkem	65,0	90,0	80,0	235,0
Přidělení celkem	48,25	52,55	57,20	158,0

ECB stanoví spotový směný kurz EUR/USD pro operaci na 1,1300.

Pokud přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, nakoupí Eurosystém ke dni zahájení operace 158 000 000 EUR a prodá 178 540 000 USD. V den splatnosti operace Eurosystém prodá 158 000 000 EUR a nakoupí 178 644 754 USD (forwardový směnný kurz činí 1,130663 = 1,1300 + 0,000663).

Pokud přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, vymění Eurosystém objemy EUR a USD tak, jak ukazuje tato tabulka:

Spotová transakce			**Forwardová transakce**		
Směnný kurz	Nakupuje EUR	Prodává USD	Směnný kurz	Prodává USD	Nakupuje EUR
1,1300			1,130684		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130680	10 000 000	11 306 800
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130676	15 000 000	16 960 140
1,1300	15 000 000	16 950 000	1,130671	15 000 000	16 960 065
1,1300	25 000 000	28 250 000	1,130667	25 000 000	28 266 675
1,1300	93 000 000	105 090 000	1,130663	93 000 000	105 151 659
1,1300			1,130658		
1,1300			1,130654		
1,1300			1,130649		
Celkem	158 000 000	178 540 000		158 000 000	178 645 339

PŘÍKLAD 5

Měnový swap na poskytnutí likvidity na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou

ECB se rozhodne poskytnout trhu likviditu provedením měnového swapu na kurs EUR/USD na základě nabídkového řízení s proměnlivou sazbou. (Poznámka: Euro je v tomto případě obchodováno s prémií.)

Tři protistrany předloží tyto nabídky:

Swapové body (× 10 000)	**Částka** (v milionech EUR)				
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Nabídky celkem**	**Kumulativní nabídky**
6,23					
6,27	5		5	10	10
6,32	5		5	10	20
6,36	10	5	5	20	40
6,41	10	10	20	40	80
6,45	20	40	20	80	160
6,49	5	20	10	35	195
6,54	5	5	10	20	215
6,58		5		5	220
Celkem	60	85	75	220	

ECB se rozhodne přidělit 197 milionů EUR, což znamená, že mezní swapové body jsou 6,54. Všechny nabídky pod 6,54 (pro kumulativní objem 195 milionů EUR) se plně uspokojí. Procento přidělení při 6,54 swapových bodech je:

$$\frac{197 - 195}{20} = 10\,\%$$

Přidělení bance 1 při mezních swapových bodech například je:

$$0{,}10 \times 5 = 0{,}5$$

Celkové přidělení bance 1 je:

$$5 + 5 + 10 + 10 + 20 + 5 + 0{,}5 = 55{,}5$$

Výsledky přidělení je možné shrnout takto:

Protistrany	**Částka** (v milionech EUR)			
	Banka 1	Banka 2	Banka 3	**Celkem**
Nabídky celkem	60,0	85,0	75,0	220
Přidělení celkem	55,5	75,5	66,0	197

ECB stanoví spotový směný kurz EUR/USD pro operaci na 1,1300.

Pokud přidělování probíhá na základě (holandské) aukce s jednotnou sazbou, prodá Eurosystém ke dni zahájení operace 197 000 000 EUR a nakoupí 222 610 000 USD. V den splatnosti operace Eurosystém nakoupí 197 000 000 EUR a prodá 222 738 838 USD (forwardový směnný kurz činí 1,130654 = 1,1300 + 0,000654).

Pokud přidělování probíhá na základě (americké) aukce s násobnou sazbou, vymění Eurosystém objemy EUR a USD tak, jak ukazuje tato tabulka:

Spotová transakce			**Forwardová transakce**		
Směnný kurz	Prodává EUR	Nakupuje USD	Směnný kurz	Nakupuje EUR	Prodává USD
1,1300			1,130623		
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130627	10 000 000	11 306 270
1,1300	10 000 000	11 300 000	1,130632	10 000 000	11 306 320
1,1300	20 000 000	22 600 000	1,130636	20 000 000	22 612 720
1,1300	40 000 000	45 200 000	1,130641	40 000 000	45 225 640
1,1300	80 000 000	90 400 000	1,130645	80 000 000	90 451 600
1,1300	35 000 000	39 550 000	1,130649	35 000 000	39 572 715
1,1300	2 000 000	2 260 000	1,130654	2 000 000	2 261 308
1,1300			1,130658		
Celkem	197 000 000	222 610 000		197 000 000	222 736 573

PŘÍKLAD 6

Opatření ke kontrole rizika

Tento příklad ilustruje rámec pro kontrolu rizika vztahující se na podkladová aktiva využívaná při operacích Eurosystému na poskytnutí likvidity ([1]). Příklad je založen na předpokladu, že se protistrana účastní těchto operací měnové politiky Eurosystému:

— hlavní refinanční operace zahájená dne 28. července 2004 a ukončená dne 4. srpna 2004, při které je protistraně přiděleno 50 milionů EUR při úrokové sazbě 4,24 %,

— dlouhodobější refinanční operace zahájená dne 29. července 2004 a ukončená dne 21. října 2004, při které je protistraně přiděleno 45 milionů EUR při úrokové sazbě 4,56 %, a

— hlavní refinanční operace zahájená dne 4. srpna 2004 a ukončená dne 11. srpna 2004, při které je protistraně přiděleno 10 milionů EUR při úrokové sazbě 4,26 %.

Charakteristiky podkladových aktiv řádu 1 využitých protistranou k zajištění těchto operací jsou uvedeny níže, v tabulce 1.

Tabulka 1 – Podkladová aktiva řádu 1 využitá při transakcích

	Charakteristiky					
Název	**Kategorie aktiva**	**Den splatnosti**	**Definice kupónu**	**Frekvence kupónu**	**Zbytková splatnost**	**Srážka**
Aktivum A	Nástroj zajištěný aktivy	29.8.2006	Pevný	6 měsíců	2 roky	3,50 %
Aktivum B	Vládní dluhopis	19.11.2008	Proměnlivý	12 měsíců	4 roky	0,50 %
Aktivum C	Podnikový dluhopis	12.5.2015	Nulový		>10 let	15,00 %

Ceny v % (včetně přirostlého úroku) ([1])						
28.7.2004	**29.7.2004**	**30.7.2004**	**2.8.2004**	**3.8.2004**	**4.8.2004**	**5.8.2004**
102,63	101,98	100,55	101,03	100,76	101,02	101,24
	98,35	97,95	98,15	98,56	98,73	98,57
				55,01	54,87	

([1]) Ceny uvedené pro jednotlivé dny přecenění odpovídají nejreprezentativnější ceně obchodního dne předcházejícího dni přecenění.

Systém rezervace podkladových aktiv

Především se předpokládá, že se transakce provádějí s národní centrální bankou za využití systému, při kterém jsou pro každou transakci podkladová aktiva účelově vázána (rezervována). Oceňování podkladových aktiv se provádí denně. Rámec kontroly rizika lze tedy popsat tímto způsobem (viz také tabulka 2):

1. Dne 28. července 2004 uzavře protistrana dohodu o zpětném odkupu s národní centrální bankou, která nakoupí aktivum A za 50 milionů EUR. Aktivum A je nástroj zajištěný aktivem, má pevný kupón a je splatné dne 29. srpna 2006. Má tudíž zbytkovou splatnost 2 roky, a vyžaduje tedy srážku při ocenění ve výši 3,5 %. Tržní cena aktiva A na referenčním trhu pro daný den činí 102,63 %, včetně přirostlého kupónového úroku. Protistrana je povinna poskytnout takový objem aktiva A, který po odečtení srážky ve výši 3,5 % převyšuje přidělenou částku 50 milionů EUR. Protistrana tudíž dodá aktivum A v nominální hodnotě 50,6 milionů EUR, jejíž upravená tržní hodnota činí pro daný den 50 113 203 EUR.

2. Dne 29. července 2004 uzavře protistrana dohodu o zpětném odkupu s národní centrální bankou, která nakoupí aktivum A za 21 milionů EUR (tržní cena 101,98 %, srážka při ocenění 3,5 %) a aktivum B za 25 milionů EUR (tržní cena 98,35 %). Aktivum B je vládní dluhopis s proměnlivou sazbou kupónových plateb, na který se uplatňuje srážka při ocenění ve výši 0,5 %. Upravená tržní hodnota aktiva A a aktiva B pro daný den činí 45 130 810 EUR, čímž tedy převyšuje požadovanou částku 45 000 000 EUR.

([1]) Tento příklad je založen na předpokladu, že při výpočtu potřeby výzvy k dodatkové úhradě se zohledňuje přirostlý úrok z poskytnuté likvidity a že se na poskytnutou likviditu uplatňuje aktivační bod 0,5 %.

Dne 29. července 2004 se podkladová aktiva hlavní refinanční operace zahájené dne 28. července 2004 přecení. Tržní hodnota aktiva A upravená o srážku při ocenění je při tržní ceně 101,98 % stále mezi spodním a horním aktivačním bodem. V důsledku toho dovoluje původně vázané zajištění pokrýt jak počáteční objem poskytnuté likvidity, tak přirostlý úrok ve výši 5 889 EUR.

3. Dne 30. července 2004 se podkladová aktiva přecení: tržní cena aktiva A činí 100,55 % a tržní cena aktiva B činí 97,95 %. Přirostlý úrok činí 11 778 EUR z hlavní refinanční operace zahájené dne 28. července 2004 a 5 700 EUR z dlouhodobější refinanční operace zahájené dne 29. července 2004. V důsledku toho klesne upravená tržní hodnota aktiva A v první transakci pod objem transakce, který má být pokryt (poskytnutá likvidita plus přirostlý úrok) o 914 218 EUR, ale také pod spodní aktivační bod 49 761 719 EUR. Protistrana dodá aktivum A v nominální hodnotě 950 000 EUR, což po odečtení srážky ve výši 3,5 % tržní hodnoty založené na ceně 100,55 % obnoví dostatečné zajištění ([1]).

   Výzvy k dodatkové úhradě je třeba i u druhé transakce, neboť se upravená tržní hodnota podkladových aktiv této transakce (44 741 520 EUR) nachází pod spodním aktivačním bodem (44 780 672 EUR). Protistrana tedy poskytne aktivum B v hodnotě 270 000 EUR, jehož upravená tržní hodnota činí 263 143 EUR.

4. Dne 2. a 3. srpna 2004 se podkladová aktiva přecení, přičemž tato přecenění nemají pro transakce uzavřené ve dnech 28. a 29. července 2004 za následek žádnou výzvu k dodatkové úhradě.

5. Dne 4. srpna 2004 splatí protistrana likviditu poskytnutou v rámci hlavní refinanční operace zahájené dne 28. července 2004, a to včetně přirostlého úroku ve výši 41 222 EUR. Národní centrální banka vrátí aktivum A v nominální hodnotě 51 550 000

   Téhož dne uzavře protistrana novou dohodu o zpětném odkupu s národní centrální bankou, která nakoupí aktivum C v nominální hodnotě 75 milionů EUR. Aktivum C je podnikovým dluhopisem s nulovým kupónem, má zbytkovou splatnost delší než 10 let, a uplatňuje se na ně tudíž srážka ve výši 15 %, takže odpovídající tržní hodnota po úpravě o srážku při ocenění činí pro daný den 35 068 875 EUR.

   Přecenění podkladových aktiv dlouhodobější refinanční operace zahájené dne 29. července 2004 ukazuje, že upravená tržní hodnota poskytnutých aktiv přesahuje horní aktivační bod přibližně o 262 000 EUR, a vede tudíž k tomu, že národní centrální banka protistraně vrátí aktivum B v nominální hodnotě 262 000 EUR ([2]).

Systém sdružování podkladových aktiv

Dále se předpokládá, že se transakce s národní centrální bankou provádějí s využitím systému sdružování podkladových aktiv. Aktiva zařazená do souboru (poolu) podkladových aktiv využívaného protistranou přitom nejsou účelově vázána (rezervována) na konkrétní transakce.

Tento příklad používá stejné posloupnosti transakcí jako výše uvedený příklad popisující systém rezervace. Hlavní rozdíl spočívá v tom, že ve dnech přeceňování musí upravená tržní hodnota všech aktiv v souboru (poolu) pokrývat celkový objem všech nevypořádaných operací protistrany s národní centrální bankou. Výzva k dodatkové úhradě ve výši 1 178 398 EUR ze dne 30. června 2000 je v tomto případě stejná jako výzva v případě systému rezervace. Protistrana dodá aktivum A v nominální hodnotě 1 300 000 EUR, což po odečtení srážky ve výši 3,5 % tržní hodnoty založené na ceně 100,55 % obnoví dostatečné zajištění.

Navíc může protistrana dne 4. srpna 2004, kdy je hlavní refinanční operace uzavřená dne 28. července 2004 splatná, ponechat aktiva na svém zástavním účtu. Aktivum je rovněž možné vyměnit za jiné aktivum, jak ukazuje příklad, kdy bylo na pokrytí poskytnuté likvidity a přirostlého úroku v rámci všech refinančních operací aktivum A v nominální hodnotě 51,9 milionu EUR nahrazeno aktivem C v nominální hodnotě 75,5 milionu EUR.

Rámec kontroly rizika v systému sdružování je popsán v tabulce 3.

([1]) Národní centrální banky mohou vydávat výzvy k poskytnutí dodatkové úhrady spíše v hotovosti než v cenných papírech.

([2]) Pokud má být v souvislosti s druhou transakcí marže zaplacena protistraně národní centrální bankou, může být taková marže v určitých případech vyrovnána marží zaplacenou národní centrální bance protistranou při první transakci. Výsledkem pak bude pouze jedno vypořádání marží.

Tabulka 2 – Systém rezervace

Datum	Nevypořádané transakce	Den zahájení	Den ukončení	Úroková sazba	Poskytnutá likvidita
28.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
29.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
30.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
2.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
3.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
4.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
5.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000

Přirostlý úrok	Celková částka k pokrytí	Spodní aktivační bod	Horní aktivační bod	Upravená tržní hodnota	Výzva k dodatkové úhradě
—	50 000 000	49 750 000	50 250 000	50 113 203	—
5 889	50 005 889	49 755 859	50 255 918	49 795 814	—
—	45 000 000	44 775 000	45 225 000	45 130 810	—
11 778	50 011 778	49 761 719	50 261 837	49 097 560	– 914 218
5 700	45 005 700	44 780 672	45 230 729	44 741 520	– 264 180
29 444	50 029 444	49 779 297	50 279 592	50 258 131	—
22 800	45 022 800	44 797 686	45 247 914	45 152 222	—
35 333	50 035 333	49 785 157	50 285 510	50 123 818	—
28 500	45 028 500	44 803 358	45 253 643	45 200 595	—
—	35 000 000	34 825 000	35 175 000	35 068 875	—
34 200	45 034 200	44 809 029	45 259 371	45 296 029	261 829
4 142	35 004 142	34 829 121	35 179 162	34 979 625	—
39 900	45 039 900	44 814 701	45 265 100	45 043 420	—

Tabulka 3 – Systém sdružování

Datum	Nevypořádané transakce	Den zahájení	Den ukončení	Úroková sazba	Poskytnutá likvidita
28.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
29.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
30.7.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
2.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
3.8.2004	Hlavní refinanční	28.7.2004	4.8.2004	4,24	50 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
4.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000
5.8.2004	Hlavní refinanční	4.8.2004	11.8.2004	4,26	35 000 000
	Dlouhodobější refinanční	29.7.2004	27.10.2004	4,56	45 000 000

Přirostlý úrok	Celková částka k pokrytí	Spodní aktivační bod [1]	Horní aktivační bod [2]	Upravená tržní hodnota	Výzva k dodatkové úhradě
—	50 000 000	49 750 000	Nepoužívá se	50 113 203	—
5 889 —	95 005 889	94 530 859	Nepoužívá se	94 926 624	—
11 778 5 700	95 017 478	94 542 390	Nepoužívá se	93 839 080	– 1 178 398
29 444 22 800	95 052 244	94 576 983	Nepoužívá se	95 487 902	—
35 333 28 500	95 063 833	94 588 514	Nepoužívá se	95 399 949	—
— 34 200	80 034 200	79 634 029	Nepoužívá se	80 333 458	—
4 142 39 900	80 044 042	79 643 821	Nepoužívá se	80 248 396	—

[1] V systému sdružování představuje spodní aktivační bod nejnižší mezní hodnotu pro výzvu k dodatkové úhradě. Pokud v praxi tržní hodnota sdruženého zajištění upravená o srážku při ocenění klesne pod celkový objem, který má být pokryt, vyžaduje většina národních centrálních bank dodatečné zajištění.

[2] V systému sdružování rezerv nemá pojem horního aktivačního bodu žádný význam, protože se protistrana bude neustále snažit držet nadbytečně poskytnuté zajištění ve sdruženém souboru, aby byly náklady provozních transakcí co nejnižší.

PŘÍLOHA 2

Slovníček pojmů

Aktivační bod *(Trigger point)*: předem stanovená úroveň hodnoty poskytované likvidity, při které dojde *k výzvě k dodatkové úhradě*.

Aktivum řádu 1 *(Tier-one asset)*: obchodovatelné aktivum splňující určitá jednotná kritéria způsobilosti platná v celé *eurozóně* a stanovená ECB.

Aktivum řádu 2 *(Tier-two asset)*: obchodovatelné nebo neobchodovatelné aktivum, jehož specifická kritéria způsobilosti stanovují *národní centrální banky* a schvaluje ECB.

Americká aukce (American auction): viz aukce s násobnou sazbou.

Aukce s jednotnou sazbou (holandská aukce) *(Single rate auction (Dutch auction))*: aukce, při které se úroková sazba (nebo cena/*swapový bod*) pro přidělení uplatňovaná na všechny uspokojené nabídky rovná *mezní úrokové sazbě*.

Aukce s násobnou sazbou (americká aukce) *(Multiple rate auction (American auction))*: aukce, při které se úroková sazba (nebo cena/*swapový bod*) pro přidělení rovná úrokové sazbě každé jednotlivé nabídky.

Bezpečný depozitní účet *(Safe custody account)*: účet cenných papírů vedený centrální bankou, na který může *úvěrová instituce* ukládat cenné papíry, které považuje za vhodné k zajištění operací centrální banky.

Cena zpětného odkupu *(Repurchase price)*: cena, za kterou je kupující v souvislosti s transakcí v rámci *dohody o zpětném odkupu* povinen odprodat aktivum zpět prodávajícímu. Cena zpětného odkupu se rovná součtu *nákupní ceny* a cenového rozdílu, který odpovídá úroku z poskytnuté likvidity za dobu splatnosti operace.

Čas ECB *(ECB time)*: čas místa, ve kterém se nachází ECB.

Členský stát *(Member state)*: v tomto dokumentu se jím rozumí členský stát EU, který přijal jednotnou měnu v souladu se *Smlouvou*.

Dematerializace *(Dematerialisation)*: odstranění fyzických certifikátů nebo podkladů cenných papírů, které představují vlastnictví finančních aktiv tak, že tato finanční aktiva existují pouze jako účetní záznamy.

Den nákupu *(Purchase date)*: den, ke kterému nabývá prodej aktiv prodejcem kupci platnosti.

Den obchodu *(Trade day (T))*: den, ke kterému je obchod (tj. dohoda o finanční transakci mezi dvěma *protistranami*) sjednán. Den obchodu se může krýt se *dnem vypořádání* (vypořádání téhož dne), nebo mu předcházet o daný počet obchodních dní (den vypořádání je určen jako den obchodu + vypořádací prodleva).

Den ocenění *(Valuation date)*: den ocenění podkladových aktiv úvěrových operací.

Den splatnosti *(Maturity date)*: den, ke kterému končí platnost operace měnové politiky. V případě *dohod o zpětném odkupu* se den splatnosti shoduje se *dnem zpětného odkupu*.

Den vypořádání *(Settlement date)*: den, ke kterému je transakce vypořádána. Zúčtování se může uskutečnit téhož dne jako obchod (vypořádání téhož dne) nebo jeden nebo několik dní po obchodu (den vypořádání je určen jako *den obchodu* + vypořádací prodleva).

Den zahájení *(Start date)*: den, ke kterému je uzavřena první část operace měnové politiky. U operací založených na *dohodách o zpětném odkupu* a u *měnových swapů* odpovídá den zahájení *dni nákupu*.

Den zpětného odkupu *(Repurchase date)*: den, ke kterému je kupující v souvislosti s transakcí na základě *dohody o zpětném odkupu* povinen odprodat aktivum zpět prodávajícímu.

Depositář *(Depository)*: zprostředkovatel, jehož hlavní úlohou je uschovávat, ať už fyzicky nebo elektronicky, cenné papíry a vést záznamy o vlastnictví těchto cenných papírů.

Dlouhodobější refinanční operace *(Longer-term refinancing operation)*: pravidelné *operace* prováděné *Eurosystémem na volném trhu* ve formě *reverzní transakce*. Dlouhodobější refinanční operace se provádí na základě *měsíčních standardních nabídkových řízení* a mají splatnost 3 měsíce.

Dluhopis s nulovým kupónem *(Zero coupon bond)*: cenný papír, který v průběhu své životnosti vyplácí pouze jediný hotovostní tok. Pro účely tohoto dokumentu zahrnuje pojem dluhopisu s nulovým kupónem cenné papíry vydané s diskontem a cenné papíry, které při splatnosti doručí pouze jeden kupón. Zvláštní druh dluhopisu s nulovým kupónem představuje *strip*.

Dodání proti zaplacení *(Delivery versus payment (DVP) or delivery against payment)*: mechanismus systému vypořádání při výměně hodnot, který zajišťuje, že ke *konečnému převodu* aktiv (cenných papírů nebo jiných finančních nástrojů) dojde tehdy a pouze tehdy, pokud dojde ke konečnému převodu jiného aktiva (nebo aktiv).

Dodatečně stanovený výnos *(Post-fixed coupon)*: výnos *nástrojů s proměnlivou sazbou*, který se určuje na základě hodnot referenčního indexu k určitému dni (dnům) v průběhu narůstání výnosu.

Dohoda o zpětném odkupu *(Repurchase agreement)*: dohoda, kterou se aktivum prodává, při čemž prodávající zároveň získává právo a povinnost odkoupit toto aktivum za stanovenou cenu k budoucímu dni nebo na vyzvání. Tato dohoda se podobá zajištěnému úvěru s tím rozdílem, že prodávající si neponechává vlastnictví cenných papírů. Při svých *reverzních transakcích* používá Eurosystém dohody o zpětném odkupu s pevnou splatností.

Držení minimálních rezerv *(Reserve holdings)*: stav udržovaný protistranami na jejich účtu minimálních rezerv za účelem plnění povinnosti minimálních rezerv.

Dvoustranný postup *(Bilateral procedure)*: postup, při kterém centrální banka uzavírá obchod přímo s jednou nebo několika *protistranami*, bez využití postupů nabídkových řízení. Mezi dvoustranné postupy patří operace prováděné prostřednictvím burz cenných papírů nebo makléřů.

Emitent *(Issuer)*: subjekt, který je zavázaný z cenného papíru nebo jiného finančního nástroje.

Eurosystém *(Eurosystem)*: skládá se z Evropské centrální banky (ECB) a *národních centrálních bank členských států eurozóny*. Rozhodovacími orgány Eurosystému jsou Rada guvernérů a Výkonná rada ECB.

Eurozóna *(Euro area)*: oblast zahrnující *členské státy EU*, které v souladu se *Smlouvou* přijaly euro za svou jednotnou měnu a ve kterých se provádí jednotná měnová politika, za niž odpovídá Rada guvernérů ECB.

Evropský systém centrálních bank (ESCB) *(European System of Central Banks – ESCB)*: tímto výrazem se rozumí Evropská centrální banka (ECB) a národní centrální banky členských států EU. Je třeba poznamenat, že národní centrální banky členských států, které nepřijaly jednotnou měnu v souladu se *Smlouvou*, si v oblasti měnové politiky zachovávají své pravomoci v souladu s vnitrostátními právem, a nepodílejí se tudíž na provádění měnových operací Eurosystému.

Hlavní refinanční operace *(Main refinancing operation)*: pravidelné *operace* prováděné *Eurosystémem na volném trhu* ve formě *reverzní transakce*. Hlavní refinanční operace se provádí na základě týdenních *standardních nabídkových řízení* a obvykle mají splatnost jeden týden.

Holandská aukce (Dutch auction): viz aukce s jednotnou sazbou.

Konec dne *(End-of-day)*: čas obchodního dne (po uzavření TARGETu), ke kterému jsou pro daný den ukončeny všechny platby zpracovávané TARGETem.

Konečný převod *(Final transfer)*: neodvolatelný a bezpodmínečný převod, kterým zaniká závazek k provedení převodu.

Korespondentské bankovnictví *(Correspondent banking)*: dohoda, na jejímž základě poskytuje jedna *úvěrová instituce* platbu a jiné služby jiné úvěrové instituci. Platby prostřednictvím korespondentů se často provádějí prostřednictvím vzájemných účtů (*nostro* a *loro* účtů), ke kterým mohou být vázány stálé úvěrové linky. Služby korespondentského bankovnictví se poskytují především v přeshraničním styku, ale jsou rovněž známy jako agenturní vztahy ve vnitrostátním kontextu. *Loro* účet je termín používaný korespondentem k označení účtu vedeného pro zahraniční úvěrovou instituci; zahraniční úvěrová instituce pak tento účet považuje za svůj *nostro* účet.

Kupní cena *(Purchase price)*: cena, za kterou jsou nebo mají být aktiva prodána prodávajícím kupci.

Maximální nabídková sazba *(Maximum bid rate)*: horní hranice úrokové sazby, pro kterou mohou *protistrany* podávat své nabídky v rámci *nabídkového řízení s proměnlivou sazbou*. Nabídky se sazbou vyšší, než je maximální nabídková sazba stanovená ECB se vyřadí.

Měnová finanční instituce (MFI) *(Monetary financial institution – MFI)*: finanční instituce, které společně vytvářejí sektor emise peněz *eurozóny*. Zahrnují centrální banky, rezidentské *úvěrové instituce*, jak jsou definovány v právních předpisech Společenství, a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (přinejmenším v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry nebo investovat do cenných papírů.

Měnový swap *(Foreign exchange swap)*: souběžná spotová operace nákupu/prodeje a forwardová operace prodeje/nákupu jedné měny proti měně druhé. *Eurosystém* provádí operace měnové politiky na volném trhu ve formě měnových swapů, při kterých *národní centrální banky* (nebo ECB) spotovou transakcí nakupují (prodávají) euro proti cizí měně a zároveň jej forwardovou transakcí prodávají (nakupují) zpět.

Metoda počítání dní *(Day-count convention)*: metoda regulující počet dní při výpočtu úroku z úvěrů. Při operacích měnové politiky uplatňuje *Eurosystém* metodu *skutečný počet/360*.

Mezinárodní identifikační číslo cenných papírů (ISIN) ***(International Securities Identification Number – ISIN)***: mezinárodní identifikační kód přidělovaný cenným papírům emitovaným na finančních trzích.

Mezní nabídka swapového bodu *(Marginal swap point quotation)*: nabídka *swapových bodů*, při které se vyčerpá celá částka přidělovaná v nabídkovém řízení.

Mezní úroková sazba *(Marginal interest rate)*: úroková sazba, při které se vyčerpá celá částka přidělovaná v nabídkovém řízení.

Mezní zápůjční facilita *(Marginal lending facility)*: *stálá facilita Eurosystému*, kterou mohou *protistrany* využít k získání jednodenního úvěru u národní centrální banky při předem stanovené úrokové sazbě.

Minimální částka přidělení *(Minimum allotment amount)*: spodní hranice částky, která má být *přidělena* jednotlivým protistranám v rámci operace nabídkového řízení. *Eurosystém* se může rozhodnout přidělit každé z protistran svých nabídkových řízení určitou minimální částku.

Minimální nabídková sazba *(Minimum bid rate)*: spodní hranice úrokové sazby, pro kterou mohou *protistrany* podávat své nabídky v rámci *nabídkového řízení s proměnlivou sazbou*.

Minimální poměr přidělení *(Minimum allotment ratio)*: minimální procento nabídek přidělovaných v rámci nabídkového řízení při *mezní úrokové sazbě*. *Eurosystém* se může rozhodnout uplatňovat minimální poměr přidělení při svých nabídkových řízeních.

Model korespondentské centrální banky (MKCB) *(Correspondent central banking model – CCBM)*: mechanismus zřízený Evropským systémem centrálních bank s cílem umožnit *protistranám* využívat podkladová aktiva na přeshraničním základě. V MKCB jednají *národní centrální banky* vůči sobě navzájem jako uschovatelé. To znamená, že každá národní centrální banka má ve své správě cenných papírů účet cenných papírů každé z ostatních národních centrálních bank (a ECB).

Nabídkové řízení s pevnou sazbou *(Fixed rate tender)*: *nabídkové řízení*, při kterém národní centrální banka předem stanovení úrokovou sazbu a zúčastněné *protistrany* nabízejí částky peněz, se kterými si při takto stanovené sazbě přejí obchodovat.

Nabídkové řízení s proměnlivou sazbou *(Variable rate tender)*: *postup nabídkového řízení*, při kterém *protistrany* nabízejí jak částku peněz, se kterou si přejí s centrální bankou obchodovat, tak i úrokovou sazbu, při které si přejí obchod uzavřít.

Národní centrální banka *(National central bank — NCB)*: v tomto dokumentu se jí rozumí centrální *banka členského státu* EU, který přijal jednotnou měnu v souladu se Smlouvou.

Nástroj s inverzní proměnlivou sazbou *(Inverse floating rate instrument)*: strukturovaný cenný papír, u kterého se výnos vyplácený držiteli cenného papíru inverzně mění v závislosti na změnách určité referenční úrokové sazby.

Nástroj s pevnou sazbou *(Fixed rate instrument)*: finanční nástroj, jehož výnos je pevně stanoven pro celou dobu životnosti nástroje.

Nástroj s proměnlivou sazbou *(Floating rate instrument)*: finanční nástroj, jehož výnos je pravidelně nastavován v závislosti na referenčním indexu, aby tak odrážel změny krátkodobých a střednědobých tržních úrokových sazeb. Nástroje s proměnlivou sazbou mají *výnosy nastavené* buď *předem*, nebo *následně*.

Obchodní den Eurosystému *(Eurosystem business day)*: jakýkoli den, ve který jsou ECB a alespoň jedna *národní centrální banka* otevřeny pro účely provádění operací měnové politiky *Eurosystému*.

Obchodní den národní centrální banky *(NCB business day)*: jakýkoli den, ve kterém je *národní centrální banka* konkrétního *členského státu* otevřena pro účely provádění operací měnové politiky *Eurosystému*. V některých členských státech mohou být pobočky národní centrální banky v určitý obchodní den národní centrální banky zavřeno z důvodu místního nebo regionálního svátku. V takovýchto případech odpovídá příslušná národní centrální banka za to, že protistrany budou s předstihem informovány o opatřeních, která je nutné v souvislosti s těmito svátky k zajištění přístupu k mezní zápůjční facilitě provést.

Objemové nabídkové řízení (Volume tender): viz nabídkové řízení s pevnou sazbou.

Oceňování podle tržní hodnoty ***(Marking to market)***: viz variační marže.

Omezení maximální nabídky *(Maximum bid limit)*: horní mez nejvyšší přijatelné nabídky podané jednou *protistranou* v nabídkovém řízení. *Eurosystém* může omezení maximální nabídky uvalit proto, aby jednotlivým protistranám zabránil v podávání nepřiměřeně vysokých nabídek.

Operace jemného doladění *(Fine-tuning operation)*: nepravidelná *operace na volném trhu* prováděná *Eurosystémem* zejména za účelem vypořádání se s nepředvídanými výkyvy likvidity na trhu.

Operace na volném trhu *(Open market operation)*: operace prováděná z podnětu centrální banky na finančním trhu. S ohledem na cíle, pravidelnost a postupy je možné operace Eurosystému na volném trhu rozdělit do čtyř kategorií: *hlavní refinanční operace, dlouhodobější refinanční operace, operace jemného doladění a strukturální operace*. Pokud jde o použité nástroje, jsou hlavním nástrojem *Eurosystému* na volném trhu reverzní transakce, které mohou být využity pro všechny čtyři kategorie operací. Kromě toho jsou pro potřeby *strukturálních operací* rovněž k dispozici vydávání dluhových cenných papírů a *přímé transakce*, zatímco pro provádění *operací jemného doladění* jsou k dispozici *přímé transakce, měnové swapy a příjem termínovaných vkladů*.

Paušální odpočitatelná položka *(Lump-sum allowance)*: pevně stanovená částka, kterou si instituce v rámci minimálních rezerv *Eurosystému* odečítá při výpočtu své *povinnosti minimálních rezerv*.

Platební mechanismus ECB *(ECB payment mechanism – EPM)*: platební mechanismus organizovaný v rámci ECB a spojený s TARGETem pro účely provádění: i) plateb mezi účty vedenými u ECB; a ii) plateb prostřednictvím TARGETu mezi účty vedenými u ECB a u *národních centrálních bank*.

Počáteční marže *(Initial margin)*: opatření ke kontrole rizika, které může Eurosystém uplatňovat při *reverzních transakcích* a podle kterého se požadované zajištění transakce rovná úvěru poskytnutému *protistraně* plus hodnotě počáteční marže.

Postup nabídkových řízení *(Tender procedure)*: postup, kterým centrální banka poskytuje trhu likviditu nebo ji z něj stahuje na základě nabídek podaných *protistranami* ve vzájemné hospodářské soutěži. Nejkonkurenceschopnější nabídky jsou uspokojovány přednostně, a to až do okamžiku, než dojde k vyčerpání celkového objemu likvidity, který je centrální bankou poskytován nebo stahován.

Povinnost minimálních rezerv *(Reserve requirement)*: povinnost instituce držet u centrální banky minimální rezervy. Na základě rámce minimálních rezerv *Eurosystému* se povinnost minimálních rezerv *úvěrové instituce* vypočte vynásobením *sazby minimálních rezerv* pro každou kategorii položek *základu pro stanovení minimálních rezerv* výší těchto položek v účetní rozvaze instituce. Od své povinnosti minimálních rezerv si instituce navíc odečítají *paušální odpočitatelnou položku*.

Propojovací mechanismus *(Interlinking mechanism)*: v rámci systému TARGET poskytuje propojovací mechanismus společné postupy a infrastrukturu, které umožňují pohyby platebních příkazů z jednoho domácího RTGS do druhého.

Protistrana *(Counterparty)*: je druhou stranou finanční transakce (např. jakékoli transakce s centrální bankou).

Průměrovací opatření *(Averaging provision)*: mechanismus, který *protistranám* umožňuje plnit jejich *povinnosti minimálních rezerv* na základě průměru rezerv držených v průběhu *udržovacího období*. Průměrovací opatření přispívá ke stabilizaci úrokových sazeb na peněžním trhu tím, že institucím poskytuje pobídku ke zmírnění dopadů dočasných výkyvů likvidity. Systém minimálních rezerv *Eurosystému* průměrování umožňuje.

Předem stanovený výnos *(Pre-fixed coupon)*: výnos *nástrojů s proměnlivou sazbou*, který se stanoví na základě hodnot referenčního indexu k určitému dni (dnům) před začátkem narůstání výnosu.

Přeshraniční vypořádání *(Cross-border settlement)*: vypořádání, ke kterému dochází v jiné zemi než v zemi nebo v zemích, ve které (kterých) se jedna nebo obě strany nacházejí.

Přímá transakce *(Outright transaction)*: transakce, při které se aktiva nakupují a prodávají až ke dni splatnosti (spotové nebo forwardové).

Repo operace *(Repo operation)*: reverzní transakce na poskytnutí likvidity, založená na dohodě o zpětném odkupu.

Reverzní transakce *(Reverse transaction)*: operace, kterou *národní centrální banka* nakupuje nebo prodává aktiva podle *dohody o zpětném odkupu* a provádí zajištěné úvěrové operace.

Riziko ceny akcií *(Equity price risk)*: riziko ztráty vyplývající z pohybu cen akcií. *Eurosystém* je při svých operacích měnové politiky vystaven riziku ceny akcií do té míry, že akcie jsou považovány za způsobilá aktiva řádu 2.

Riziko platební schopnosti *(Solvency risk)*: riziko ztráty z důvodu úpadku (bankrotu) emitenta finančního aktiva nebo platební neschopnosti *protistrany*.

Rychlé nabídkové řízení *(Quick tender)*: *postup nabídkového řízení* využívaný *Eurosystémem* pro potřeby *operací jemného doladění*, pokud je třeba, aby měly rychlý dopad na likvidní situaci na trhu. Rychlá nabídková řízení se provádějí v časovém rozmezí jedné hodiny a s omezeným souborem protistran.

Sazba minimálních rezerv *(Reserve ratio)*: sazba stanovená centrální bankou pro každou kategorii způsobilých rozvahových položek zahrnutých do *základu pro stanovení minimálních rezerv*. Sazby se používají pro výpočet *povinnosti minimálních rezerv*.

Skutečný počet/360 *(Actual/360)*: *metoda počítání dní* při výpočtu úroku z úvěru, při které se úrok počítá pro skutečný počet kalendářních dní, na který je úvěr poskytnut, na základě roku o 360 dnech. Tato metoda se uplatňuje při operacích měnové politiky *Eurosystému*.

Smlouva *(Treaty)*: Smlouva o založení Evropského společenství. Často se na ni odkazuje jako na „Římskou smlouvu" v platném znění.

Spojení mezi systémy vypořádání obchodů s cennými papíry *(Link between securities settlement systems)*: spojení tvoří všechny postupy a opatření, která existují mezi dvěma *systémy pro vypořádání obchodů s cennými papíry* za účelem převodu cenných papírů mezi oběma dotčenými systémy vypořádání obchodů s cennými papíry prostřednictvím zaknihování.

Srážka *(Haircut)*: viz srážka při ocenění.

Srážka při ocenění *(Valuation haircut)*: opatření ke kontrole rizika uplatňované na podkladová aktiva využívaná při *reverzních transakcích*, při kterém centrální banka počítá hodnotu podkladových aktiv jako jejich tržní hodnotu sníženou o určité procento *(srážku)*. *Eurosystém* uplatňuje srážky při ocenění odrážející charakteristiky konkrétních aktiv, jakou je například zbytková splatnost.

Stálá facilita *(Standing facility)*: facilita centrální banky přístupná *protistranám* z jejich podnětu. *Eurosystém* nabízí dvě stálé jednodenní facility: *mezní zápůjční facilitu a vkladovou facilitu.*

Standardní nabídkové řízení *(Standard tender)*: *postup nabídkového řízení* využívaný *Eurosystémem* při jeho pravidelných *operacích na volném trhu*. Standardní nabídková řízení jsou prováděna v časovém rámci 24 hodin. Ve standardním nabídkovém řízení mohou podávat nabídky všechny *protistrany*, které splňují obecná kritéria způsobilosti.

Standardní odpočet *(Standardised deduction)*: pevně stanovené procento nesplaceného objemu dluhových cenných papírů s dohodnutou dobou splatnosti do 2 let (včetně papírů peněžního trhu), jež mohou od *základu pro stanovení minimálních rezerv* odečíst emitenti, kteří nejsou schopni prokázat, že tento nesplacený objem je držen jinými institucemi podléhajícími systému minimálních rezerv *Eurosystému*, ECB nebo *národní centrální bankou*.

Strip *(Strip — separate trading of interest and principal)*: dluhopis s nulovým kupónem, vytvořený za účelem samostatného obchodování s nároky na konkrétní hotovostní toky z cenného papíru a s jistinou téhož nástroje.

Strukturální operace *(Structural operation)*: *operace na volném trhu* prováděná *Eurosystémem* zejména za účelem úpravy strukturální likvidity finančního sektoru vůči Eurosystému.

Středisko evidence cenných papírů *(Central securities depository)*: subjekt, který drží a spravuje cenné papíry nebo jiná finanční aktiva, vede emisní účty a umožňuje zpracování transakcí prostřednictvím zaknihování. Aktiva mohou existovat buď fyzicky (přičemž jsou v rámci střediska evidence cenných papírů znehybněna), nebo v dematerializované podobě (tj. pouze jako elektronické záznamy).

Swapový bod *(Swap point)*: rozdíl mezi směnným kurzem forwardové transakce a směnným kurzem spotové transakce při *měnovém swapu*.

Systém rezervace *(Earmaring system)*: systém správy zajištění centrálními bankami, kdy je likvidita poskytována proti aktivům účelově vázaným pro každou jednotlivou transakci.

Systém sdružování *(Pooling system)*: viz systém sdružování zajištění.

Systém sdružování zajištění *(Collateral pooling system)*: systém centrální banky pro správu zajištění, při kterém si protistrany otevírají souborný účet, na který vkládají aktiva zajišťující jejich transakce s centrální bankou. Na rozdíl od *systému rezervace* nejsou v systému sdružování podkladová aktiva účelově vázána (rezervována) pro jednotlivé transakce.

Systém vypořádání obchodů s cennými papíry *(Securities settlement system – SSS)*: systém, který umožňuje držení a převod cenných papírů nebo jiných finančních aktiv, a to buď bezplatně, nebo proti zaplacení (*dodání proti zaplacení*).

Systém zaknihování *(Book-entry system)*: účetní systém, který umožňuje převody cenných papírů a jiných finančních aktiv bez skutečného fyzického pohybu papírových podkladů či certifikátů (např. elektronický převod cenných papírů). Viz také *dematerializace*.

Systém zúčtování plateb *(Gross settlement system)*: převodní systém, při kterém dochází na základě jednotlivých příkazů k vypořádávání finančních prostředků nebo převodu cenných papírů.

Systém zúčtování plateb v reálném čase (RTGS) *(RTGS (real-time gross settlement) system)*: systém zúčtování, v jehož rámci dochází ke zpracování a vypořádání na základě jednotlivých příkazů (bez vzájemného započtení – nettingu) v reálném čase (průběžně). Viz rovněž TARGET.

TARGET (Transevropský expresní automatizovaný systém zúčtování plateb v reálném čase) *(TARGET – Trans-European automated real-time gross settlement express transfer system)*: systém zúčtování jednotlivých plateb v reálném čase pro euro. Jedná se o decentralizovaný systém skládající se z 15 národních systémů RTGS, *platebního mechanismu ECB a propojovacího mechanismu*.

Třída splatnosti *(Maturity bucket)*: skupina dluhových nástrojů v rámci kategorií likvidity aktiv řádu 1 nebo aktiv řádu 2, jejichž *zbytková splatnost* spadá do určitého časového intervalu, např. třída se splatností tři až pět let.

Účet minimálních rezerv *(Reserve account)*: účet u *národní centrální banky*, na kterém *protistrany* drží své *minimální rezervy*. Jako účet minimálních rezerv mohou *protistrany* využít i své *účty pro zúčtování* vedené u národních centrálních bank.

Účet pro zúčtování *(Settlement account)*: účet přímého účastníka národního systému RTGS u centrální banky pro účely zpracování plateb.

Udržovací období *(Maintenance period)*: období, na které se propočítává dodržování povinnosti minimálních rezerv. ECB zveřejňuje kalendář udržovacích období nejméně tři měsíce před začátkem každého roku. Udržovací období začíná dnem vypořádání první hlavní refinanční operace, která následuje po zasedání rady guvernérů, na jehož programu je měsíční vyhodnocení orientace měnové politiky. Obvykle udržovací období končí den před obdobným dnem vypořádání v následujícím měsíci. Za výjimečných okolností může být zveřejněný kalendář změněn, a to mimo jiné v závislosti na změnách v časových plánech zasedání Rady guvernérů.

Uschovatel *(Custodian)*: subjekt, který se zavazuje převzít do úschovy a pro jiné spravovat cenné papíry a jiná finanční aktiva.

Úvěrová instituce *(Credit institution)*: v tomto dokumentu se jí rozumí instituce, na kterou se vztahuje definice uvedená v čl. 1 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/28/ES ze dne 18. září 2000, kterou se mění směrnice 2000/12/ES o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu. Úvěrovou institucí tedy je: i) podnik, jehož činnost spočívá v přijímání vkladů nebo jiných splatných peněžních prostředků od veřejnosti a v poskytování úvěrů na vlastní účet; nebo ii) podnik nebo jakákoli jiná právnická osoba jiná než osoba podle bodu i), která vydává platební prostředky ve formě elektronických peněz. „Elektronickými penězi" se rozumí peněžní hodnota vyjádřená pohledávkou za vydávající institucí a a) uchovávaná na elektronickém médiu; b) vydávaná při přijetí peněžních prostředků, jejichž hodnota není nižší než vydávaná peněžní hodnota; a c) přijímaná jako platební prostředek jinými podniky, než je vydávající instituce.

Úzké propojení *(Close links)*: ustanovení čl. 1 odst. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/12/ES ze dne 20. března 2000 o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o jejím výkonu stanoví, že „úzkým propojením se rozumí stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob spojeny: a) účastí, čímž se rozumí držení, přímé nebo kontrolou, nejméně 20 % hlasovacích práv nebo základního kapitálu některého podniku, nebo b) kontrolou, čímž se rozumí vztah mezi mateřským a dceřiným podnikem ve všech případech uvedených v čl. 1 odst. 1 a 2 směrnice 83/349/EHS nebo obdobný vztah mezi fyzickou či právnickou osobou a podnikem; dceřiný podnik jiného dceřiného podniku se rovněž považuje za dceřiný podnik mateřského podniku, který stojí v čele těchto podniků. Stav, kdy jsou dvě nebo více fyzických či právnických osob trvale vázány k jedné a téže osobě vztahem kontroly, se rovněž považuje za úzké propojení mezi těmito osobami".

Variační marže (nebo oceňování podle tržní hodnoty) *(Variation margin (or marking to market))*: Eurosystém vyžaduje, aby byla pro podkladová aktiva využívaná při jeho *reverzních transakcích* na poskytnutí likvidity zachovávána po dobu trvání operace určitá úroveň tržní hodnoty. To znamená, že pokud pravidelně měřená tržní hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, požadují *národní centrální banky* po *protistranách* dodání doplňujících aktiv nebo hotovosti (tj. *výzva k dodatkové úhradě*). Podobně pokud tržní hodnota podkladových aktiv po přecenění určitou úroveň přesáhne, může protistrana nadbytečná aktiva nebo hotovost získat zpět.

Vkladová facilita *(Deposit facility)*: *stálá facilita Eurosystému*, kterou mohou *protistrany* využívat k provádění jednodenních vkladů u národní centrální banky, které jsou úročeny předem stanovenou úrokovou sazbou.

Vklady s dohodnutou splatností *(Deposits with agreed maturity)*: kategorie nástrojů, která se skládá převážně z termínovaných vkladů s danou dobou splatnosti, s nimiž v závislosti na vnitrostátní praxi před splatností buď nelze disponovat, nebo s nimiž lze disponovat pouze pod podmínkou uhrazení penále. Tato kategorie rovněž zahrnuje některé neobchodovatelné dluhové nástroje, jako jsou například neobchodovatelné (drobné) vkladové listy.

Vklady s výpovědní lhůtou *(Deposits redeemable at notice)*: kategorie nástrojů, která se skládá z vkladů, u nichž musí držitel dodržet pevně stanovenou výpovědní lhůtu před tím, než si své prostředky může vybrat. V některých případech existuje možnost výběru určité stanovené částky ve stanoveném období, nebo možnost předčasného výběru podmíněného uhrazením penále.

Vnitrodenní úvěr *(Intraday credit)*: úvěr poskytnutý na dobu kratší než 1 obchodní den. Může být poskytnut centrální bankou k vyrovnání nesrovnalostí ve vypořádávání plateb a může mít formu: i) zajištěného přečerpání úvěru; nebo ii) úvěrové operace proti zástavě nebo s *dohodou o zpětném odkupu*.

Příjem termínovaných vkladů *(Collection of fixed-term deposits)*: nástroj měnové politiky, který může *Eurosystém* využívat pro účely jemného doladění, při čemž Eurosystém nabízí z trhu *protistranám* úročení jejich termínovaných vkladů na účtech u *národních centrálních bank* za účelem absorpce likvidity.

Výzva k dodatkové úhradě *(Margin call)*: postup související s uplatňováním *variačních marží*, který spočívá v tom, že pokud pravidelně měřená hodnota podkladových aktiv klesne pod určitou úroveň, vyžaduje centrální banka po *protistranách* dodání doplňujících aktiv (nebo hotovosti). Obdobně platí, že pokud hodnota podkladových aktiv po přecenění přesáhne částku, kterou protistrany dluží, plus variační marži, mohou protistrany požádat centrální banku o vrácení nadbytečných aktiv (nebo hotovosti).

Základ pro stanovení minimálních rezerv *(Reserve base)*: suma způsobilých rozvahových položek, která představuje základ pro výpočet *povinnosti minimálních rezerv* úvěrové instituce.

Zbytková splatnost *(Residual maturity)*: doba zbývající do dne splatnosti dluhového nástroje.

Země EHP (Evropského hospodářského prostoru) ***(EEA (European Economic Area) countries)***: členské státy EU a Island, Lichtenštejnsko a Norsko.

Zprostředkovatel zúčtování *(Settlement agent)*: instituce, která spravuje proces zúčtování (např. určuje pozice v procesu zúčtování, sleduje výměny plateb atd.) pro převodní systémy nebo jiné mechanismy vyžadující zúčtování.

PŘÍLOHA 3

Výběr protistran pro intervenční devizové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky

Výběr protistran pro intervenční devizové operace a měnové swapy pro účely měnové politiky se řídí jednotným přístupem bez ohledu na zvolený organizační rámec vnějších operací Eurosystému. Důsledkem výběrové politiky není odklon od stávajících tržních standardů, neboť tato politika je odvozena na základě harmonizace nejlepších současných metod národních centrálních bank. Výběr protistran pro intervenční devizové operace Eurosystému je založen především na dvou souborech kritérií.

První soubor kritérií je inspirován zásadou obezřetnosti. Prvním kritériem obezřetnosti je kredibilita, která je posuzována s využitím kombinace rozdílných metod (například s využitím úvěrového hodnocení komerčními hodnotícími agenturami i vlastní analýzy kapitálových a jiných obchodních poměrů); druhým kritériem je skutečnost, že Eurosystém vyžaduje, aby všechny jeho případné protistrany intervenčních devizových operací podléhaly dohledu ze strany uznávaného orgánu dohledu; a jako třetí kritérium musí všechny protistrany intervenčních devizových operací Eurosystému dodržovat vysoké etické standardy a mít dobrou pověst.

Jakmile je požadavek minimální obezřetnosti splněn, dojde k uplatnění druhého souboru kritérií, který je inspirován ohledy účinnosti. První kritérium účinnosti se vztahuje na konkurenční cenové chování a schopnost protistrany vypořádat velké objemy, a to i při nestálých tržních podmínkách. K ostatním kritériím účinnosti pak náležejí kvalita a rozsah informací, které protistrany poskytují.

Okruh potenciálních protistran intervenčních devizových operací je dostatečně široký a pestrý, aby zaručoval nezbytnou pružnost při provádění intervenčních operací. Umožňuje Eurosystému vybrat si z několika různých intervenčních kanálů. Aby mohl účinně intervenovat v různých zeměpisných oblastech a časových zónách, může Eurosystém využívat protistrany v libovolném mezinárodním finančním centru. Avšak v praxi platí, že převážná část protistran pochází z eurozóny. V případě měnových swapů prováděných pro účely měnové politiky odpovídá okruh protistran protistranám, které se nacházejí v eurozóně a jsou vybírány pro intervenční devizové operace Eurosystému.

Národní centrální banky mohou uplatňovat omezovací systém, který jim při měnových swapech prováděných pro účely měnové politiky umožní kontrolovat úvěrovou angažovanost ve vztahu k jednotlivým protistranám.

PŘÍLOHA 4

Zpravodajský systém pro měnovou a bankovní statistiku Evropské centrální banky ([1])

1. *Úvod*

Nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou ([2]) definuje fyzické a právnické osoby, na které se vztahuje statistická zpravodajská povinnost (takzvaný „referenční soubor zpravodajských jednotek"), režim utajení a příslušná prováděcí opatření v souladu s článkem 5.4 statutu Evropského systému centrálních bank (statut ESCB). Dále opravňuje ECB využívat její normotvornou pravomoc:

— k vymezení skutečného souboru zpravodajských jednotek,

— k vymezení statistické zpravodajské povinnosti ECB a k jejímu ukládání skutečnému souboru zpravodajských jednotek zúčastněných členských států a

— ke stanovení podmínek, za kterých mohou ECB a národní centrální banky uplatňovat právo na ověřování nebo nucené shromažďování statistických informací.

2. *Obecně*

Účelem nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) ([3]) je umožnit ECB, a v souladu s článkem 5.2 statutu i národním centrálním bankám v rámci jejich možností, shromažďovat nezbytné statistické informace ke splnění úkolů Evropského systému centrálních bank (ESBC), zejména pak jeho úkolu vymezovat a provádět měnovou politiku Společenství podle čl. 105 odst. 2 první odrážky Smlouvy o založení Evropského společenství (Smlouva). Statistické informace shromážděné v souladu s nařízením Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) se využívají k sestavení konsolidované rozvahy sektoru měnových finančních institucí, jejímž hlavním účelem je poskytnout ECB ucelený statistický obraz měnového vývoje, obsahující agregovaná finanční aktiva a pasiva měnových finančních institucí zúčastněných členských států, na které se hledí jako na jediný hospodářský prostor.

Pro statistické účely je statistická zpravodajská povinnost ECB v souvislosti s konsolidovanou rozvahou sektoru měnových finančních institucí založena na třech hlavních faktorech.

Za prvé, ECB musí obdržet srovnatelné, spolehlivé a aktualizované statistické informace, které jsou shromažďovány v celé eurozóně za srovnatelných podmínek. Ačkoli jsou údaje shromažďovány podle článků 5.1 a 5.2 statutu národními centrálními bankami decentralizovaně a, pokud je to nezbytné, ve spojení s jinými statistickými povinnostmi pro účely Společenství nebo vnitrostátní účely, vyžaduje se dostatečný stupeň harmonizace a souladu s minimálními zpravodajskými standardy za účelem vytvoření spolehlivé statistické základny pro vymezení a provádění jednotné měnové politiky.

Za druhé, zpravodajská povinnost stanovená v nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) musí dodržovat zásady průhlednosti a právní jistoty. Důvodem je skutečnost, že uvedené nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v celé eurozóně. Ukládá povinnosti přímo fyzickým a právnickým osobám, na které může ECB v případě neplnění statistické zpravodajské povinnosti uvalovat sankce (viz článek 7 nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou). Zpravodajská povinnost je tudíž jasně definována a každé odchylující se rozhodnutí přijaté ECB při ověřování nebo nuceném shromažďování statistických informací dodržuje identifikovatelné zásady.

Za třetí, ECB musí minimalizovat zpravodajskou zátěž (viz čl. 3 písm. a) nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou). Statistické informace shromážděné národními centrálními bankami podle nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne

([1]) Obsah této přílohy je uváděn pouze pro informativní účely.
([2]) Úř. věst. L 318, 27.11.1998, s. 8.
([3]) Úř. věst. L 333, 17.12.2001, s. 1. Tímto nařízením bylo nahrazeno nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2819/98 ze dne 1. prosince 1998 (ECB/1998/16).

22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) se tedy rovněž využívají k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv podle nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9) ([4]).

Články nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) se omezují na obecné vymezení skutečného souboru zpravodajských jednotek, jeho statistických zpravodajských povinností a zásad, na jejichž základě ECB a národní centrální banky obvykle vykonávají svou pravomoc ověřovat nebo nuceně shromažďovat statistické informace. Podrobnosti o statistických informacích vykazovaných za účelem splnění statistické zpravodajské povinnosti ECB a o minimálních standardech, které musí být dodržovány, jsou uvedeny v přílohách I až IV nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13).

3. *Skutečný soubor zpravodajských jednotek; seznam měnových finančních institucí pro statistické účely*

Měnové finanční instituce zahrnují rezidentské úvěrové instituce, jak jsou definovány v právních předpisech Společenství, a všechny ostatní rezidentské finanční instituce, jejichž předmětem činnosti je přijímat vklady nebo prostředky velmi podobné vkladům od jiných subjektů než měnových finančních institucí a na vlastní účet (alespoň v ekonomickém smyslu) poskytovat úvěry nebo investovat do cenných papírů. V souladu se zásadami třídění uvedenými v příloze I nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) ECB vytváří a vede seznam institucí podle této definice. Pravomoc vytvářet a udržovat seznam měnových finančních institucí pro statistické účely má Výkonná rada ECB. Skutečný soubor zpravodajských jednotek tvoří měnové finanční instituce, které jsou rezidenty na území eurozóny.

Národní centrální banky mohou udělit výjimky malým měnovým finančním institucím za předpokladu, že měnové finanční instituce přispívající k měsíční konsolidované rozvaze představují alespoň 95 % celkové stavové rozvahy měnových finančních institucí v každém zúčastněném členském státě. Tato výjimka umožňuje národním centrálním bankám uplatňovat metodu „zbytkové části“ („cutting-off the tail“).

4. *Statistická zpravodajská povinnost*

Pro sestavení konsolidované rozvahy musí skutečný soubor zpravodajských jednotek vykazovat statistické informace vztahující se k jejich rozvaze měsíčně. Další informace jsou vyžadovány čtvrtletně. Statistické informace, které musí být vykazovány, jsou uvedeny podrobněji v příloze I nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13).

Relevantní statistické údaje shromažďují národní centrální banky, jež musí stanovit postupy pro vykazování, které mají být dodržovány. Nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) nebrání národním centrálním bankám ve shromažďování statistických informací nutných ke splnění statistických požadavků ECB od skutečného souboru zpravodajských jednotek jako součásti širšího zpravodajského systému, který jednotlivé národní centrální banky vytvářejí v rámci vlastních pravomocí v souladu s právními přepisy Společenství, vnitrostátními právními předpisy nebo se zavedenou praxí a který slouží k jiným statistickým účelům. Tím však nesmí být dotčeno plnění statistických požadavků stanovených v nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13). Ve zvláštních případech se ECB může ke splnění svých požadavků spolehnout na statistické informace shromážděné pro jiné účely.

Výjimky udělené národní centrální bankou, jak je definováno výše, mají ten dopad, že se na dotčené malé měnové finanční instituce vztahuje snížená statistická zpravodajská povinnost (což mimo jiné znamená pouze čtvrtletní výkaznictví), která je povinná v kontextu minimálních rezerv a je vymezena v příloze II nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13). Požadavky na ty malé měnové finanční instituce, které nejsou úvěrovými institucemi, jsou stanoveny v příloze III uvedeného nařízení. Měnové finanční instituce, kterým byla udělena výjimka, mají však možnost plnit úplnou zpravodajskou povinnost.

5. *Využití statistických informací podle nařízení ECB o minimálních rezervách*

Za účelem minimalizace zpravodajské zátěže a zamezení zdvojení při shromažďování statistických informací jsou statistické informace, které se týkají rozvahy, vykazované měnovými finančními institucemi podle nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13), využívány také k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv podle nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9).

([4]) Úř. věst. L 250, 2.10.2003, s. 10.

Pro statistické účely musí zpravodajské jednotka vykazovat údaje své příslušné národní centrální bance podle rámce uvedeného v tabulce 1 níže, která je součástí přílohy I nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13). Pole označená v tabulce 1 „*“ jsou využívána vykazujícími institucemi k výpočtu jejich základu pro stanovení minimálních rezerv (viz rámeček 13 v kapitole 7 těchto obecných zásad).

Ke správnému vypočtení základu pro stanovení minimálních rezerv, na nějž se použije pozitivní sazba, je nutné podrobné měsíční členění vkladů s dohodnutou splatností nad dva roky, vkladů s výpovědní lhůtou nad dva roky a závazků z repo operací úvěrových institucí vůči sektorům („tuzemským“ a „ostatních zúčastněných členských států“) „měnové finanční instituce“, „úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv, ECB a národní centrální banky“ a „ústřední vládní instituce“, a vůči „zbytku světa“.

TABU LKA 1

Údaje vykazované měsíčně

POLOŽKY ROZVAHY:	A. Tuzemsko									B. Ostatní zúčastněné členské státy										C. Zbytek světa	D. Nezařazeno
	Měnové finanční instituce ([3])	Z toho: úvěrové instituce s PMR, ECB a národní centrální banky	Jiné než měnové finanční instituce							Měnové finanční instituce ([3])	Z toho: úvěrové instituce s PMR, ECB a národní centrální banky	Jiné než měnové finanční instituce									
			Vládní instituce		Ostatní rezidenti							Vládní instituce		Ostatní rezidenti							
			ústřední vládní instituce	ostatní vládní instituce	celkem	ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)	pojišťovací společnosti a penzijní fondy (S.125)	nefinanční podniky (S.11)	domácnosti + neziskové organizace sloužící domácnostem (S.14+S.15)			ústřední vládní instituce	ostatní vládní instituce	celkem	ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)	pojišťovací společnosti a penzijní fondy (S.125)	nefinanční podniky (S.11)	domácnosti + neziskové organizace sloužící domácnostem (S.14+S.15)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)
PASIVA																				
8. Emitované oběživo																				
9. Vklady	*	*	*							*	*	*							*	
do 1 roku																				
nad 1 rok																				
9e. Euro	*	*								*	*									
9.1e. Jednodenní				*	*								*	*						
9.2e. S dohodnutou splatností																				
do 1 roku				*	*								*	*						
od 1 roku do 2 let				*	*								*	*						
nad 2 roky ([1])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.3e. S výpovědní lhůtou																				
do 3 měsíců ([2])				*	*								*	*						
nad 3 měsíce				*	*								*	*						
z toho nad 2 roky ([4])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.4e. Repo operace	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9x. Cizí měny																				
9.1x. Jednodenní				*	*								*	*						
9.2x. S dohodnutou splatností																				
do 1 roku				*	*								*	*						
od 1 roku do 2 let				*	*								*	*						
nad 2 roky ([1])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.3x. S výpovědní lhůtou																				
do 3 měsíců ([2])				*	*								*	*						
nad 3 měsíce				*	*								*	*						
z toho nad 2 roky ([4])	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
9.4x. Repo operace	*	*	*	*	*					*	*	*	*	*					*	
10. Akcie/podílové jednotky fondů peněžního trhu																				
11. Emitované dluhové cenné papíry																				
11e. Euro																				
do 1 roku																				*
od 1 roku do 2 let																				*
nad 2 roky																				*
11x. Cizí měny																				
do 1 roku																				*
od 1 roku do 2 let																				*
nad 2 roky																				*
12. Kapitál a rezervy																				
13. Ostatní pasiva																				

([1]) Včetně administrativně regulovaných vkladů.
([2]) Včetně nepřevoditelných úsporných vkladů na viděnou.
([3]) Úvěrové instituce mohou vykazovat pozice vůči „jiným měnovým finančním institucím než úvěrovým institucím s povinností minimálních rezerv, ECB a národním centrálním bankám“ místo vůči „měnovým finančním institucím“ a „úvěrovým institucím s povinností minimálních rezerv, ECB a národním centrálním bankám“, pokud nedojde k újmě na podrobnosti a nebudou dotčeny tučně vytištěné pozice.
([4]) Vykazování této položky je do odvolání dobrovolné.

POLOŽKY ROZVAHY:	A. Tuzemsko									B. Ostatní zúčastněné členské státy									C. Zbytek světa	D. Nezařazeno
	Měnové finanční instituce	Jiné než měnové finanční instituce								Měnové finanční instituce	Jiné než měnové finanční instituce									
		Vládní instituce	Ostatní rezidenti								Vládní instituce	Ostatní rezidenti								
			celkem	ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)	pojišťovací společnosti a penzijní fondy (S.125)	nefinanční podniky (S.11)	domácnosti + neziskové organizace sloužící domácnostem (S.14+S.15)					celkem	ostatní finanční zprostředkovatelé + pomocné finanční instituce (S.123+S.124)	pojišťovací společnosti a penzijní fondy (S.125)	nefinanční podniky (S.11)	domácnosti + neziskové organizace sloužící domácnostem (S.14+S.15)				
							Spotřebitelské úvěry	Úvěrování koupě bytových nemovitostí	Ostatní (zbytek)							Spotřebitelské úvěry	Úvěrování koupě bytových nemovitostí	Ostatní (zbytek)		
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	(m)	(n)	(o)	(p)	(q)	(r)	(s)	(t)
AKTIVA																				
1. Pokladní hotovost																				
1e. z toho euro																				
2. Úvěry																				
do 1 roku																				
od 1 roku do 5 let																				
nad 5 let																				
2e. z toho euro																				
3. Cenné papíry jiné než akcie																				
3e. euro																				
do 1 roku																				
od 1 roku do 2 let																				
nad 2 roky																				
3x. Cizí měny																				
do 1 roku																				
od 1 roku do 2 let																				
nad 2 roky																				
4. Akcie/podílové jednotky fondů peněžního trhu																				
5. Akcie a ostatní majetkové účasti																				
6. Stálá aktiva																				
7. Ostatní aktiva																				

	Základ pro stanovení minimálních rezerv (s výjimkou obchodovatelných nástrojů), vypočtený jako součet těchto sloupců v tabulce 1 (Pasiva): (a)–(b)+(c)+(d)+(e)+(j)–(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
VKLADOVÉ ZÁVAZKY (Euro a cizí měny celkem)	
CELKOVÉ VKLADY **9.1e + 9.1x** **9.2e + 9.2x** **9.3e + 9.3x** **9.4e + 9.4x**	
z toho: **9.2e + 9.2x s dohodnutou splatností** nad 2 roky	
z toho: **9.3e + 9.3x s výpovědní lhůtou** nad 2 roky	Dobrovolné vykazování
z toho: **9.4e + 9.4x repo operace**	

Navíc v závislosti na vnitrostátních systémech shromažďování informací a aniž je dotčena plná shoda s definicemi a zásadami klasifikace pro rozvahy měnových finančních institucí stanovenými v nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13), mohou úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv vykazovat místo toho údaje nutné k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv, s výjimkou údajů o obchodovatelných nástrojích, v souladu s níže uvedenou tabulkou, pokud nejsou dotčeny tučně vytištěné pozice.

Příloha II nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) obsahuje zvláštní a přechodná ustanovení a ustanovení o fúzích zahrnujících úvěrové instituce, s ohledem k uplatňování systému minimálních rezerv.

Příloha II nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) obsahuje zejména statistické výkaznictví pro úvěrové instituce ve „zbytkové části". Úvěrové instituce ve „zbytkové části" vykazují přinejmenším čtvrtletní údaje nezbytné k výpočtu základu pro stanovení minimálních rezerv v souladu s tabulkou 1A. Tyto instituce zajistí, aby výkaz podle tabulky 1A plně odpovídal definicím a klasifikacím uplatněným v tabulce 1. Údaje pro výpočet základu minimálních rezerv v institucích ve „zbytkové části" pro tři udržovací období rezerv vycházejí z údajů ke konci čtvrtletí, které shromažďují národní centrální banky.

Příloha uvedeného nařízení rovněž obsahuje ustanovení o vykazování na konsolidovaném základě. Po získání oprávnění od ECB mohou úvěrové instituce s povinností minimálních rezerv podávat konsolidované statistické výkazy za skupinu úvěrových institucí s povinností minimálních rezerv v rámci území jednoho státu, pokud se všechny dotčené instituce vzdají výhod odpočtu jakýchkoli paušálních odpočitatelných položek od povinnosti minimálních rezerv. Výhoda odpočtu paušální položky však zůstává v platnosti pro skupinu jako celek. Všechny dotčené instituce se v seznamu měnových finančních institucí vedeném ECB uvádějí jednotlivě.

TABULKA 1A

Údaje týkající se povinnosti minimálních rezerv vykazované čtvrtletně malými úvěrovými institucemi

	Základ pro stanovení minimálních rezerv (s výjimkou obchodovatelných nástrojů), vypočtený jako součet těchto sloupců v tabulce 1 (Pasiva): (a)–(b)+(c)+(d)+(e)+(j)–(k)+(l)+(m)+(n)+(s)
VKLADOVÉ ZÁVAZKY (Euro a cizí měny celkem)	
9 CELKOVÉ VKLADY **9.1e + 9.1x** **9.2e + 9.2x** **9.3e + 9.3x** **9.4e + 9.4x**	
z toho: **9.2e + 9.2x s dohodnutou splatností** nad 2 roky	
z toho: **9.3e + 9.3x s výpovědní lhůtou** nad 2 roky	Dobrovolné vykazování
z toho: **9.4e + 9.4x repo operace**	
	Nezařazené položky, sloupec (t) v tabulce 1 — Pasiva
OBCHODOVATELNÉ NÁSTROJE (Euro a cizí měny celkem)	
11 EMITOVANÉ DLUHOVÉ CENNÉ PAPÍRY **11e + 11x s dohodnutou splatností** do 2 let	
11 EMITOVANÉ DLUHOVÉ CENNÉ PAPÍRY **11e + 11x s dohodnutou splatností** nad 2 roky	

Příloha uvedeného nařízení dále obsahuje ustanovení, která se mají uplatnit v případě fúzí, na nichž se podílejí úvěrové instituce. Výrazy „fúze“, „fúzující instituce“ a „nabývající instituce“ tu mají význam shodný s významem stanoveným v nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9). Pro udržovací období, během kterého se fúze uskutečňuje, se povinnost minimálních rezerv nabývající instituce vypočte a musí být splněna v souladu s článkem 13 uvedeného nařízení. Pro následující udržovací období se povinnost minimálních rezerv nabývající instituce vypočte ze základu pro stanovení minimálních rezerv a případně podle statistických údajů vykázaných podle zvláštních pravidel (viz tabulka v dodatku přílohy II nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13)). Jinak se použijí běžná pravidla pro vykazování statistických informací a pro výpočet povinných minimálních rezerv podle článku 3 nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 1745/2003 ze dne 12. září 2003 o uplatňování minimálních rezerv (ECB/2003/9). Příslušná národní centrální banka může navíc nabývající instituci povolit, aby plnila svou statistickou zpravodajskou povinnost prostřednictvím dočasných postupů. Tato odchylka od běžného postupu vykazování musí být omezena na co nejkratší dobu a neměla by překročit šest měsíců od uskutečnění fúze. Touto odchylkou není dotčena povinnost nabývající instituce splnit svou zpravodajskou povinnost podle nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) a případně její povinnost převzít zpravodajskou povinnost fúzujících institucí. Jakmile se úmysl fúzovat stane veřejně známým a s dostatečným předstihem, než se fúze uskuteční, je nabývající instituce povinna informovat příslušnou národní centrální banku o postupech, které zamýšlí přijmout k plnění svých statistických zpravodajských povinností ve vztahu k určení povinnosti minimálních rezerv.

6. *Ověřování a nucené shromažďování*

ECB a národní centrální banky vykonávají pravomoc ověřovat a nuceně shromažďovat statistické informace, kdykoliv nejsou splněny minimální standardy pro přenos, přesnost, pojmovou shodu a opravy. Tyto minimální standardy jsou stanoveny v příloze IV nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13).

7. *Nezúčastněné členské státy*

Vzhledem k tomu, že článek 34.1 statutu nezakládá práva ani neukládá povinnosti pro členské státy, na které se vztahuje výjimka (článek 43.1 statutu), a pro Dánsko (článek 2 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Dánska) a není použitelný na Spojené království (článek 8 Protokolu o některých ustanoveních týkajících se Spojeného království Velké Británie a Severního Irska), je nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13) použitelné pouze ve zúčastněných členských státech.

Článek 5 statutu o pravomocích ECB a národních centrálních bank v oblasti statistiky a nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou jsou však použitelné ve všech členských státech. To rovněž znamená, společně s článkem 10 (bývalým článkem 5) Smlouvy, že nezúčastněné státy mají povinnost přijmout a provést na vnitrostátní úrovni veškerá opatření, která považují za vhodná pro shromažďování statistických informací nezbytných ke splnění statistické zpravodajské povinnosti vůči ECB a pro včasnou přípravu v oblasti statistiky na to, aby se mohly stát zúčastněnými členskými státy. Tato povinnost je výslovně stanovena v článku 4 a bodu 17 odůvodnění nařízení Rady (ES) č. 2533/98 ze dne 23. listopadu 1998 o shromažďování statistických informací Evropskou centrální bankou. Z důvodů průhlednosti je tato zvláštní povinnost znovu uvedena i v bodech odůvodnění nařízení Evropské centrální banky (ES) č. 2423/2001 ze dne 22. listopadu 2001 o konsolidované rozvaze sektoru měnových finančních institucí (ECB/2001/13).

PŘÍLOHA 5

Webové stránky Eurosystému

Centrální banka	Webová stránka
Evropská centrální banka	www.ecb.int
Nationale Bank van België/Banque Nationale de Belgique	www.nbb.be nebo www.bnb.be
Deutsche Bundesbank	www.bundesbank.de
Bank of Greece	www.bankofgreece.gr
Banco de España	www.bde.es
Banque de France	www.banque-france.fr
Central Bank and Financial Service Authority of Ireland	www.centralbank.ie
Banca d'Italia	www.bancaditalia.it
Banque centrale du Luxembourg	www.bcl.lu
De Nederlandsche Bank	www.dnb.nl
Österreichische Nationalbank	www.oenb.at
Banco de Portugal	www.bportugal.pt
Suomen Pankki — Finlands Bank	www.bof.fi

PŘÍLOHA 6

Postupy a sankce uplatňované v případě nedodržování závazků protistranami

1. *Finanční postihy*

V případě porušení pravidel nabídkových řízení ([1]), pravidel dvoustranných transakcí ([2]), pravidel o využívání podkladových aktiv ([3]) nebo postupů na konci dne a podmínek přístupu k mezní zápůjční facilitě ([4]) protistranou, uplatní Eurosystém tyto finanční postihy:

i) V případě porušení pravidel týkajících se operací nabídkových řízení, dvoustranných transakcí a využití podkladových aktiv se za první a druhé porušení, ke kterému dojde v období o délce 12 měsíců, uplatní finanční postih. Finanční postihy, které je možné uplatnit, se vypočítají při mezní zápůjční sazbě navýšené o 2,5 procentního bodu.

— za porušení pravidel týkajících se operací nabídkových řízení a dvoustranných transakcí se finanční postihy vypočítají na základě výše zajištění nebo hotovosti, které protistrana nebyla schopna vypořádat, vynásobené koeficientem 7/360,

— za porušení pravidel týkajících se využití podkladových aktiv se finanční postihy vypočítají na základě částky nezpůsobilých aktiv (nebo aktiv, které protistrana nesmí využít), která: 1) jsou buď protistranou poskytnuta národní centrální bance nebo ECB; nebo 2) nejsou protistranou stažena do dvaceti pracovních dní, jež uplynou od okamžiku, k němuž se způsobilé aktivum stalo aktivem nezpůsobilým nebo nesmí být protistranou nadále využíváno, vynásobené koeficientem 1/360.

ii) V prvním případě porušení pravidel postupů na konci dne nebo přístupu k mezní zápůjční facilitě se finanční postihy, které je možné uplatnit, vypočítají při 5 procentních bodech. V případě opakovaného porušení se úroková sazba finančního postihu navýší o dalších 2,5 procentních bodů pokaždé, kdy k tomuto porušení dojde v rámci období o délce 12 měsíců, a vypočítá se na základě objemu nepovoleného přístupu k mezní zápůjční facilitě.

2. *Nefinanční postihy*

Eurosystém protistranu z důvodů porušování pravidel nabídkových řízení, pravidel dvoustranných transakcí a pravidel o využívání podkladových aktiv dočasně vyloučí, a to způsobem uvedeným níže:

a) Dočasné vyloučení z důvodů porušování pravidel nabídkových řízení a pravidel dvoustranných transakcí

Jestliže v období 12 měsíců dojde ke třetímu porušení stejného druhu, vyloučí Eurosystém protistranu z následné operace (následných operací) na volném trhu stejného druhu a prováděné (prováděných) na základě stejných postupů, přičemž tento postih bude platit po určité časové období, a navíc stanoví finanční postih vypočtený v souladu s pravidly uvedenými v bodu 1. Vyloučení se uplatňuje podle této stupnice:

i) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti dosahuje až 40 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty při třetím porušení, uplatní se vyloučení v délce jednoho měsíce;

ii) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti dosahuje 40 % až 80 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty při třetím porušení, uplatní se vyloučení v délce dvou měsíců; a

([1]) To je případ, kdy protistrana není schopná převést dostatečné množství podkladových aktiv k vypořádání likvidity, která jí byla přidělena při operaci na poskytnutí likvidity, nebo kdy není schopná dodat dostatečnou výši hotovosti k vypořádání částky, která jí byla přidělena v rámci operace na absorpci likvidity.

([2]) To je případ, kdy protistrana není schopná převést dostatečné množství způsobilých podkladových aktiv nebo není schopná dodat dostatečnou výši hotovosti k vypořádání dohodnuté částky při dvoustranné transakci.

([3]) To je případ, kdy protistrana využívá aktiva, která nejsou způsobilá nebo se nezpůsobilými stala (nebo která nesmí využívat) k zajištění nesplaceného úvěru.

([4]) To je případ, kdy má protistrana záporný konečný denní zůstatek na účtu pro zúčtování a nesplňuje podmínky přístupu k mezní zápůjční facilitě.

iii) jestliže výše neposkytnutého zajištění nebo hotovosti dosahuje 80 % až 100 % celkové výše zajištění nebo hotovosti, které měly být poskytnuty při třetím porušení, uplatní se vyloučení v délce tří měsíců.

Tyto finanční postihy a dočasná vyloučení se rovněž uplatní, aniž je tím dotčeno písmeno c) níže, za jakékoli další následné porušení, ke kterému dojde v průběhu každého dvanáctiměsíčního období.

b) Dočasné vyloučení z důvodů porušování pravidel pro využívání podkladových aktiv

Jestliže v období 12 měsíců dojde ke třetímu porušení, vyloučí Eurosystém protistranu z následné operace na volném trhu a navíc stanoví finanční postih vypočtený v souladu s pravidly uvedenými v bodu 1.

Tyto finanční postihy a dočasná vyloučení se rovněž uplatní, aniž je tím dotčeno písmeno c) níže, za jakékoli další následné porušení, ke kterému dojde v průběhu každého dvanáctiměsíčního období.

c) Dočasné vyloučení ve výjimečných případech z přístupu ke všem budoucím operacím měnové politiky na určité období

Ve výjimečných případech, ve kterých je z důvodů závažnosti případu(ů) nedodržování, a s přihlédnutím k dotčené částce, četnosti a délce trvání případů nedodržování, je možné k finančnímu postihu vypočteném podle bodu 1 navíc zvážit i dočasné vyloučení protistrany z přístupu ke všem budoucím operacím měnové politiky pro období v délce tří měsíců.

d) Instituce nacházející se v jiných členských státech

Eurosystém může také rozhodnout, zda by se opatření dočasného vyloučení, navrhované ve vztahu k nedodržující protistraně, mělo rovněž vztahovat na pobočky této instituce nacházející se v jiných členských státech.